

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní akční plán MAP do roku 2023

Projekt: Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov

CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000397

Finální verze duben 2018

Datum zahájení projektu: 1. 5. 2016
Předpokládané datum ukončení: 30. 4. 2018
Realizátor: Svazek obcí mikroregionu Stražiště

Svazek obcí mikroregionu Stražiště

Náměstí Svobody 320, 395 01 Pacov

IČ: 709 68 721

Kontakt: info@straziste.cz

Obsah

1. Úvod	2
1.1 Popis struktury MAP	5
2. Analytická část MAP	7
2.1 Obecná část analýzy	8
2.1.1 Základní informace o řešeném území	8
2.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	15
2.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření	22
2.1.4 Charakteristika školství v řešeném území	37
2.1.5 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	70
2.1.6 Sociální situace	71
2.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání (úzká provázanost s KAPEM)	81
2.2 Specifická část analýzy	85
2.2.1 Témata MAP v řešeném území	85
2.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.	87
3. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	96
3.1 Východiska pro strategickou část	99
3.1.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	100
3.1.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	101
3.1.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	102
4. Strategický rámec MAP	106
5. Akční plán MAP	107
6. Implementační část MAP	107
7. Zdroje všech pěti částí MAP	109
Seznam zkratk	112
Seznam grafů	114
Seznam tabulek	115
Seznam příloh	116

1. Úvod

Název strategie/projektu	Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov
Kategorie strategie	Vzdělávání
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000397
Číslo a název programu	02 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
Číslo a název prioritní osy	02.3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání
Číslo a název investiční priority	02.3.68 Omezování a prevence předčasného ukončení školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitním programům předškolního rozvoje, k primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, možnostem formálního a neformálního vzdělávání, které umožňuje zpětné začlenění do procesu vzdělávání a odborné přípravy
Číslo a název tematického cíle	TC 10 Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení
Číslo a název specifického cíle	02.3.68.3 Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání
Řídící orgán	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Řešené území	Správní obvod obce s rozšířenou působností Pacov
Počet obyvatel správního obvodu	9 352 ¹ (k 1. 1. 2017)
Počet obcí ve správním obvodu	24
Rozloha správního obvodu	235 km ² ²
Názvy obcí správního obvodu	Město: Pacov Městys: Lukavec Obce: Obrataň, Cedoraz, Velká Chyška, Kámen, Pošná, Buřenice, Samšín, Vyklantice, Bratřice, Těchobuz, Salačova Lhota, Věžná, Mezilesí, Zhořec, Útěchovice pod Stražištěm, Čáslavsko, Dobrá Voda u Pacova, Lesná, Eš, Důl, Zlátenka, Vysoká Lhota
Zapojené obce zřizující MŠ, ZŠ, ZUŠ v ORP Pacov	Pacov, Lukavec, Obrataň, Velká Chyška, Kámen

¹ Zdroj: www.czso.cz

² Zdroj: www.czso.cz

Místní akční skupiny v území	Via rustica z.s.
Zadavatel strategie	ORP Pacov v rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000397
Zpracovatel strategie/realizátor projektu	Svazek obcí mikroregionu Stražiště
Rok zpracování strategie	2016–2018
Datum zahájení a ukončení fyzické realizace projektu	1. 5. 2016 – 30. 4. 2018
Schvalovatel strategie	Řídící výbor MAP
Doba realizace strategie	2016–2023
Odpovědnost za implementaci	Školy a školská zařízení a jejich zřizovatelé

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov si klade za cíl zmapovat stávající situaci v mateřských a základních školách a dalších organizacích působících v oblasti vzdělávání v regionu a na základě provedených analýz definovat problémy, priority a cíle efektivního rozvoje předškolního, základního a zájmového vzdělávání v území ORP.

Zpracování tohoto dokumentu na regionální úrovni je důležitým předpokladem pro jeho následnou implementaci a působení synergických účinků v zájmovém území.

Oblast předškolního a základního vzdělávání je záležitost, kterou nelze řešit pouze na území jedné obce. Jedná se o téma, kterému je nutné se věnovat komplexně, koordinovaně, systematicky, a tedy především společně a komunitně. Na základě Dohody o partnerství mezi EU a ČR dojde k rozvoji koncepcí vzdělávací politiky na úrovni regionů. Tato dohoda bude naplněna tvorbou místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (tzv. MAP). Realizace místních akčních plánů je součástí akce KLIMA, která je soustavou aktivit jdoucích napříč specifickými cíli Prioritní osy 3 OP VVV. Jedná se o akronym shrnující podstatné složky kvality škol, jako je Kultura učení, Leadership, Inkluze, Mentoring (metodická podpora) a Aktivizující formy učení. Akce chce ve školách rozvíjet motivující kulturu zaměřenou na maximální úspěch pro každého žáka a každého učitele, který je nositel kultury a změny a který věří, že úspěch či selhání dětí a žáků závisí na přístupu pedagoga. Zpracovaný MAP je významným a nezbytným pokladem pro čerpání finančních prostředků, bez něhož nebudou moci školy čerpat finance z Evropské unie v programovacím období 2014–2020. Pro Integrovaný regionální operační program (dále IROP) je nezbytným specifickým kritériem přijatelnosti a představuje podmínku nutnou k přijetí žádosti. V OP

VVV přinese prokázaný soulad projektových žádostí s MAP, respektive Strategickým rámcem MAP do roku 2023, bodové zvýhodnění v hodnocení kritérií žádostí o dotace. MAP současně koordinuje a přináší podněty do programů OP VVV a potvrzuje efektivitu a využitelnost programů IROP (MŠMT 2015, str. 6, 14).

MAP má být participativně tvořen a následně realizován zejména těmito subjekty:

- základní školy
- mateřské školy
- obce
- neziskové organizace
- rodiče
- další veřejnost

Podstata, základní principy a cíle strategie

Strategie odpovídá na otázku, jak by měl být organizován a rozvíjen vzdělávací systém, aby přispíval k rozvoji společnosti, demokratických principů a uplatnění jednotlivců v měnícím se světě. Základní principy, obecné cíle a hlavní směry rozvoje vzdělávání jsou předem formulovány prostřednictvím koncepčních či strategických dokumentů, které vedou konkrétní kroky tvůrců politiky na všech úrovních. Strategický dokument bude vycházet z předpokladu, že se rozvoj vzdělávání musí opírat o obecný strategický rámec, jemuž jsou podřízeny všechny dílčí koncepce, iniciativy a konkrétní opatření. V souladu s tím je strategie koncipována jako obecný základ pro oblast vzdělávání v ORP Pacov v následujících letech, který má být sdílen jejími klíčovými aktéry. Postupy zpracování místních akčních plánů formulují přínos ve změně vyžadující dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti, jako jsou: oblast sociálních služeb, trh práce, zahraniční zkušenosti, nové technologie, moderní trendy ve vzdělávání včetně vzdělávací strategie EU a ČR. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin. Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum vzdělávání je žádoucí, aby byla vhodně nastavena optimální síť těchto služeb v regionu odpovídající skutečným a aktuálním potřebám (MŠMT 2015, str. 9, 17).

Základní principy MAP:

- princip spolupráce (plánování a spolupráce jak na horizontální, tak vertikální úrovni),
- princip dohody (MAP je dohodou, kompromisem nebo konsensem v území),
- princip otevřenosti (rovné příležitosti a možnost participace všech dotčených skupin),
- princip SMART (cíle jsou specifikované, měřitelné, akceptované, realistické a termínované),
- princip udržitelnosti (analýza, plánování, realizace, vyhodnocování),
- princip partnerství (spolupráce při tvorbě, koordinaci, organizaci, řízení, monitorování a vyhodnocování strategie, sdílení odpovědnosti, demokratický princip).

Cílem MAP je zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání prostřednictvím systematického přístupu, akčního plánování, inovativních a inhičních metod, ale především formou spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů. V návaznosti na aktuální změny vzdělávací politiky ČR bude nutné řešit kvalitu vzdělávání, téma dětí se SVP, inkluzivní vzdělávání, rozvoj kompetencí dětí a spolupráci mezi rodinou a školou. Projekt má za cíl současně motivovat, vzdělávat a informovat aktéry vzdělávání.

Postupy zpracování místních akčních plánů shrnují cíle do několik zásadních bodů:

- umožnit vybudování udržitelného systému k efektivnímu řízení škol,
- vyhledání a podpora místních lídrů, pedagogů a odborníků ve vzdělávání,
- vznik partnerství a otevření diskuse, které pomáhají zkvalitňování vzdělávání,
- podpora prarodinných aktivit a podpora služeb, které se týkají dětí a žáků,
- dostupnost kvalitního vzdělávání pro každé dítě (rozvoj potencialit a zažití úspěchu každého dítěte),
- mít vizi, vytvoření dlouhodobého plánu, konsenzu a akčního plánu.

(MŠMT 2015, str. 8)

1.1 Popis struktury MAP

1.1.1 Proces tvorby MAP/Aktivity

Základní systém procesu tvorby MAP se skládá z aktivity **akčního plánování**, které **rozdvíjí partnerství** formou pracovních skupin a řídicího výboru, vytváří strategický rámec včetně **Dohody o prioritách** a celý koncepční dokument MAP. **Budování znalostních kapacit** formou vzdělávacích aktivit je optimální

nástroj k zajištění přehledu v problematice vzdělávání a efektivnějšímu plánování. Dále popisují v rámci řízení MAP, že je nezbytné vytvořit organizační strukturu a funkční aparát pro komunikaci a řízení projektu, který má optimální a kvalifikované množství lidských zdrojů. Efektivní složení a velikost realizačního týmu má významný vliv na kvalitu řízení, úspěšnost realizace projektu, umožní včas identifikovat případná rizika a eliminovat jejich dopad na realizaci. Na základě **evaluace** v průběhu a závěru projektu dojde k úpravě procesů, stanovení dalších kroků a navržení opatření. V rámci této aktivity probíhá i hodnocení ročního akčního plánu a navazuje na ni příprava projektových záměrů (MŠMT 2015, str. 30, 40, 43).

1.1.2 Struktura dokumentu MAP

Každý dokument MAP je členěn do předepsané struktury a obsahuje tři povinná opatření (témata), tři doporučená a volitelná. Struktura MAP začíná **analytickou částí**, na ni navazuje **strategický rámec s investičními prioritami, akčním plánem a implementační částí**. Analytická část vychází v maximální možné míře z existujících dat (dat ČSÚ, ČŠI, ÚIV, dotazníků, metaanalýzy existujících místních koncepcí, pracovních skupin a řízených diskusí) a je průběžně projednávána. Analytická část vymezuje problémové oblasti a příležitosti, pokrývá povinná opatření MAP a obsahuje popis investic v návaznosti na další analytická zjištění v území. Závazným výstupem jsou také SWOT-3 analýzy pro každou z definovaných priorit.

Jako další krok Postupy zpracování místních akčních plánů (MŠMT 2015, str. 21, 33, 34) určují **Strategický rámec MAP s investičními prioritami**, který směřuje k nalezení vize, definování rámce prostřednictvím priorit a cílů. Výstupem je Strategický rámec MAP do roku 2023, který vychází z analýzy a je průběžně projednáván, a může být aktualizován a schvalován jedenkrát za šest měsíců. Investiční priority neboli projektové záměry jsou formulovány především zřizovateli a školami. Předmětem jsou především stavby a pořízení vybavení s důrazem na zvyšování kvality. Pro výzvy vyhlášené IROP musí být žádost vázána na projektový záměr ve strategickém rámci. **Návrhy opatření** mají vazbu na analýzu, priority a cíle z rámce. Následuje popis jednotlivých kroků, aktivit a záměrů k naplnění cíle.

1.1.3 Témata MAP

Každý MAP by měl ve výsledku reflektovat ve všech částech a v celém procesu tři povinná opatření, která jsou definovaná v Postupech zpracování místních akčních plánů (MŠMT 2015, str. 19). Výběr doporučených a volitelných témat je v gesci každého území.

Povinná opatření MAP:

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-kvalita-inkluze,
- Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání (dále ZV),
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Doporučená opatření MAP (s vazbou na Krajské akční plány):

- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků,
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO),
- Kariérové poradenství v ZŠ.

Průřezová a volitelná opatření MAP:

- Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků,
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka,
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků,
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků,
- Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- Aktivity související se vzděláváním mimo OPVVV, IROP.

2. Analytická část MAP

Pro sběr informací do analytické části byla využita jak sekundární data (výroční zprávy, data ČSÚ, ČŠI a MŠMT, Rejstřík škol a školských zařízení, webové stránky škol a školských zařízení a dalších aktérů, jiné strategie apod.), tak data primární, která jsou získávána metodami vlastního šetření.

Sběr informací prostřednictvím primárních dat

Realizačním týmem byla zvolena kombinace dotazníkového šetření, řízených rozhovorů a jednání pracovních skupin, které jsou z praxe v území považovány za nejpřínosnější pro kolektivní rozhodování. Účastníci byli seznámeni s tématem a účelem, ke kterému budou výstupy využity. Současně byli upozorněni, že všechny nástroje a výstupy využité pro analýzu jsou anonymní a výstupy v MAP nebudou využity k identifikaci subjektů ani osob. Uvedená data jsou agregovaná za celé OPR Pacov a jednotlivé výsledky jsou klastrované do obecných formulací. Celý proces je realizován metodou komunitního plánování.

Jelikož jsou aktéři v území rozmanití, byla vybrána pro každou cílovou skupinu a téma optimální metoda sběru dat:

- dotazníkové šetření (pedagogičtí pracovníci, rodiče),
- strukturované rozhovory (ředitelé),
- jednání v území – pracovní skupiny (pedagogičtí pracovníci) a koordinační pracovní skupiny (zástupci všech relevantních aktérů v území),
- SWOT analýzy.

Sběr informací prostřednictvím sekundárních dat

Pro sběr sekundárních dat byly využity veřejně přístupné zdroje informací, jako je Rejstřík škol a školských zařízení, jenž nás seznamuje mimo identifikačních údajů s charakterem a zřizovatelem škol, jejich kapacitou a zařízeními. Dalším významným zdrojem jsou výroční zprávy a webové stránky škol, které uvádějí počty oddělení, dětí a pedagogických pracovníků, hospodaření a zajištění stravování. Současně byla využita data ÚIV a MŠMT, ČSÚ a ČŠI a data odboru školství Kraje Vysočina. Celkovou analýzu pak dokresluje data z regionálních strategických dokumentů. Tyto strategie disponují cennými daty především z pohledu vývoje vzdělávání.

2.1 Obecná část analýzy

2.1.1 Základní informace o řešeném území

Obecná charakteristika území

Správní obvod ORP Pacov se rozkládá v západní části Kraje Vysočina, kde na severu a severozápadě hraničí s Krajem Středočeským (ORP Vlašim), na západě s Krajem Jihočeským (ORP Tábor), ostatní hranice sdílí s ORP Pelhřimov (Kraj Vysočina).

Správní území je tvořeno pouze 24 obcemi, jedná se o ORP s nejmenším počtem obcí v kraji. Obce jsou členěny na 64 místních částí a 45 katastrů, žije zde cca 9,5 tisíce obyvatel. Hustota osídlení činí 41 obyvatel na km² (nejnižší v Kraji Vysočina).

Zhruba 30 procent území pokrývají lesy, asi 60 procent připadá na zemědělskou půdu, 1 procento zauímají vodní plochy. Na území kraje se region svou rozlohou podílí téměř 3,5 procenty.

Území se rozkládá na západním okraji Českomoravské vysočiny, jeho charakter je členitý, nejvyšší vrchol Stražiště (severně od Pacova) dosahuje 744 m n. m., nejnižší položené místo najdeme na východní hranici území při řece Trnavě.

Nejvýznamnějším vodním tokem regionu je řeka Trnava, která je největším přítokem řeky Želivky (zdroj pro vodárenskou nádrž Švihov). K důležitým vodním tokům území dále patří Kejtovský, Martinický, Novodvorský, Novomlýnský a Vodický potok. Největšími rybníky regionu jsou Dvořiště, Machát a Valcha.

V regionu najdeme čtyři maloplošná chráněná území (Údolí potoka u Dolské myslivny, Kejtovské louky, Rašeliniště u Vintířova a U Bezděčína) a 11 památných stromů. Do území částečně zasahují dvě evropsky významné lokality: Martinický potok (lokalita vranky obecné) a Trnava (lokalita vydry říční).

Přirozeným centrem a jediným městem regionu je Pacov, kde žije více než polovina všech obyvatel správního obvodu. Druhým největším sídlem je městys Lukavec, dále obec Obrataň. Do správního území ORP spadá mj. obec Vysoká Lhota, která je obcí s nejmenším počtem obyvatel v rámci celé České republiky. Na celkovém počtu obyvatel kraje se region podílí necelými 2 procenty.

Nejznámější kulturní památkou regionu je hrad Kámen (původně gotický hrad z poloviny 13. století) vyhledávaný především pro zajímavou expozici jednostopých vozidel (motocykly Jawa a ČZ z předválečné i poválečné produkce, různé cenné a neobvyklé historické stroje aj.). Motocyklový sport má v regionu dlouhou tradici ve vazbě na mezinárodní motocyklové závody pod patronátem Mezinárodní federace motocyklistů FIM. Významným regionálním kulturním a společenským centrem je zámek v Pacově, který je mj. sídlem Městského muzea Antonína Sovy v Pacově se stálými expozicemi o historii Pacovska, o životě a díle básníka Antonína Sovy a galerií akademického malíře Jana Autengrubera.

Technickou zajímavostí regionu, jejíž provoz byl zahájen již v roce 1906, je úzkorozchodná železnice vedoucí z Jindřichova Hradce do Obrataně.

K nejvýznamnějším rodákům regionu patří básník Antonín Sova (*1864 v Pacově), malíř Jan Autengruber (*1887 v Pacově), režisér a divadelní teoretik Jiří Frejka (*1904 v Útěchovicích pod Stražištěm).

Zdroj dat: ČSÚ (www.czso.cz), AOPK ČR (www.ochranaprirody.cz), Wikipedie (<https://cs.wikipedia.org>)

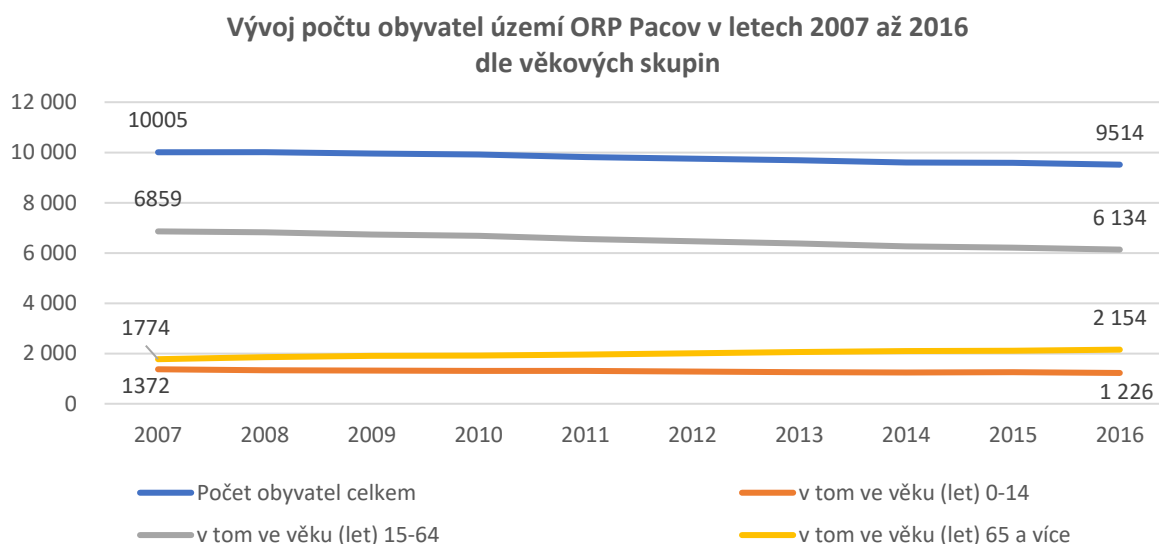
Demografie

V celém území ORP Pacov dlouhodobě dochází k pozvolnému úbytku obyvatelstva. Počet obyvatel ORP Pacov dle údajů ČSÚ k 31. 12. 2016 činil 9 514 osob, z toho 4 741 mužů a 4 773 žen. Za uplynulých 10 let, tedy od roku 2007, kdy počet obyvatel regionu činil 10 005 osob, došlo k postupnému poklesu o 491 obyvatel, tedy o 4,9 % (každoročně ubylo v průměru cca 55 obyvatel, tj. 0,56 % populace).

Nepříznivý vývoj vykazuje také věková struktura regionu. Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2016 činil téměř 45 let (v roce 2007 cca 42 let), průměrný věk obyvatel ČR činí 42 let. Index stáří (tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let) dosahoval v ORP Pacov k 31. 12. 2014 hodnoty 169,3 %, tedy výrazně vyšší než v tomtéž období v Kraji Vysočina (122,1) či celé ČR (117,4).

Počet dětí ve věku 0 až 14 let v období 2007 až 2016 v souvislosti s celkovým úbytkem obyvatel postupně klesá, na celkovém počtu obyvatel se však po celých sledovaných 10 let stále podílí cca 13 procenty (ve věkové kategorii 15 až 64 let došlo ve stejném období k poklesu procentuálního zastoupení o 5 % ve prospěch kategorie 65 a více let).

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel území ORP Pacov v letech 2007 až 2016 dle věkových skupin

Cizinci

Podle údajů ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů bylo v roce 2011 na území ORP Pacov evidováno 148 cizinců (tj. 1,5 % obyvatel s obvyklým pobytem), z toho 49 osob ze zemí EU, 81 osob z ostatních evropských zemí a 18 osob z ostatních zemí světa. Nejvyšší zastoupení dle státního občanství zaujímali občané Ukrajiny (75 osob), Slovenska (37 osob) a Vietnamu (17 osob). Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel s obvyklým pobytem v ORP Pacov dosahoval dle údajů SLDB 2011 stejné hodnoty jako v Kraji Vysočina (také 1,5 %), Česká republika vykazovala ve sledovaném období hodnotu 4 %.

Dle dostupných údajů z výkazů ÚIV a MŠMT za roky 2005 až 2013 byl mezi dětmi navštěvujícími mateřské školy na území ORP Pacov evidován pouze 1 cizinec v roce 2005 a 1 v roce 2010, mezi žáky základních škol pak 3 cizinci v letech 2005 a 2006 a následně vždy po jednom cizinci v letech 2007, 2009 a 2011 až 2013. Na celkovém počtu dětí navštěvujících mateřské školy v regionu se tak cizinci podíleli zhruba 0,3 %, na počtu žáků základních škol pak v průměru cca 0,2 %.

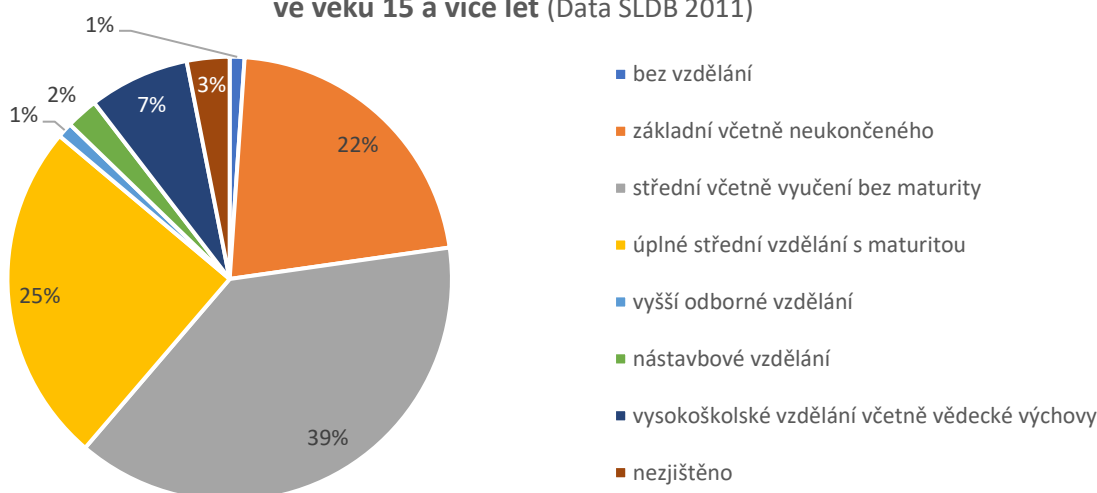
Vzdělanostní struktura

Nejčetnější skupinou obyvatel území ORP Pacov dle dosaženého stupně vzdělání jsou osoby se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity, které ve sledované věkové kategorii od 15 let výše zaujímají 38,5 %. Dalšími nejzastoupenějšími skupinami jsou osoby s úplným středním vzděláním (24,9 %) a osoby se základním vzděláním včetně neukončeného (21,7 %). Vysokoškolské vzdělání včetně vědecké výchovy má v regionu pouze 7,3 % obyvatel. Obdobnou charakteristiku má vzdělanostní struktura jak na úrovni Kraje Vysočina, tak na úrovni celé ČR – na prvním místě stojí oblast středního vzdělání včetně vyučení bez maturity (Kraj Vysočina 37,5 %, ČR 33 %), druhé místo zaujímá úplné střední vzdělání s maturitou (Kraj Vysočina i ČR 27,1 %), třetí nejzastoupenější stupeň vzdělání je základní včetně neukončeného (Kraj Vysočina 18,5 %, ČR 17,6 %). Vysokoškolského vzdělání včetně vědecké výchovy dosahuje na úrovni ČR 12,5 % obyvatel (tj. téměř dvojnásobné zastoupení vysokoškoláků než v ORP Pacov), na úrovni Kraje Vysočina je to 9,5 %. Uvedená data vycházejí z údajů ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Graf 2: Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel území ORP Pacov ve věku 15 a více let

Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel území ORP Pacov ve věku 15 a více let (Data SLDB 2011)

Zdroj: ČSÚ

Charakteristika domácností

Dle Sčítání lidu, domů a bytů na území ORP Pacov v roce 2011 hospodařilo 3 797 domácností, z toho 2 525 (66 %) domácností tvořených jednou rodinou, 1 073 (28 %) domácností jednotlivců, 109 (3 %) vícečlenných nerodinných domácností a 90 (2%) domácností dvou a více rodin. Nejzastoupenější byla domácnost tvořená jednou úplnou rodinou bez závislých dětí (1 290 rodin). Domácností tvořených jednou rodinou se závislými dětmi působilo v regionu celkem 998, z toho 816 úplných a 182 neúplných, přičemž se jednalo o 480 rodin se 2 závislými dětmi, 425 rodin s jedním závislým dítětem a 93 rodin se třemi a více dětmi.

Sociální služby

Ve správním území ORP Pacov působí několik poskytovatelů různých typů sociálních služeb zaměřených zejména na osoby se zdravotním postižením a seniory. Pouze jedna organizace sídlící přímo v území ORP poskytuje sociální služby určené pro děti a mládež (viz dále).

Centrum LADA, z.s., (Pacov) – „Centrum denních služeb“ pro dospělé lidi s mentálním nebo kombinovaným postižením dospělého věku a služba „Osobní asistence“ pro lidi s různým druhem postižení a pro seniory.

Centrum sociálních služeb Lukavec (zřizovatel Městys Lukavec) – „Odlehčovací pobytová služba“ pro seniory od 65 let a dospělé osoby s mentálním a kombinovaným postižením, které žijí v přirozeném prostředí a potřebují podporu a péči jiné osoby.

Dům seniorů – Domov důchodců Pacov (zřizovatel Město Pacov) – „Domov pro seniory“, „Domov se zvláštním režimem“, „Byty zvláštního určení“, kde je poskytována „Pečovatelská služba“. Podpora při zajištění důstojného a plnohodnotného života seniorů, kteří si pro svůj věk a zdravotní stav nejsou schopni zajistit péči jiným způsobem; udržení a zlepšení soběstačnosti všech uživatelů a předcházení jejich sociálnímu vyloučení.

Domov důchodců Proseč u Pošné (zřizovatel Kraj Vysočina) – „Domov se zvláštním režimem“ (pro klienty s Alzheimerovou nemocí a jinými typy demencí, kteří potřebují celodenní asistenci druhé osoby) a „Domov pro osoby se zdravotním postižením“ (pro klienty, kteří potřebují celodenní asistenci druhé osoby).

„Chráněné bydlení v Cetorazi“ – služba pro dospělé osoby s mentálním postižením, popř. s přidruženým tělesným nebo smyslovým onemocněním, které mají sníženou soběstačnost z důvodu tohoto postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby; celkem 12 lůžek ve dvou objektech). Chráněné bydlení provozuje **Domov Jeřábina Pelhřimov** (zřizovatel Kraj Vysočina).

Farní charita Pacov (složka Diecézní charity České Budějovice) – „Pečovatelská služba“ (podpora a pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením, kteří z důvodu snížené soběstačnosti vyžadují pomoc jiné osoby) a „Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Spirála“ (podpora a odborná pomoc při řešení problémů dětem a mladým lidem z Pacovska, kteří se ocitají nebo mohou ocitnout v nepříznivé životní situaci).

Sociální služby pro další cílové skupiny (např. kontaktní a poradenské centrum pro osoby ohrožené drogovou závislostí, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi apod.) poskytují organizace sídlící mimo území ORP Pacov (např. Oblastní charita Pelhřimov, Oblastní charita Jihlava apod.) – viz též dále kapitolu 3.1.2 Sociální situace.

Zdroj dat: Internetové stránky organizací poskytujících sociální služby.

Zdravotnictví

Zdravotnické služby v zájmovém území jsou soustředěny především v Pacově. V budově místní polikliniky působí 3 ordinace praktických lékařů pro dospělé, 2 ordinace praktických lékařů pro děti a dorost, 3 stomatologické ordinace a celkem 10 odborných ambulancí (ortopedická ambulance; interní, diabetologická a endokrinologická ambulance; kožní; oční; psychiatrická; ORL; chirurgická; gynekologická; neurologická a urologická ambulance), fyzioterapie, rentgen, laboratoř biochemie a hematologie a zubní laboratoř. V objektu polikliniky sídlí také dopravní zdravotnická služba a lékárna. Mimo polikliniku v Pacově dále funguje ještě 1 ordinace praktického lékaře pro dospělé, 1 ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, 1 stomatologická ordinace, 1 ordinace klinické logopedie a 1 lékárna. Zdravotnické služby jsou poskytovány ještě v dalších dvou obcích správního území ORP, a to v Lukavci (ordinace praktického lékaře pro dospělé a stomatologická ordinace) a Obratani (ordinace praktického lékaře pro dospělé a stomatologická ordinace). Obyvatelé regionu využívají dále zdravotnické služby mimo území ORP (zejm. v Pelhřimově a Táboře).

Zdroj dat: Internetové stránky zdravotnických zařízení.

Občanská vybavenost v oblasti kultury a sportu

Významným aspektem ovlivňujícím možnosti a úroveň zejména zájmového vzdělávání je dostupnost a kvalita kulturního a sportovního zázemí v regionu.

Regionálním kulturním a společenským centrem v ORP Pacov je pacovský zámek, v jehož areálu se nachází mj. Městské muzeum Antonína Sovy v Pacově, Městská knihovna Pacov, společenský sál, klubovny zájmových spolků apod. Pro kulturní vyžití v Pacově dále slouží např. sokolovna či kino. V ostatních obcích regionu kulturním účelům slouží místní společenské sály (např. v objektech kulturních domů, bývalých škol, hostinců aj.), klubovny spolků apod. Důležité kulturní zázemí v obcích představují místní veřejné knihovny, které se nacházejí v 17 obcích a místních částech (podrobněji viz kapitola Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území).

Nejširší nabídku objektů a prostranství pro sportovní vyžití v regionu skýtá město Pacov, kde mohou zájemci využívat např. veřejné víceúčelové hřiště v Karmelitánské ulici, několik dětských hřišť, po dohodě s provozovatelem (TJ Slavoj Pacov) také atletický stadion U svaté Anny (tartanová běžecká dráha, travnatá plocha), volejbalový areál za sokolovnou (antukový povrch, dvě hřiště), travnaté

fotbalové hřiště či tenisové kurty s antukovým povrchem. V Pacově je také bowling, fitness centrum, motokrosová závodiště apod.

V dalších obcích obvodu ORP Pacov je možné využívat sportoviště a tělocvičny při místních školách (Lukavec, Obrataň), volně přístupná dětská hřiště, víceúčelová hřiště apod. (většinou bez oficiálního provozovatele).

Ekonomická aktivita, nezaměstnanost

Dle posledních dostupných údajů ČSÚ (data SLDB 2011) bylo z celkového počtu 9 756 obyvatel regionu (k 26. 3. 2011) ekonomicky aktivních 4 448 osob (tedy cca 46 %), z toho 4 147 zaměstnaných (včetně pracujících studentů a učňů) a 301 nezaměstnaných. Většina zaměstnaných obyvatel (cca 78 %) pracovala v zaměstnaneckém poměru, zhruba 12 % na vlastní účet, po třech procentech zaujímali zaměstnavatelé a členové produkčních družstev, necelého půl procenta pak pomáhající rodinní příslušníci.

Podíl nezaměstnaných osob v regionu činil k 31. 12. 2016 celkem 3,4 %, v tomtéž období Kraj Vysočina i ČR vykazují hodnotu 5,2 %. V evidenci úřadu práce bylo ke konci roku 2016 registrováno 212 osob z celkového počtu 9 514 obyvatel území ORP Pacov.

2.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Koncepční a strategické dokumenty ve vazbě na MAP

Všechny lokální koncepční a strategické dokumenty by měly být svým obsahem provázány se strategickými dokumenty na národní, krajské či lokální úrovni, což zaručuje svázání s podmínkami čerpání finančních prostředků z evropských fondů. Cílem aktivní politiky koncepčních dokumentů je směřovat k odstraňování bariér omezujících určité skupiny osob ve vstupu na volný trh práce, aktivizovat skupiny většinou vyloučené z trhu práce a podpořit harmonizaci rodinného a pracovního života. MAP respektuje koncepci inkluze a koheze, které zřetelně etabluje EU i ČR ve svých dokumentech. Odlišujeme tři typy koncepčních dokumentů s ohledem na jejich věcný a zejména časový aspekt. **Strategie** je dlouhodobý koncepční dokument, který určuje základní linie rozvoje daného území. **Program** je střednědobý koncepční dokument. Vychází a navazuje na strategii a ve střednědobém horizontu vytyčuje opatření, která bude území realizovat, aby dosáhl strategických cílů.

Plán je krátkodobý dokument prováděcího charakteru, který navazuje na strategii a konkretizuje opatření ve formě projektových záměrů či aktivit. Uvádí harmonogram a způsob financování s rámcovými rozpočty.

Regionální strategie a koncepční dokumenty:

Místní akční skupina Via rustica z.s. (2016) prostřednictvím *Komunitně vedené strategie místního rozvoje území MAS Via rustica z.s. pro programové období 2014–2020* usiluje o zajištění zkvalitnění života obyvatel ve všech aspektech života včetně oblasti vzdělávání. Území ORP Pacov spadá do území MAS Via rustica z.s. Strategie SCLLD upravuje oblast vzdělávání v rámci PRIORITY 3 *Školství a sociální služby*, strategickém cíli 3 *Rozvoj a modernizace ve školství a sociálních službách* a specifickém cíli 3.1. *Podpora školství*. V rámci těchto cílů bude podpořen rozvoj infrastruktury, materiálně technického zázemí škol a vzdělávacích institucí a jejich síťování s důrazem na zvyšování kvality. MAP ORP Pacov vykazuje shodu ve všech cílech a návrzích v oblasti předškolního vzdělávání.

Město Pacov (2016) má ve své strategii rozvoje města (*Strategie rozvoje města Pacov a jeho místních částí na období 2016–2022*) zpracovanou SWOT analýzu, která je v souladu s MAP ORP Pacov. Strategie definovala školství jako 2. prioritní oblast *Rozvoj a modernizace zařízení pro školství, kulturu, sport a volný čas* a navrhuje k ní opatření v oblasti modernizace areálů mateřských škol a rozvoj nových vzdělávacích aktivit.

Strategie SOM Stražiště (2015) *Strategie území správního obvodu ORP Pacov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu servis samosprávám 2015–2024* je rozdělena na 4 témata, z nichž jedním je školství. Problém vidí v nedostatečné informovanosti v oblasti vzdělávání a prvním okruhem je *Nepřehledná nabídka škol, školských zařízení a subjektů poskytujících volnočasové aktivity v ORP Pacov*. Druhý problémový okruh je *Nedostatečná kvalita*. MAP ORP Pacov je v souladu především s druhým problémovým okruhem.

Krajské strategické a koncepční dokumenty:

Kraj Vysočina (2015) v *Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji Vysočina 2016* specifikuje priority, cíle a opatření pro období 2016–2020. Současně k nim definuje příslušné návrhy, které tvoří rámec a jsou ukazatelem pro realizaci konkrétních projektových záměrů a

podpůrných aktivit. Strategie představuje tři priority, a to *sblížení výstupů vzdělávání s potřebami trhu práce, zajištění kvality vzdělávání a zvýšení efektivity vzdělávání a zajištění rozvoje*. MAP je v souladu s touto koncepcí.

Krajské akční plány (Kraj Vysočina 2017) vznikají paralelně s MAP a jsou zaměřeny na střední vzdělávání. Je žádoucí, aby mezi dokumenty vznikal soulad a vazba. KAP Kraje Vysočina není v současné době ještě dokončen, ale již došlo k vytvoření Rámce pro investice do infrastruktury, přičemž již nyní je zřejmé, že MAP ORP Pacov je ve vazbě s některými povinnými oblastmi intervence, tj. s podporou kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, podporou polytechnického vzdělávání, rozvojem kariérového poradenství. MAP je plně v souladu s touto koncepcí v částech, které se zabývají shodnými tématy.

Národní strategické a koncepční dokumenty:

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 (Strategie 2020), kterou připravilo MŠMT (2014), nahradila tzv. Bílou knihu – Národní program rozvoje vzdělávání v České republice z roku 2001. Jedná se o klíčový dokument a na následující období stanovuje tři významné priority: *snižování nerovnosti ve vzdělávání, zavedení kariérního systému včetně podpory učitelů jako klíčový předpoklad kvality vzdělávání a efektivnost řízení systému vzdělávání*. MAP ORP Pacov respektuje směřování prioritní oblasti této strategie včetně konceptu celoživotního učení (osobnostní rozvoj, udržování a rozvoj kultury jako soustavy sdílených hodnot, rozvoj aktivního občanství).

MŠMT (2015) prostřednictvím *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020* zakotvuje a sjednocuje hlavní cíle regionálního vzdělávání. Jedná se o jeden z implementačních nástrojů Strategie 2020. Mezi cíle týkající se předškolního vzdělávání řadí zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání, povinný poslední ročník předškolního vzdělávání, přiměřený rozvoj sítě škol a školských zařízení vzhledem k dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů ve společnosti a na trhu práce, zkvalitnění 2. stupně základního vzdělávání, podporu středního odborného školství, a kariérní systém a standard profese učitele. Je provázaný s novelou školského zákona³ a

³ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

základem komunikace mezi státem a krajem. MAP ORP Pacov respektuje záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky tohoto dokumentu.

MŠMT vymezuje *Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (2017)*, *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (2017)* a *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (2010)* závazné rámce vzdělávání a představuje východisko pro školní vzdělávací programy (ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách. MAP není v rozporu s cíli RVP PV, ZV a ZUV a podporuje rozvoj klíčových kompetencí a rámcových cílů uvedených v těchto dokumentech.

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018 (MŠMT 2015) vychází ze Strategie 2020 a patří ke koncepčním dokumentům MŠMT. Strategie reflektuje legislativní změny v novele školského zákona⁴ ve vztahu k inkluzivnímu vzdělávání. Cílem je nastolit rovný přístup ke vzdělávání všech dětí (včetně dětí se SVP) prostřednictvím nastavení pozitivních podmínek a optimálních podpůrných opatření v hlavním vzdělávacím proudu. MAP ORP Pacov je v souladu s prioritními tématy akčního plánu (nastavení podmínek rovných příležitostí ve vzdělávání pro všechny, diagnostické nástroje – činnost a role školských poradenských zařízení, supervizní mechanismy v oblasti inkluzivního vzdělávání, evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí, inkluze v předškolním vzdělávání a snižování předčasných odchodů ze vzdělávání) a rozvíjející se koncept inkluzivního vzdělávání se odráží ve všech prioritách MAP jako horizontální a průřezový princip.

MŠMT (2014) formou *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* rozpracovává priority Strategie 2020 pro oblasti vzdělávání ve vazbě na digitální prostředí a rozvoj digitálních technologií. Cílem je aplikovat digitální technologie na podporu výuky a učení, a rozvíjet tak digitální gramotnost a infromatické myšlení. Cílem strategie je nastavit podmínky a procesy ve vzdělávání, které umožní realizovat digitální vzdělávání. MAP ORP Pacov má digitální vzdělávání včetně mediální výchovy ukotvené ve strategickém rámci v Prioritě 2.

⁴ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období 2014–2020 (MŠMT 2014) si klade za cíl podporu rozvoje nadání a systém péče o nadané děti/žáky v ŠPZ s podporou integračního modelu. MAP ORP Pacov tuto myšlenku ukotvuje průřezově.

Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020 se věnuje primárně koordinaci role regionální politiky a vzděláváním se zabývá v prioritní oblasti 1 – Regionální konkurenceschopnost, v rámci priority Využití potenciálu rozvojových území, opatření Podpory transferu znalostí mezi výzkumným a podnikatelským sektorem a opatření Rozvoj univerzit a výzkumných institucí; a v prioritní oblasti 2 – Územní soudržnost, v rámci priority Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území, v opatření Zvýšení kvality a vybavenosti veřejnými službami a opatření Rozvoj a zlepšování podmínek pro volnočasové aktivity obyvatel a pro využití kulturního potenciálu. MAP svou podstatou podporuje rozvoj regionálního rozvoje (MMR 2013).

Přehled koncepčních a strategických dokumentů a jejich vazba na priority MAP

Tabulka 1: Přehled koncepčních a strategických dokumentů ve vazbě na priority MAP

Dokumenty	Období platnosti	Úroveň	Vydání/schválení dokumentu	Oblast dokumentu věnovaná školství	Soulad s MAP (priority)
Komunitně vedená strategie místního rozvoje území MAS Via rustica z.s. pro programové období 2014–2020	2014 - 2020	regionální	rozpracováno	priorita 3. Školství a sociální bydlení	priorita 1, 2, 3, 4
Strategie rozvoje města Pacov a jeho místních částí na období 2016–2022	2016 - 2022	regionální	11. květen 2016	kapitola 4.2 Rozvoj a modernizace zařízení pro školství, kulturu, sport a volný čas	priorita 1, 2, 3, 4
Strategie území správního obvodu ORP Pacov v oblasti v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu servis samosprávám 2015–2024	2015 - 2024	regionální	24. červen 2015	kapitola 3.1 Školství	priorita 1, 2, 3, 4
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji Vysočina 2016	2016 - 2020	krajská	30. března 2016	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Krajské akční plány	2016 - 2023	krajská	rozpracováno	celý dokument	priorita 2
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	2014 - 2020	národní	12. května 2014	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020	2015 - 2020	národní	15. dubna 2015	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	od 2017, 2017, 2010	národní	1. září 2017, 1. září 2017, 31. května 2010	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018	2016 - 2018	národní	29. července 2015	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020	2014 - 2020	národní	12. listopadu 2014	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období 2014–2020	2014 - 2020	národní	9. září 2014	celý dokument	priorita 1, 2, 3, 4
Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020	2014 - 2020	národní	15. květen 2013	priorita 3 Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území	priorita 1, 2, 3, 4

Zdroj dat: SOM Stražiště

Základní legislativní rámec

Regionální, a zejména strukturální politika je v rámci EU zajištěna celou řadou právních aktů. Provedení strukturální a regionální politiky v EU vychází ze Smlouvy o Evropském společenství, kde je včleněna pod titulem Hospodářské a sociální soudržnosti. Česká ani evropská legislativa nijak podstatně neukotvuje strukturu, obsah a proces tvorby strategických dokumentů regionálního rozvoje.

Nejdůležitější legislativní dokumenty ČR týkající se místních akčních plánů a vzdělávání:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu.

- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do Rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích⁵
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje, a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.

⁵ Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání, a to v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce. Zřizuje tak buď svou mateřskou školu, nebo se dohodne s jinou obcí, případně svazkem obcí. Pro základní vzdělávání zřizuje buď svou základní školu, nebo je povinna zajistit plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb.
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.

2.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkových šetření

Jelikož jsou aktéři v území rozmanití, pro každou cílovou skupinu a téma byla vybrána optimální metoda sběru dat:

- dotazníkové šetření (pedagogičtí pracovníci, rodiče),
- strukturované rozhovory (ředitelé, zřizovatelé),
- jednání v území – pracovní skupiny (pedagogičtí pracovníci) a koordinační pracovní skupiny (relevantní aktéři v území); výstupem z jednání jsou SWOT-3 analýzy.

Pro zjišťování zájmu o další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) a jeho obsah byla zvolena forma dotazníků, které umožňují nediskriminačně oslovit velký okruh učitelů. Využili jsme papírovou podobu pro učitele a elektronickou pro rodiče. Použití dotazníků je časově méně náročné a ideální pro statistické vyhodnocení výsledků. Dotazníky jsou vyhodnocovány pomocí statistických metod, kde se sleduje početnost příslušné odpovědi a míra návratnosti. Hlavními nevýhodami dotazníkového šetření je riziko nedorozumění, punc nevyžádaného vměšování a zpravidla nízká návratnost. Byly využity pro získání jednoduchých informací. Jak bylo uvedeno i v dotazníku, reciprocitu naplníme zajištěním požadovaného vzdělávání a pozvání odborných kapacit do území. Výsledky mají orientační charakter a bude jim přikládáno pouze okrajové místo v celkovém hodnocení.

Cílem dotazníkových šetření bylo zjištění potřeb a zájmu cílových skupin ve vzdělávání a zapojení všech aktérů ve vzdělávání do přípravy strategie. Dotazníky byly zveřejněny na webových a facebookových stránkách příjemce dotace (SOM Stražiště) a bylo možno je vyplnit v elektronické podobě zcela anonymně. V tištěné podobě proběhla distribuce dotazníků (osobní rozdáni) do škol a školských zařízení a respondenti mohli odevzdávat dotazníky i v papírové podobě anonymně. Anonymitou byla zajištěna validita odpovědí. V dotazníku byly použity různé formulace pro ten samý jev/fenomén (např. hyperaktivní dítě vs. ADHD, ADD), ptáme se tedy dvakrát na tutéž informaci, což přispívá k reliabilitě. Forma dotazníkového šetření byla zvolena zejména pro získání jednoduchých informací od širokého okruhu respondentů. Dotazníky jsou vyhodnoceny podle statistických metod a byla sledována míra návratnosti a početnost příslušné odpovědi. Délka dotazníku je kompromisem mezi požadavky a možnostmi respondentů. Vzhledem k vysoké reciprocitě byl zájem respondentů nadměru vyhovující. Celkem se vrátilo 84 % vyplněných dotazníků z vlastního šetření mezi pedagogickými pracovníky.

1. Dotazníkové šetření realizované MŠMT

V období listopad 2015 až leden 2016 proběhl výzkum potřeb mateřských a základních škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014–2020, který realizovalo MŠMT. Výstupem jsou agregovaná data na území příslušného ORP, které MŠMT poskytlo pro účely MAP. Výstupy jsou využitelné v rámci projektu MAP a současně jsou důležitým podkladem pro předkládání projektů zjednodušeného vykazování, tzv. šablon. Níže je uveden souhrn šetření a jeho podrobné výsledky jsou k dispozici v příloze.⁶

Výsledky dotazníkového šetření potřeb mateřských škol ORP Pacov realizovaného MŠMT

Ze sedmi ředitelství uvedených v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení vyplnily dotazník čtyři mateřské školy a ve třech případech zvolila MŠ možnost neúčastnit se dotazníkového šetření. Jedná se tedy o 57% návratnost. Příčinou nízké účasti může být pravděpodobně nedostatečná informovanost nebo nezájem o finanční prostředky formou dotací.

Hlavní oblasti podporované z operačních programů (dále jen OP) jsou dle největší potřeby pro rozvoj v letech 2016–2020 tyto:

1. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání

⁶ Příloha č. 1 Dotazníkové šetření MŠMT

2. Podpora polytechnického vzdělávání
3. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti
4. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavenosti

V porovnání s průměrným hodnocením aktuálního stavu v ČR má OPR Pacov nižší hodnoty, než je průměr v ČR, a tedy nižší potřebu podpory v polytechnickém vzdělávání a v kompetencích k iniciativě a kreativě dětí.

Jako další oblasti podpory z OP školy definovaly na první místě jazykové vzdělávání, sociální a občanské dovednosti, kompetence v ICT včetně potřeb infrastruktury pro podporu digitálních kompetencí a konektivity škol. U ICT se průměrné hodnoty týkají digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. U této oblasti je z dat zřejmé, že průměrné hodnoty jsou nižší než u celorepublikového průměru.

Tabulka 2: Hlavní oblasti podporované z OP a další oblasti podporované z OP v předškolním vzdělávání

Hlavní oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol ¹⁾			Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	1	5	3	2,57	2,55	2,51
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	5	4	4	2,80	2,60	2,63
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	3	3	5	2,61	2,37	2,41
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	5	6	6	2,88	2,86	2,90
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2	2	2	2,23	2,22	2,25
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	3	1	1			

Pozn.:

¹⁾ Seřazení všech 6 hlavních oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020) do 6 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020). Pořadí jednotlivých MŠ bylo v rámci jednotlivých oblastí zprůměrováno a na základě těchto hodnot bylo oblastem přiřazeno pořadí v rámci ORP/kraje/republiky. V případě, že průměrná hodnota pořadí byla u více oblastí shodná, bylo těmto oblastem přiřazeno to nejvyšší pořadí (např. oblast F. má pořadí "1", oblast B. a C. mají obě pořadí "2", pořadí "3" je pak vynecháno a oblast A. má až pořadí "4" ...).

²⁾ Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu MŠ v příslušných oddílech dotazníku (I.; II.; III. a IV.) na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Pokud jsou průměrné hodnoty v rámci ORP červeně zvýrazněny, znamená to, že jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR (pokud jsou hodnoty shodné a přesto je v rámci ORP červeně zvýraznění, je rozdíl patrný až na třetím či dalším desetinném místě).

Průměrné hodnocení aktuálního stavu je znázorněno také v Grafu 1.

Další oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol ¹⁾			Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Jazykové vzdělávání	1	2	2			
B. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	3	1	1	2,88	2,88	2,89
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	2	3	3	3,17	3,02	3,04

Pozn.:

¹⁾ Seřazení dalších oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020) do max. 3 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020). Pořadí jednotlivých MŠ bylo v rámci jednotlivých oblastí zprůměrováno a na základě těchto hodnot bylo oblastem přiřazeno pořadí v rámci ORP/kraje/republiky. V případě, že průměrná hodnota pořadí byla u více oblastí shodná, bylo těmto oblastem přiřazeno to nejvyšší pořadí (např. oblast A. a B. může mít v obou případech pořadí "1", pořadí "2" je pak vynecháno a oblast C. má až pořadí "3").

²⁾ Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu MŠ v příslušných oddílech dotazníku (V. a VI.) na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

V případě oblasti B. "ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)" se průměrné hodnocení týká digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

Pokud jsou průměrné hodnoty v rámci ORP červeně zvýrazněny, znamená to, že jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR (pokud jsou hodnoty shodné a přesto je v rámci ORP červeně zvýraznění, je rozdíl patrný až na třetím či dalším desetinném místě).

Průměrné hodnocení aktuálního stavu je znázorněno také v Grafu 1.

Zdroj dat tabulek výše: Dotazníkové šetření MŠMT

Výsledky dotazníkového šetření potřeb základních škol ORP Pacov realizovaného MŠMT

Ze tří ředitelství uvedených v době šetření v Rejstříku škol a školských zařízení vyplnily dotazník všechny tři základní školy. Jedná se tedy o 100 % návratnost.

Hlavní oblasti podporované z operačních programů (dále jen OP), jsou dle největší potřeby pro rozvoj v letech 2016–2020 tyto:

1. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
2. Podpora rozvoje matematické gramotnosti
3. Podpora polytechnického vzdělávání
4. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

V porovnání s průměrným hodnocením aktuálního stavu v ČR má OPR Pacov nižší hodnoty, než je průměr v ČR, a tedy nižší potřebu podpory v rozvoji matematické gramotnosti. Rozdíl je však patrný až na třetím či dalším desetinném čísle.

Jako další oblasti podpory z OP školy definovaly na první místě jazykové vzdělávání, kompetence v ICT včetně potřeb infrastruktury pro podporu digitálních kompetencí a konektivity škol a sociální a občanské dovednosti. U ICT se průměrné hodnoty týkají digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. U této oblasti je z dat zřejmé, že průměrné hodnoty jsou nižší než u celorepublikového průměru.

Tabulka 3: Hlavní oblasti podporované z OP a další oblasti podporované z OP v základním vzdělávání

Hlavní oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol ¹⁾			Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	4	4	4	2,72	2,57	2,58
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	1	2	2	2,48	2,49	2,48
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2	3	3	2,55	2,33	2,33
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	4	6	6	2,37	2,31	2,33
E. Podpora polytechnického vzdělávání	3	5	5	2,43	2,16	2,19
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	6	1	1			

Pozn.:

¹⁾ Seřazení všech 6 hlavních oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020) do 6 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020). Pořadí jednotlivých ZŠ bylo v rámci jednotlivých oblastí zprůměrováno a na základě těchto hodnot bylo oblastem přiřazeno pořadí v rámci ORP/kraje/republiky. V případě, že průměrná hodnota pořadí byla u více oblastí shodná, bylo těmto oblastem přiřazeno to nejvyšší pořadí (např. oblast F. má pořadí "1", oblast B. a C. mají obě pořadí "2", pořadí "3" je pak vynecháno a oblast A. má až pořadí "4" ...).

²⁾ Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu ZŠ v příslušných oddílech dotazníku (I.; II.; III. a IV.) na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Pokud jsou průměrné hodnoty v rámci ORP červeně zvýrazněny, znamená to, že jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR (pokud jsou hodnoty shodné a přesto je v rámci ORP červeně zvýrazněno, je rozdíl patrný až na třetím či dalším desetinném místě).

Průměrné hodnocení aktuálního stavu je znázorněno také v Grafu 1.

Další oblasti podporované z OP	Pořadí podle potřeb škol ¹⁾			Průměrné hodnocení aktuálního stavu ²⁾		
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
A. Jazykové vzdělávání	1	1	1	2,53	2,18	2,24
B. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)	1	2	2	2,71	2,43	2,46
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	1	3	3	2,92	2,83	2,84

Pozn.:

¹⁾ Seřazení dalších oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020) do max. 3 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016–2020). Pořadí jednotlivých ZŠ bylo v rámci jednotlivých oblastí zprůměrováno a na základě těchto hodnot bylo oblastem přiřazeno pořadí v rámci ORP/kraje/republiky. V případě, že průměrná hodnota pořadí byla u více oblastí shodná, bylo těmto oblastem přiřazeno to nejvyšší pořadí (např. oblast A. a B. může mít v obou případech pořadí "1", pořadí "2" je pak vynecháno a oblast C. má až pořadí "3").

2) Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu ZŠ v příslušných oddílech dotazníku (II.; V. a VI.) na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

V případě oblasti B. "ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)" se průměrné hodnocení týká digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

Pokud jsou průměrné hodnoty v rámci ORP červeně zvýrazněny, znamená to, že jsou nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR (pokud jsou hodnoty shodné a přesto je v rámci ORP červeně zvýraznění, je rozdíl patrný až na třetím či dalším desetinném místě).

Průměrné hodnocení aktuálního stavu je znázorněno také v Grafu 1.

Zdroj dat tabulek výše: Dotazníkové šetření
MŠMT

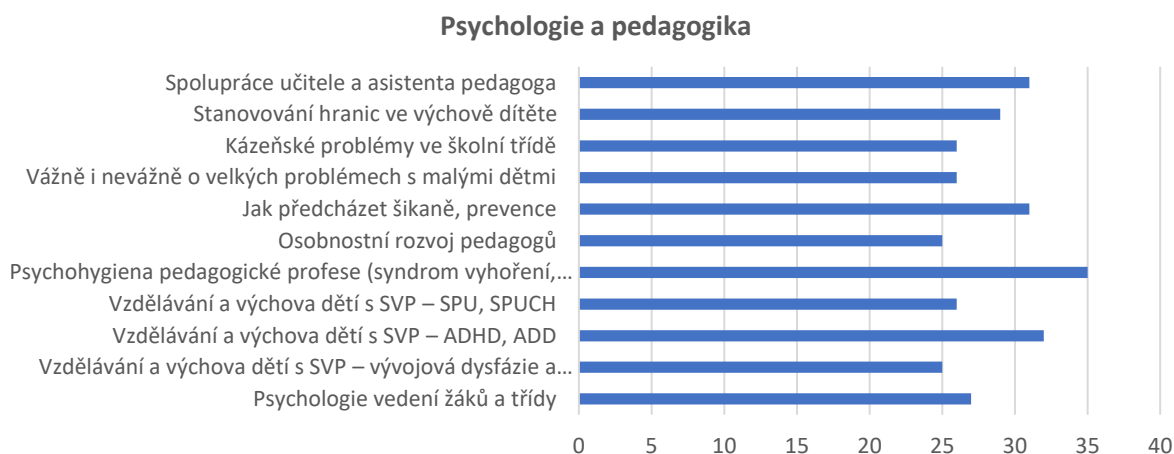
2. Výsledky dotazníkového šetření ORP Pacov realizovaného vlastním šetřením mezi pedagogickými pracovníky, řediteli a výchovnými poradci v oblasti celoživotního vzdělávání

V rámci projektu MAP bylo realizováno dotazníkového šetření, které je zaměřeno primárně na pedagogické pracovníky, ale také ředitele a výchovné poradce z pohledu zájmu o školení a další vzdělávací aktivity. Na základě teze Strategie 2020 (2014), že klíčovým článkem kvality škol jsou motivovaní a kompetentní učitelé, bylo provedeno šetření zaměřené na zjištění zájmu o osobnostně sociální a profesní růst pedagogů. Cílem bylo zjistit potřebná a požadovaná témata, o která mají pedagogičtí pracovníci zájem v rámci sebevzdělávání a seberozvoje (např. semináře, školení, DVPP). Dotazník také zjišťoval optimální formy vzdělávacích aktivit a odborníky, které by učitelé v území uvítali.

Bylo osloveno 26 respondentů z MŠ a 52 ze ZŠ včetně 12 vychovatelů ŠD a ŠK. Odpovědělo jich 22 z MŠ a 54 ze ZŠ včetně vychovatelů. Návratnost dotazníků byla 84 %. Zájem o vzdělávání (DVPP) byl zjišťován v oblastech pedagogiky a psychologie, specifické nabídky pro MŠ a ostatních tématech. Z výsledků vyplývá, že největší potřebu sebevzdělávání cítí učitelé v oblasti psychohygieny pedagogické profese a v práci s dětmi se SVP, především tedy s diagnózou ADHD a ADD. Mezi závažná témata patří také šikana a její prevence a spolupráce učitele a asistenta pedagoga včetně jeho role v edukaci. Byl zaznamenán velký zájem o sebevzdělávání v oblasti ADHD a ADD (poruchy pozornosti s nebo bez hyperaktivity), práci s dětmi s hraničním chováním (SPUCH, SPU) a stanovování hranic ve výchově. Vzhledem k nové legislativě je vnímána potřeba optimálně uchopit inkluzivní vzdělávání a práci s plány pedagogické podpory.

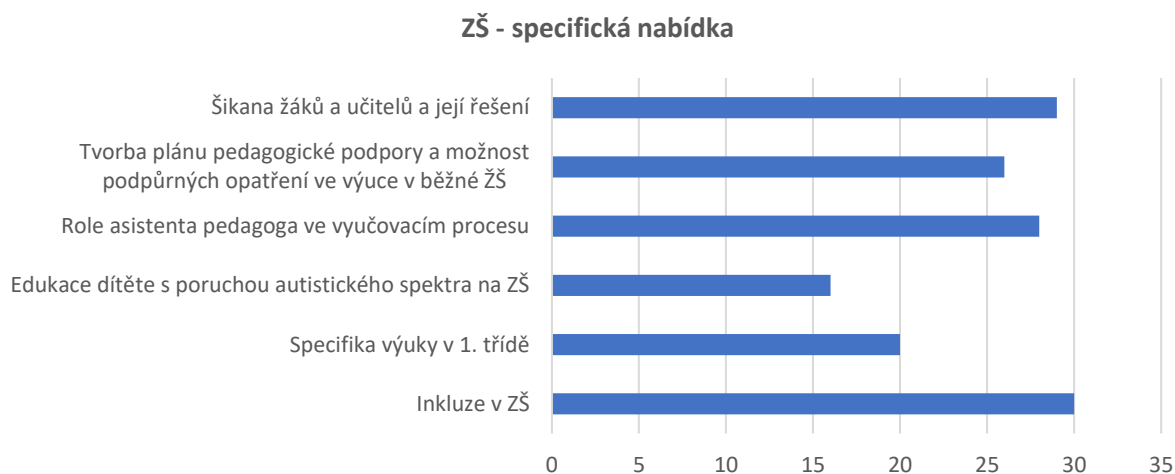
Graf 3: Zájem o témata psychologie a pedagogika

Zdroj dat: SOM Stražiště

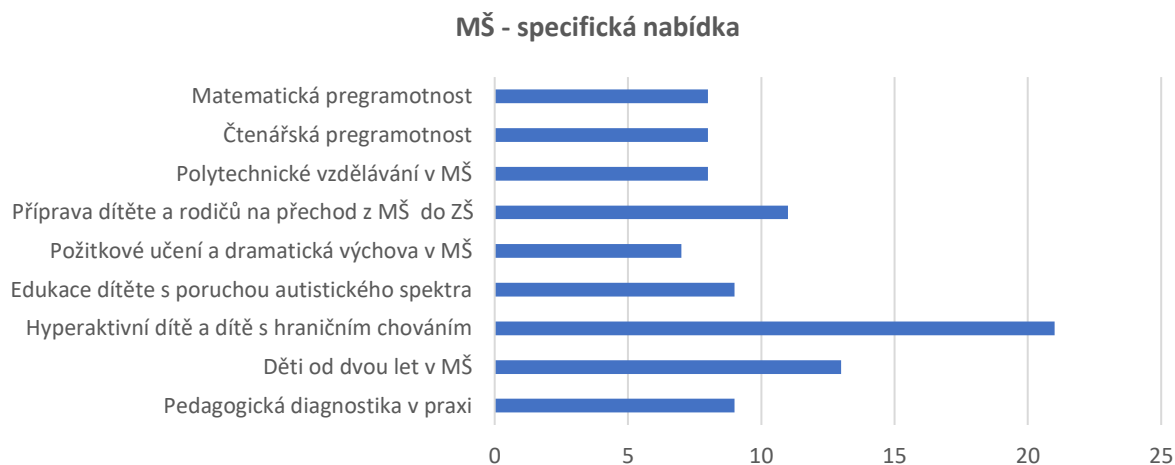
Graf 4: Zájem o témata ZŠ – specifická nabídka

Zdroj dat: SOM Stražiště

Zřejmá je také velká potřeba v oblasti práce a péče o děti do dvou let věku v MŠ, které na základě novely školského zákona⁷ budou doajista v MŠ přibývat a učitelé na tuto situaci chtějí být připraveni. V oblasti předškolního vzdělávání je zájem o školení, jak zvládat hyperaktivitu a děti s hraničním chováním, o edukaci dětí s poruchou autistického spektra a přípravu dětí pro usnadnění přechodu z MŠ do ZŠ. Není opomíjena ani matematická a čtenářská pregramotnost včetně polytechnického vzdělávání.

Graf 5: Zájem o témata MŠ – specifická nabídka

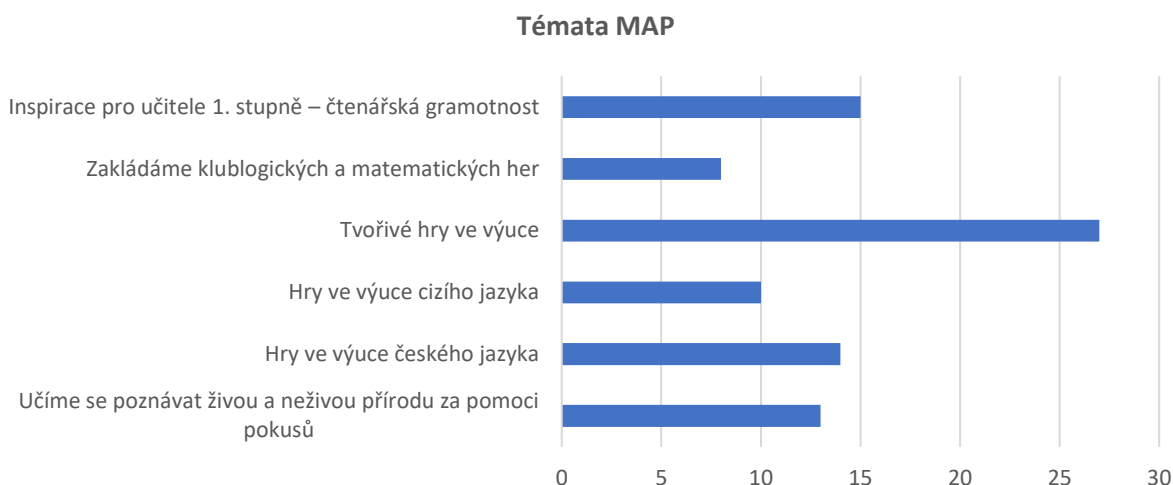
⁷ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Zdroj dat: SOM Stražičtě

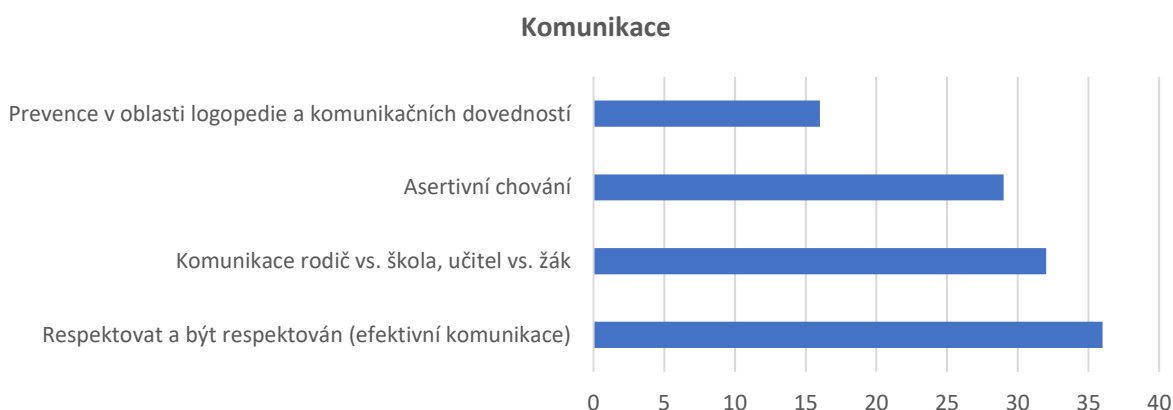
V oblasti témat MAP byl evidován zájem o hry, z čehož je zřejmé, že učitelé hledají inovativní cestu, jak výuku obohatit, zpestřit a udělat ji interaktivnější a zážitkovou. Mezi nejžádanější patří zpestření výuky méně populárních předmětů, jako je český jazyk a cizí jazyky a čtenářská gramotnost na I. stupni ZŠ. Další oblastí zájmu vzdělávání je environmentální oblast. Zde se učitelé chtějí vzdělávat v experimentální výuce, zážitkové pedagogice a v rozvoji klíčových kompetencí v praxi.

Graf 6: Zájem o témata MAP

Zdroj dat: SOM Stražičtě

V oblasti komunikační dovedností převládá zájem o komunikaci s rodiči i žáky a vzdělávání v oblasti asertivního jednání. Velký zájem je o metody efektivní komunikace prostřednictvím kurzů Respektovat a být respektován.

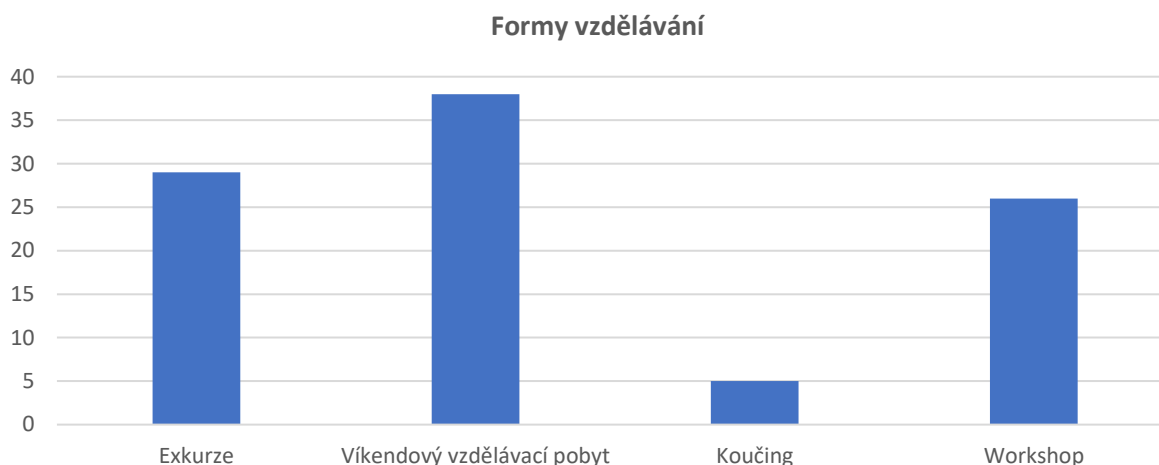

Graf 7: Zájem o témata v oblasti komunikace

Zdroj dat: SOM Stražiště

Co se týče forem, v popředí zájmu jsou víkendové vzdělávací pobyty, exkurze včetně sdílení příkladů dobré praxe a workshopy. Je zřejmé, že učitelé vítají praktický nácvik dovedností před teoretickými školeními.

Graf 8: Preferované formy vzdělávání

Zdroj dat: SOM Stražiště

Ředitele a výchovné poradce zajímá aktuální legislativa a řešení nestandardních situací ve školách z pohledu práva, efektivní řízení školy, motivace zaměstnanců, manažerský restart a profesní rozvoj zástupců ředitele. Co se týká výchovného poradenství, největší zájem je o tvorbu efektivních individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) a nové trendy v této oblasti. Aktuální legislativa a řešení situací z pohledu práva je vnímáno jako důležité téma i ze strany učitelů.

3. Výsledky dotazníkového šetření ORP Pacov realizovaný vlastním šetřením mezi rodiči a veřejností

Mezi rodiči a veřejností byl zjišťován zájem o témata, o kterých by se chtěli dozvědět více a nejvíce je zajímají. Rodiče tvořili 93,5 % respondentů.

V dotazníku byla navržena tato témata:

- Vývojové trendy a vývojové styly současné rodiny a jejich dopad na vývoj dítěte
- Psychohygiena rodičů (zdravý životní styl)
- Osobnostně-sociální rozvoj dětí a žáků

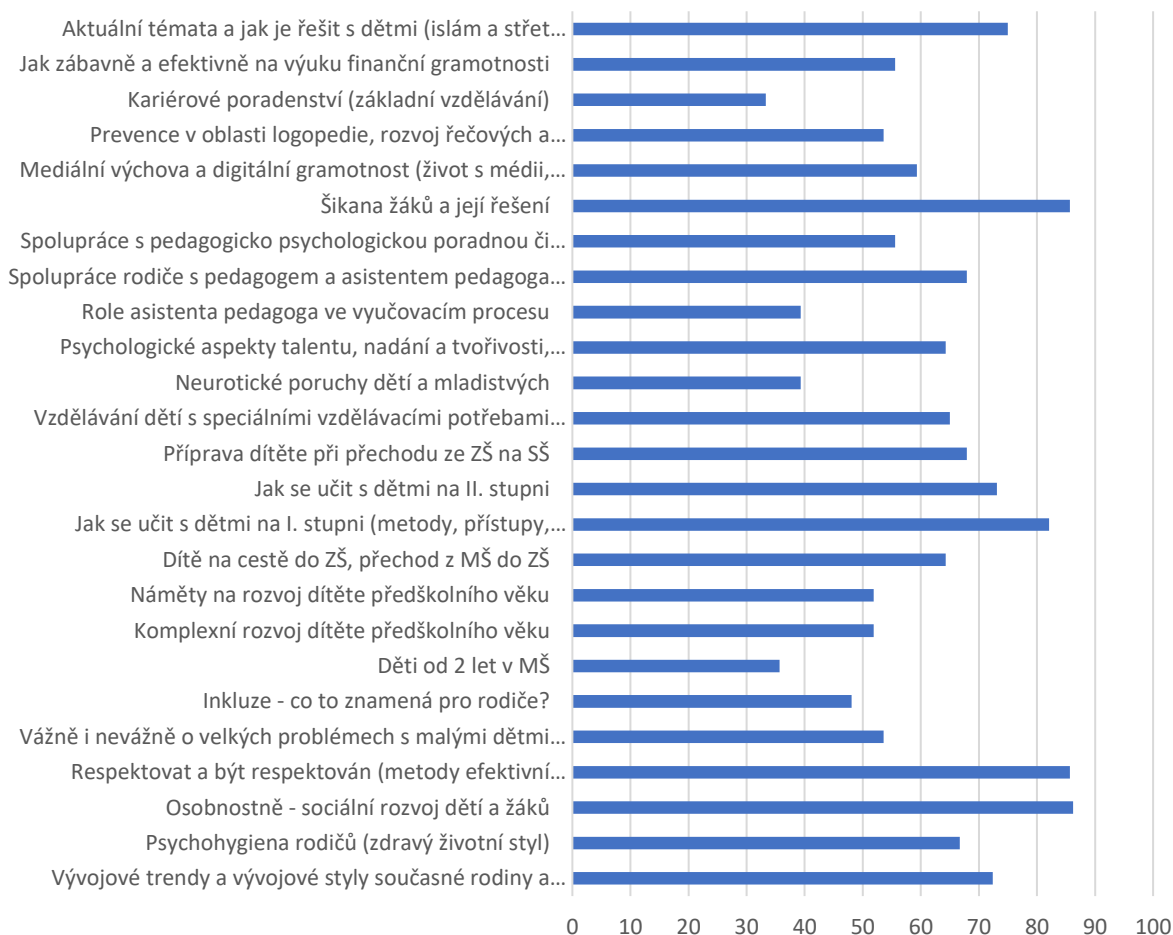

- Respektovat a být respektován (metody efektivní komunikace)
- Vážně i nevážně o velkých problémech s malými dětmi (smrt, nemoci, sexuální výchova, narození miminka apod.)
- Inkluze – co to znamená pro rodiče?
- Děti od 2 let v MŠ
- Komplexní rozvoj dítěte předškolního věku
- Náměty na rozvoj dítěte předškolního věku
- Dítě na cestě do ZŠ, přechod z MŠ do ZŠ
- Jak se učit s dětmi na I. stupni (metody, přístupy, motivace)
- Jak se učit s dětmi na II. stupni
- Příprava dítěte při přechodu ze ZŠ na SŠ
- Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (vč. výchovných přístupů, nápravné péče, podpurných opatření, plánu pedagogické podpory)
- Neurotické poruchy dětí a mladistvých
- Psychologické aspekty talentu, nadání a tvořivosti, jejich rozvíjení, vyhledávání a identifikace nadání
- Role asistenta pedagoga ve vyučovacím procesu
- Spolupráce rodiče s pedagogem a asistentem pedagoga (vč. plánů pedagogické podpory)
- Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou či speciálně pedagogickým centrem
- Šikana žáků a její řešení
- Mediální výchova a digitální gramotnost (život s médii, bezpečně na internetu aj.)
- Prevence v oblasti logopedie, rozvoj řečových a komunikačních dovedností (předškolní vzdělávání)
- Kariérové poradenství (základní vzdělávání)
- Jak zábavně a efektivně na výuku finanční gramotnosti
- Aktuální témata a jak je řešit s dětmi (islám a střet civilizací, xenofobie, šikana, rasismus)

Graf 9: Výsledky dotazníkového šetření – rodiče a veřejnost

Výsledky dotazníkového šetření pro rodiče a veřejnost

Zdroj dat: SOM Stražiště

Z výsledků a grafu je zřejmý největší zájem o témata šikany žáků a jejího řešení, učení dětí na I. stupni ZŠ, respektující efektivní komunikace, osobnostně – sociálního rozvoje dětí a žáků. Rodiče zajímají i aktuální témata společnosti a jak je řešit s dětmi/žáky, domácí učení s dětmi II. stupně a vývojové trendy a styly současné rodiny. Rodiče a veřejnost neopomínají ani vlastní psychohygienu, přechod dítěte z MŠ do ZŠ a ze ZŠ do SŠ. Populární téma je vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž nejvíce převažuje téma ADHD/ADD, dyslexie a dysgrafie, specifické poruchy učení a chování.

Rodiče zajímá tematika talentu, nadání a práce s nadanými dětmi/žáky. Velmi je oslovuje téma spolupráce s pedagogy a asistenty pedagoga. Rodiče také zajímají aktuální témata v oblasti digitálních technologií, a především mediální gramotnost, která se stává v současném světě ceněnou klíčovou kompetencí a ochranným prvkem před hrozbami kybersvěta. Jiná témata nebyla ze strany rodičů a veřejnosti navržena. Vzhledem k velkému rozsahu je podrobné hodnocení, výsledné grafy a vzor dotazníků uveden v elektronické příloze.⁸

4. Řízené rozhovory s řediteli škol a školských zařízení v ORP Pacov

Vhledem k nízkému počtu respondentů a složitosti informací byla vyhodnocena forma řízených rozhovorů s řediteli škol jako neoptimálnější. Jsou významným podkladem, který vedl k prvnímu návrhu strategického rámce a problémových okruhů ve vzdělávání. Diskuse byla vedena podle předem připraveného formuláře tak, aby odpovědi respondentů bylo možné později snáze porovnat a vyhodnocovat. Formulář měl podobu dotazníku. Otázky byly otevřené i uzavřené, polouzavřené i škálované. U škálování byla použita jednoduchá hodnotící škála. Umožnilo to lépe strukturovat problémy a vyjasnit si problematická či nejasná témata. Vyhodnocení proběhlo pomocí hodnotící škály a početnosti odpovědí, které byly přeneseny do grafu a doplněny o vysvětlující a upřesňující slovní komentáře. Přestože se jedná o rozhovory, kdy není možné zajistit anonymitu, byla zajištěna validita díky otevřenosti a angažovanosti respondentů na tématu. V dotazníku byly použity různé formulace otázek, kdy se ptáme min. dvakrát na tutéž informaci. V řízeném rozhovoru se tak podařilo zajistit reliabilitu odpovědí.

V příloze je uveden souhrn výsledků strukturovaných rozhovorů s šesti řediteli mateřských škol a dvěma řediteli základních škol ORP Pacov. Jedná se o 80 % rozhovorů poskytnutých řediteli v území. Řízené rozhovory probíhaly během srpna až listopadu 2016 a v prosinci 2016 došlo k jejich zpracování. Komentář upozorňuje na témata a významné jevy, které se při rozhovorech objevily.

Šetření zahrnovalo následující oblasti/témata:

- technický stav budov a souvisejících prostor
- kapacita škol a školských zařízení

⁸ Příloha č. 2 Dotazníkové šetření rodiče a veřejnost

- infrastruktura – dostupnost a dopravní obslužnost
- energetická úspornost budov
- vybavenost
- vzdělávání pedagogů
- metody a procesy v edukaci
- podpora preventivních programů (šikana, xenofobie, rasismus)
- podpora spolupráce a výměny zkušeností
- podpora mentoringu a koučingu
- podpora supervize a komunikace v týmu
- podpora tandemové výuky
- bezpečné klima školy, práce s třídním kolektivem, školní parlament
- podmínky pro osobnostní a sociální rozvoj učitelů/děti/žáků
- týmová spolupráce a posílení vztahů v pedagogickém týmu
- multikulturní a etická výchova
- spolupráce se školním psychologem, oborem sociálních věcí a zdravotnictví (OSPOD)
- evaluace a hodnotící mechanismy
- dostatek a kvalifikovanost personálu (školní psycholog, logoped, speciální pedagog, chůva, rodilý mluvčí)
- inkluzivní vzdělávání
- asistenti pedagoga (pozice, spolupráce, personální zajištění, kvalifikovanost)
- vybavenost ICT technologiemi pro výuku jazykových oborů, výtvarných a hudebních oborů, pro přírodovědné, technické a řemeslné obory, logopedickou péči a pro pohybové aktivity a další vybavenost
- bezbariérovost a bezpečnost
- kompenzační pomůcky, výukové pomůcky pro děti se SVP
- spolupráce se ŠPZ (PPP, SPC ...)
- spolupráce s dalšími organizacemi v území (MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ, SVČ, RC, spolky, NNO, knihovna, muzeum, firmy, zřizovatel ...)
- vypracování IVP a PLPP

- spolupráce s rodiči a veřejností
- rozvoj čtenářské, jazykové a matematické gramotnosti, polytechnického vzdělávání, rozvoj digitální a mediální gramotnosti, klíčových kompetencí, EVVO aj.

Vzhledem k velkému rozsahu je podrobné hodnocení, výsledné grafy a vzor dotazníků uveden v elektronické příloze.⁹

5. Školní parlament

V rámci MAP bylo důležité oslovit všechny cílové skupiny a aktéry všech úrovní vzdělávání. K oslovení žáků byla jako nejvhodnější vybrána forma školního parlamentu a dotazníkového šetření (řízených diskusí) v rámci školních parlamentů. Vzhledem k nízkému počtu respondentů a složitosti informací byla vyhodnocena forma řízených rozhovorů s žáky parlamentu základní školy jako neoptimálnější. Na školním parlamentu byla diskuse vedena podle předem připraveného formuláře (dotazníku) tak, aby odpovědi respondentů bylo možné později snáze porovnat a vyhodnocovat. Otázky byly otevřené i uzavřené, polouzavřené i škálované. U škálování byla použita jednoduchá hodnotící škála. Umožnilo to lépe strukturovat problémy a vyjasnit si problematická či nejasná témata. Vyhodnocení proběhlo pomocí hodnotící škály a početnosti odpovědí, které byly přeneseny do grafu a doplněny o vysvětlující a upřesňující slovní komentáře. Přestože se jedná o rozhovory, kdy není možné zajistit anonymitu, byla zajištěna validita díky otevřenosti a angažovanosti respondentů na tématu. V dotazníku byly použity různé formulace otázek, kdy se ptáme min. dvakrát na tutéž informaci. V řízeném rozhovoru se tak podařilo zajistit reliabilitu odpovědí. Abychom oslovili i ostatní žáky, byly dotazníky rozdány do všech tříd, kde v rámci třídnických hodin byl s žáky proveden řízený rozhovor a vyplněn dotazník (skupinově). Tento rozměr oslovení žáků doplňuje závěry ze školního parlamentu.

V příloze je uveden souhrn výsledků strukturovaných rozhovorů. Komentář upozorňuje na témata a významné jevy, které se při rozhovorech objevily. Vzhledem k velkému rozsahu je podrobné hodnocení, výsledné grafy a vzor dotazníků uveden v elektronické příloze.¹⁰

2.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

⁹ Příloha č. 4 Dotazníkové šetření vedení škol

¹⁰ Příloha č. 5 Výstupy školní parlament, třídnické hodiny

Přiblížení problematiky školství ve správním obvodu ORP Pacov

Nejvíce škol a školských zařízení je situováno ve městě Pacov¹¹, které je přirozeným centrem celého regionu. V ORP Pacov se k 1. 1. 2017 nachází 3 základní školy, 7 mateřských škol, 2 střední školy (z toho jedno šestileté gymnázium) a jedna základní umělecká škola. V Pacově sídlí největší základní škola regionu, další dvě základní školy (obě sloučené s mateřskými školami) se nacházejí v městysu Lukavec a obci Obrataň. Základní škola v Obratani je neúplná (I. stupeň s pěti postupovými ročníky). Základní umělecká škola se nachází v Pacově a pokrývá svými službami celý region. Celkově můžeme říci, že síť škol je stabilizovaná a dostatečně pokrývá území. V severní části území v současnosti začíná vznikat konkurenční situace mezi třemi školami v našem a sousedním ORP.

Tabulka 4: Přehled vzdělávacích zařízení v ORP Pacov

Vzdělávací zařízení						
Název	Počet subjektů	RED - IZO:	IZO	Adresa	Ředitelé	Zřizovatel
Církevní mateřská škola Jonáš	1	600000494	102109044	Za Branou 870, Pacov	Mgr. Petra Kobilicová	Biskupství českobudějovické
Mateřská škola Kámen, okres Pelhřimov	1	600061019	107533367	Kámen 64, 394 13 Kámen	Dagmar Mikešová	Obec Kámen
Mateřská škola Pacov, Jatecká 571	1	600060888	107533219	Jatecká 571, 395 01 Pacov	Bc. Libuše Marková	Město Pacov
Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870	1	600060896	107533227	Za Branou 870, 395 01 Pacov	Bc. Dana Maděrová	Město Pacov
Mateřská škola Velká Chyška	1	600060985	107533324	Velká Chyška 94, 394 28 Velká Chyška	Jana Rakouská	Obec Velká Chyška
Základní škola a mateřská škola Lukavec	1	650014081		Na Podskalí 282, 394 26 Lukavec	Mgr. Petr Musil	Obec Lukavec
Základní škola			150014091			
Mateřská škola			150014121			
Školní družina			150014104			
Základní škola a mateřská škola Obrataň	1	600061434		Obrataň 148, 394 12 Obrataň	Mgr. František Vostarek	Obec Obrataň
Základní škola			107721520			
Mateřská škola			107533201			
Školní družina			114500185			
Základní škola Pacov	1	600061442	107721538	Náměstí Svobody 321, Pacov	Mgr. Jaromír Havel	Město Pacov
Školní družina			114500207			
Školní klub			150019165			
Školní jídelna Pacov	1	600061591	114500339	Za Branou 1185, Pacov	Věra Dvořáčková	Město Pacov
Základní umělecká škola Pacov, Španovského 319	1	691002479	102175578	Španovského 319, Pacov	Pavla Hůšová dipl. um.	Město Pacov
Středisko volného času Síť	1	691006164	110037294	Hronova 271, Pacov		
Gymnázium Pacov	1	691007551	000584118	Hronova 1079, Pacov	Mgr. Josef Novák	Město Pacov
Soukromá střední škola pedagogiky a sociálních služeb, s.r.o.	1	691002584		Obrataň 148	Mgr. František Vostarek	Společnost s ručením omezeným
celkem zařízení	11					

Zdroj dat: SOM Stražiště

Neformální a zájmové vzdělávání v regionu zajišťuje Středisko volného času Síť, které sídlí v Pacově. Dále v území působí rozmanitě zaměřené spolky, NNO, dobrovolní hasiči a další aktéři věnující se

¹¹ Síť a přehled mateřských škol znázorňuje Tabulka č. 4 Přehled vzdělávacích zařízení v ORP Pacov

volnému času dětí a mládeže. Seznam zařízení neformálního a zájmového vzdělávání je uveden v příloze.¹²

Oblast školství v ORP Pacov prochází v posledních letech významnými změnami, které jdou ruku v ruce s dlouhodobou snahou dosáhnout kvalitativní změny v systému vzdělávání, tedy kurikulární reformou. Nejen z tohoto důvodu došlo také k navázání spolupráce mezi Městem Pacov, Městyssem Lukavec a Svazkem obcí mikroregionu Stražiště, aby bylo dosaženo strategického a systematického plánování a řízení školství v území. Budovy škol a školských zařízení byly a jsou průběžně rekonstruovány a modernizovány. Území efektivně využívá finančních prostředků z nejrůznějších operačních programů a má vysokou úspěšnost v získávání dotačních zdrojů financování pro oblast vzdělávání a volného času. Školy, školská zařízení a jejich součásti se potýkají s nevyhovujícím technickým stavem včetně bezbariérovosti a nedostatečnou vybaveností a zastaralostí především vzhledem k měnícím se trendům ve vzdělávání. Velká část investic je zajišťována z dotačních programů, rozpočtů obcí, minimálně ze strany škol.

Vzhledem k demografickému vývoji, který mírně kolísá nejrůznějšími vlivy, se z dlouhodobé perspektivy nepředpokládá narůstání počtu dětí, nemůžeme také přepokládat navýšení veřejných zdrojů a nynější způsob financování v oblasti vzdělávání s sebou ponese spíše rizika. Dalším rizikovým faktorem je navyšování počtu dětí ve třídách vlivem slučování škol a tříd. V Pacově došlo 1. 1. 2014 ke sloučení dvou základních škol. Minimálně dvě mateřské školy v regionu se potýkají s nízkými počty dětí ve třídách a nedostatečným financováním z veřejných zdrojů. Zřizovatelé a obce často školy finančně dotují z rozpočtů obcí nejen v provozní oblasti, ale také mnohdy přispívají na mzdové prostředky, které jsou jinak hrazeny ze státního rozpočtu prostřednictvím krajských normativů.

Předškolní vzdělávání

- **Vývoj počtu MŠ v řešeném území**

V území ORP Pacov dlouhodobě působí celkem 7 předškolních zařízení:

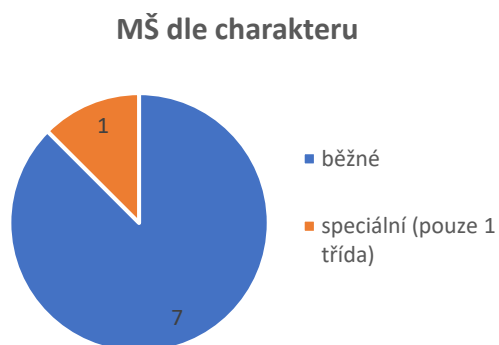
- ~ Církevní mateřská škola Jonáš,
- ~ Mateřská škola Pacov, Jatecká 571,

¹² Příloha č. 6 Charakteristika školství NZV Přehled zařízení

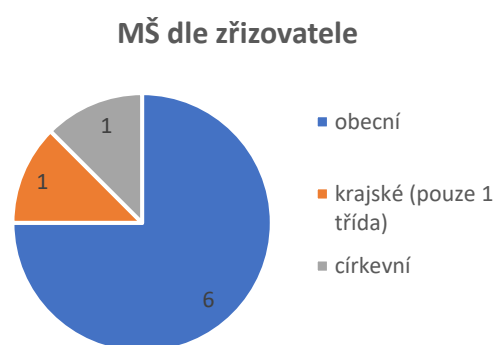

- ~ Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870,
- ~ Mateřská škola Kámen, okres Pelhřimov,
- ~ Základní škola a Mateřská škola Lukavec,
- ~ Základní škola a mateřská škola Obrataň,
- ~ Mateřská škola Velká Chyška.

Graf 10: MŠ dle charakteru

Graf 11: MŠ dle zřizovatele

Z výše uvedených mateřských škol je 6 zřizováno obcemi, 1 mateřská škola je církevní. Všechny mateřské školy v regionu fungují jako běžné, s běžnými třídami, pouze v rámci Mateřské školy se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, je navíc jedna třída speciální, zřizovaná krajem Vysočina. Největším předškolním zařízením s celkem 4 třídami je Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870. Dlouhodobě jednotřídní mateřské školy jsou MŠ Kámen, MŠ Velká Chyška a Církevní mateřská škola Jonáš v Pacově. V MŠ Pacov, Jatecká 571, se počet tříd v uplynulých letech pohyboval mezi 3 až 4, ve školním roce 2016/2017 zde fungují pouze 2 třídy. V MŠ Lukavec dlouhodobě fungují 2 třídy, v MŠ Obrataň ve sledovaném období 1 až 2 třídy. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.¹³

- **Vývoj počtu dětí v MŠ**

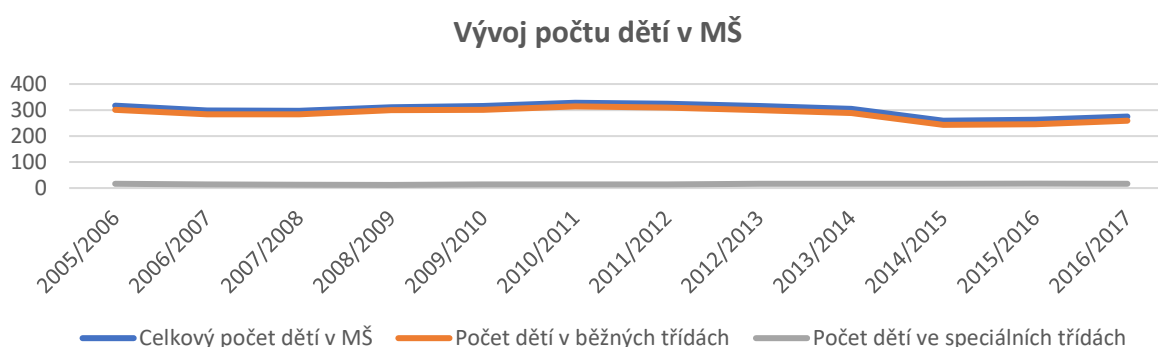
¹³ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-4 Předškolní vzdělávání (PV 1 Vývoj počtu MŠ)

Počet dětí v mateřských školách v rámci území ORP Pacov byl v letech 2005/2006 až 2016/2017 poměrně stabilní. Nejsilnější ročníky spadají do období 2008/2009-2013/2014, kdy celkový počet dětí neklesl pod 300. V letech 2014/2015 až 2015/2016 chybí údaje o počtu dětí v MŠ Obrataň, která požadované podklady neposkytla. Počet dětí v MŠ Obrataň se v letech 2005/2006 až 2013/2014 pohyboval kolem 25 až 30 dětí, v roce 2016/2017 je to opět 30 dětí (údaj získán z internetových stránek MŠ). Přičteme-li tyto hodnoty ke známému celkovému počtu dětí v ostatních MŠ, pohybujeme se v rozmezí cca 284 až 293 dětí.

Graf 12: Vývoj počtu dětí v MŠ

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření

Nejnižší počet dětí v mateřských školách v ORP Pacov ve sledovaném období připadá na školní rok 2016/2017. K nejvýraznějšímu poklesu počtu dětí ve sledovaném období došlo v Mateřské škole Pacov, Jatecká 571, a v Mateřské škole Lukavec. Průměrný počet dětí v MŠ Jatecká se v letech 2005/2006-2015/2016 pohyboval kolem 80 (v rozmezí 63 až 91 dětí), ve školním roce 2016/2017 MŠ navštěvuje pouze 56 dětí. Průměrný počet dětí v MŠ Lukavec v letech 2005/2006 až 2015/2016 činil cca 40 dětí (31 až 46), ve školním roce 2016/2017 již jen 28. Dlouhodobě nejstabilnější počet dětí a plné využití kapacity vykazuje Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870. Tato mateřská škola je největším předškolním zařízením v rámci ORP Pacov (kapacita 100 dětí) a zájem rodičů o umístění dětí v této MŠ je vysoký.

Jediným předškolním zařízením zaměřeným na děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v ORP Pacov Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870. Zde funguje 1 speciální třída pro děti s vadami řeči zřizovaná Krajem Vysočina. Průměrný počet dětí v této třídě se pohybuje kolem 15.

Obsazenost všech předškolních zařízení v území ORP Pacov souhrnně se v současné době i v uplynulých 10 letech průměrně pohybuje kolem 80 % (77 až 85 %). Dlouhodobě nejnižší obsazenost vykazuje Mateřská škola Velká Chyška (průměrně kolem 60 %) a Mateřská škola Lukavec (necelých 70 %), naopak pravidelně plně obsazená je Mateřská škola se speciální třídou s vadami řeči Pacov, Za Branou 870.

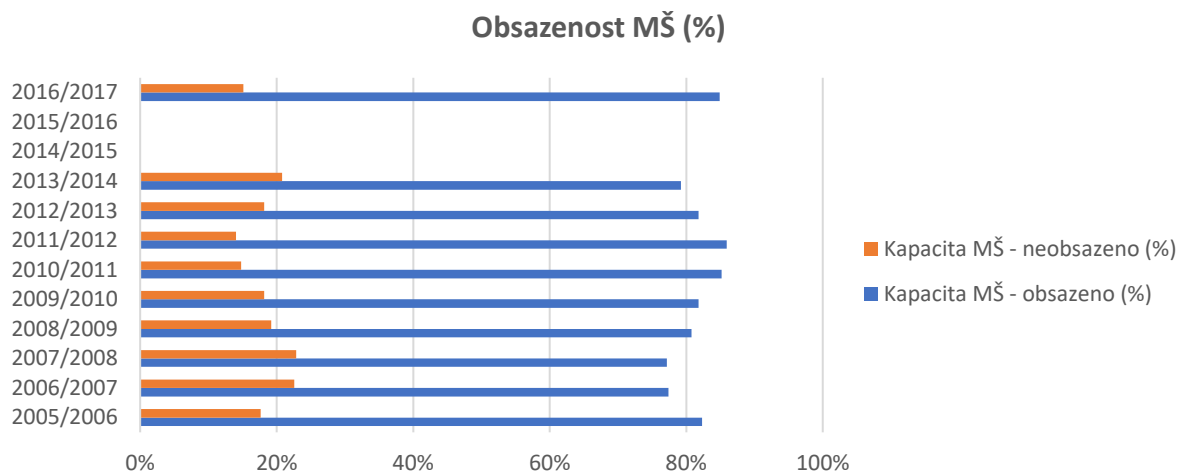
Při srovnání aktuální kapacity mateřských škol se stavem v průběhu uplynulých 10 let zjišťujeme snížení celkové kapacity předškolních zařízení o 53 míst (tj. o cca 14 %). K největšímu snížení kapacity ve sledovaném období došlo v Mateřské škole Pacov, Jatecká 571 (ze 105 míst na 56 míst – tj. pokles o 47 %). Svou kapacitu dále snížila Mateřská škola Velká Chyška (z 30 na 20 míst – tj. pokles o 33 %) a Církevní mateřská škola Jonáš, kde počet míst klesl z 30 na 28. V ostatních mateřských školách se kapacita neměnila. Ve školním roce 2016/2017 největší kapacitou disponuje Mateřská škola se speciální třídou s vadami řeči Pacov, Za Branou 870 (kapacita 100 dětí), nejnižší kapacitu má Mateřská škola Velká Chyška (20 dětí). Snižování kapacity výše uvedených mateřských škol reaguje na snižování počtu dětí, které tato zařízení navštěvují.

Podrobnější data jsou uvedena v příloze.¹⁴

¹⁴ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-4 Předškolní vzdělávání (PV 2 Vývoj počtu dětí MŠ)

Graf 13: Obsazenost MŠ (%)

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

- **Vývoj počtu pracovníků v MŠ**

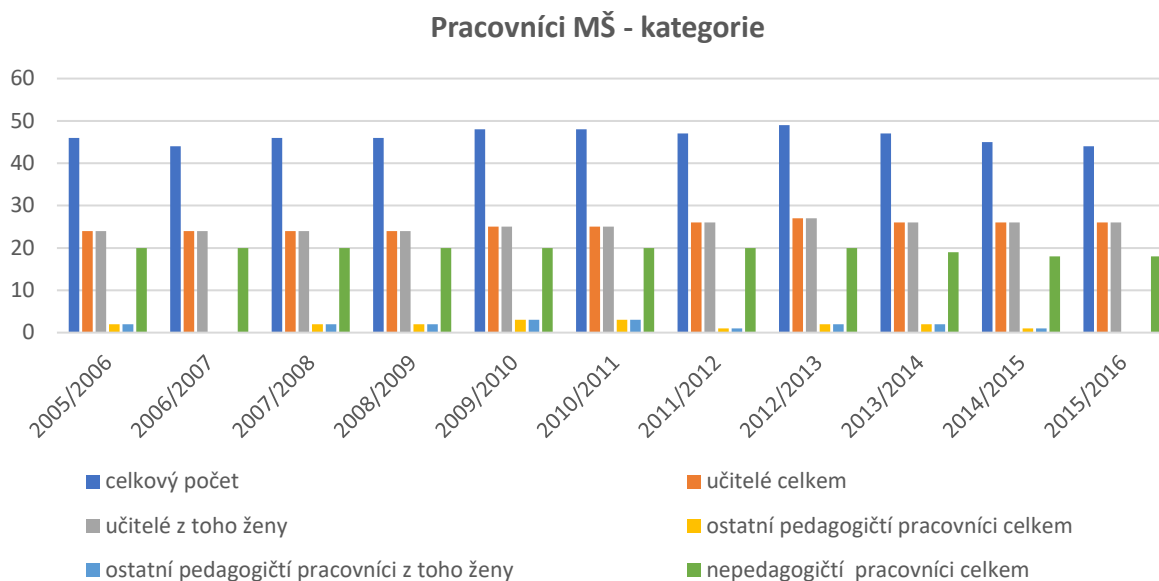
Celkový počet pracovníků v předškolních zařízeních v území ORP Pacov souhrnně byl ve sledovaném období poměrně stabilní, průměrně kolem 45 osob. Z toho přes 54 % představují učitelé (vše ženy), přes 42 % nepedagogičtí pracovníci, asi 3,5 % ostatní pedagogičtí pracovníci – asistenti pedagoga pro žáky se zdravotním postižením a speciální pedagogové (opět výhradně ženy).

Nejvíce učitelů (7 až 8) pracuje v Mateřské škole se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, a v Mateřské škole Pacov, Jatecká 571 (5 až 7), v ostatních zařízeních se počet učitelů pohybuje od 2 do 5.

Ostatní pedagogičtí pracovníci působili ve sledovaném období ve čtyřech mateřských školách: v Mateřské škole se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, celkem 1 až 3 speciální pedagogové (v letech 2005/2006 a 2007/2008 až 2010/2011), asistent pedagoga pro žáky se zdravotním postižením pracoval ve sledovaném období v Církevní MŠ a SVČ Pacov (r. 2007/2008), v MŠ Kámen (r. 20012/2013 až 2014/2015) a v MŠ Velká Chyška (r. 2011/2012 až 2013/2014).

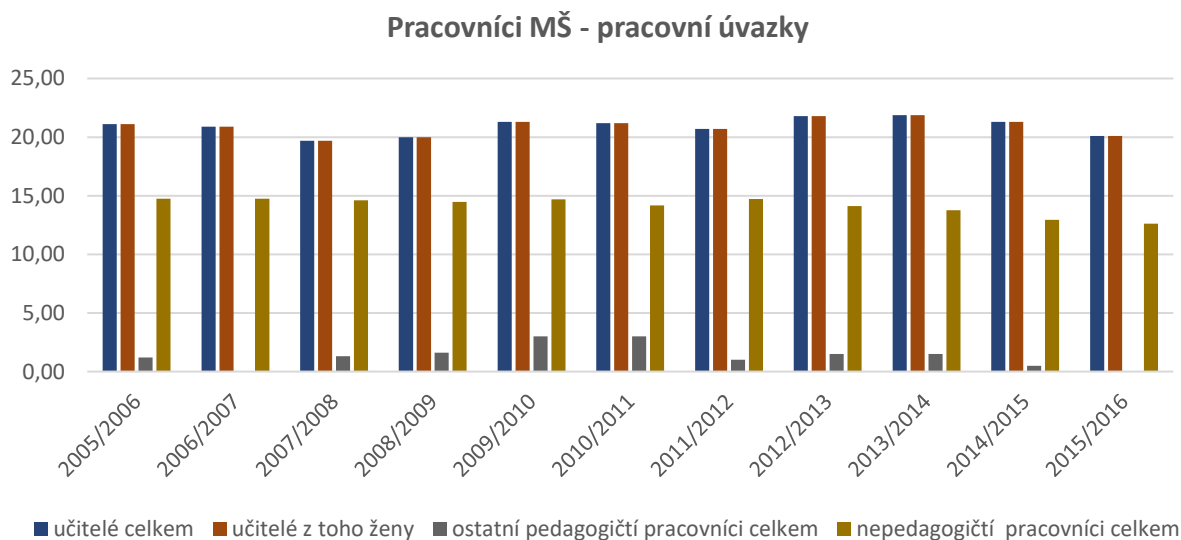
Graf 14: Pracovníci MŠ – kategorie

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

Průměrný pracovní úvazek na 1 učitele činil ve sledovaném období 0,8 úvazku, na 1 ostatního pedagoga také 0,8 úvazku, na 1 nepedagogického pracovníka 0,7 úvazku.

Graf 15: Pracovníci MŠ – pracovní úvazky

Kvalifikovanost učitelů MŠ ve sledovaném období vzrostla z 87 % ve školním roce 2005/2006 na 97 % ve školním roce 2015/2016, tj. o 10 % během cca 10 let.

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

Graf 16: Kvalifikovanost pracovníků MŠ

Při hodnocení vývoje pracovníků MŠ nebyly zohledněny údaje o MŠ Obrataň v související tabulce ani grafech nejsou zahrnuty. Podrobná data jsou uvedena v příloze.¹⁵

- **Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti MŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb MŠ včetně jejich součástí**

Přehled mateřských škol a dostupnosti jejich zařízení

Tabulka 5: Přehled mateřských škol a jejich kapacita

Vzdělávací zařízení	školy a školská zařízení							Kapacita					
	MŠC	MŠC	ZŠO	ŠJ	JMŠ	ŠJ - VV	ŠJ - V	MŠO	MŠC	ŠJ	JMŠ	ŠJ - VV	ŠJ - V
Církevní mateřská škola Jonáš		1							28				
Mateřská škola Kámen, okres Pelhřimov	1				1			30			60		
Mateřská škola Pacov, Jatecká 571	1				1			56			105		
Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870	1				1	1	1	100			130	100	100
Mateřská škola Velká Chýška	1				1			20			30		
Základní škola a mateřská škola Lukavec	1		1	1			1	60		300			60
Základní škola a mateřská škola Obrataň	1		1	1			1	20		120			30

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

Mateřské školy v Lukavci a Obratani jsou součástí základních škol. Čtyři mateřské školy mají školní jídelnu, z toho jednu včetně školní vývařovny a výdejny. Tento stav je dočasný, jelikož od roku 2017 je

¹⁵ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-4 Předškolní vzdělávání (PV 3 Vývoj počtu pracovníků MŠ)

Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, přestěhována do náhradní budovy, než bude ve školním roce 2018/2019 vystavěn nový areál školy včetně zázemí pro novou školní jídelnu. V náhradní budově je dočasně umístěna výdejna. Vývařovna je dočasně umístěna v Mateřské škole Pacov, Jatecká 571. Církevní mateřská škola Jonáš využívá taktéž školní jídelnu Mateřské školy Pacov, Jatecká 571. Kapacita školních jídelen mateřských škol je dostačující a podle vývoje počtu dětí je výhledově dostatečná.

Investice do infrastruktury z EU

Tabulka 6: Přehled mateřských škol a jejich kapacita

Investice v letech 2010–2015	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora atp.). ¹⁾	75,0 %	43,5 %	39,2 %
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do vnitřního vybavení školy. ²⁾	0,0 %	22,7 %	24,0 %

Pozn.:

¹⁾ Počet MŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do infrastruktury školy (stavby, rekonstrukce ...) alespoň v jedné z 10 konkrétních položek staveb a rekonstrukcí (viz následující tabulka "Stavby, rekonstrukce"), vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník.

²⁾ Počet MŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do vnitřního vybavení v alespoň jedné z 15 konkrétních položek vybavení (viz tabulka "Vybavení"), vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník.

Zdroj dat: MŠMT

Tabulka 7: Stavby, rekonstrukce

Stavby, rekonstrukce	Podíl MŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušné stavby/ rekonstrukce školy ¹⁾			Podíl MŠ v rámci ORP plánujících stavět/ rekonstruovat ²⁾		Podíl MŠ v rámci ORP, jejichž plán se bude týkat bezbariérovosti ³⁾
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	2016–2018	2019–2020	
1. Nová výstavba nebo přístavba budov	0,0 %	5,9 %	6,9 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	0,0 %	3,0 %	3,2 %	50,0 %	0,0 %	50,0 %
3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budovy; zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	50,0 %	29,7 %	26,8 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
4. Stavební úpravy a rekonstrukce tříd	25,0 %	9,7 %	10,3 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %

5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny	0,0 %	0,7 %	0,7 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
6. Stavební úpravy a rekonstrukce herny	25,0 %	6,3 %	5,7 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
7. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny	0,0 %	1,9 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
8. Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna)	0,0 %	1,5 %	1,9 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
9. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny	25,0 %	9,7 %	6,3 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %
10. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnikného venkovního prostředí školy, např. hřiště, zahrady apod.	0,0 %	15,2 %	20,0 %	75,0 %	0,0 %	25,0 %

Pozn.:

¹⁾ Počet MŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušných staveb a rekonstrukcí, vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, kam investice z EU nejčastěji směřovaly.

²⁾ Počet MŠ v ORP, které plánují stavět/rekonstruovat v daném období (MŠ mohla zvolit jak období 2016–2018, tak období 2019–2020), vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, které MŠ uváděly nejčastěji.

³⁾ Počet MŠ v ORP, jejichž plán stavět/rekonstruovat se bude týkat bezbariérovosti, vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP, které vyplnily dotazník.

Zdroj dat: MŠMT

Tabulka 8: Vybavení

Vybavení	Podíl MŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušného vybavení školy ¹⁾		Podíl MŠ v rámci ORP plánujících pořízení vybavení ²⁾	
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	2016–2018
1. Vybavení třídy	0,0 %	9,7 %	12,5 %	25,0 %
2. Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností	0,0 %	7,4 %	6,2 %	50,0 %
3. Vybavení knihovny	0,0 %	4,5 %	5,4 %	50,0 %
4. Vybavení herny	0,0 %	8,2 %	9,3 %	50,0 %
5. Vybavení tělocvičny	0,0 %	1,9 %	2,7 %	25,0 %
6. Vybavení školní jídelny	0,0 %	9,3 %	6,1 %	25,0 %
7. Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	0,0 %	8,6 %	8,9 %	75,0 %
8. Software pro ICT techniku	0,0 %	5,2 %	6,7 %	75,0 %
9. Nové didaktické pomůcky	0,0 %	12,3 %	12,4 %	50,0 %
10. Připojení k internetu v hernách, ve škole	0,0 %	4,8 %	5,4 %	50,0 %

11.	Interaktivní tabule	0,0 %	5,9 %	5,8 %	50,0 %
12.	Audiovizuální technika (televize, projektory apod.)	0,0 %	5,9 %	5,3 %	25,0 %
13.	Vybavení bezbariérovým nábytkem pro děti se SVP	0,0 %	0,0 %	0,6 %	25,0 %
14.	Didaktické a kompenzační pomůcky pro děti se SVP	0,0 %	3,0 %	3,9 %	50,0 %
15.	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod.	0,0 %	5,6 %	6,2 %	50,0 %

Pozn.:

¹⁾ Počet MŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušného vybavení, vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, kam investice z EU nejčastěji směřovaly.

²⁾ Počet MŠ v ORP, které plánují pořízení příslušného vybavení v daném období (MŠ mohla zvolit jak období 2016–2018, tak období 2019–2020), vztažený k celkovému počtu MŠ v ORP, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, které MŠ uváděly nejčastěji.

Zdroj dat: MŠMT

Dostupnost a rozbor součástí souvisejících s pohybovou aktivitou

Všechny mateřské školy v ORP Pacov zřizované obcemi mají vlastní školní zahradu, Církevní mateřská škola Jonáš využívá školní zahradu Mateřské školy Pacov, Jatecká 571. Dvě mateřské školy (Kámen, Lukavec) jsou navíc vybaveny vlastní tělocvičnou. Mateřským školám v Pacově jsou dále k dispozici dvě hřiště s umělým povrchem, atletické hřiště, a po domluvě také tělocvičny Základní školy Pacov a Gymnázia Pacov, příp. sokolovna. MŠ v Lukavci a Obratani mohou využívat také sportoviště základních škol a další hřiště v obcích.

Základní vzdělávání

- Vývoj počtu ZŠ v řešeném území**

V území ORP Pacov působí v současné době celkem 3 základní školy – Základní škola Pacov, Základní škola a Mateřská škola Lukavec a Základní škola a mateřská škola Obrataň. Všechny školy jsou zřizovány obcemi.

Základní škola Pacov vznikla k 1. 1. 2014 sloučením původních subjektů Základní školy Pacov, nám. Svobody 321, okres Pelhřimov, a Základní školy Pacov, Za Branou, okres Pelhřimov, které do 31. 12. 2013 fungovaly jako dvě samostatné organizace. Škola je plně organizovaná, s devíti ročníky.

Do 31. 12. 2008 fungovala v Pacově také Základní škola Pacov, Španovského 319 (dříve Zvláštní škola Pacov), s 2 až 3 třídami pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jejímž zřizovatelem byl Kraj

Vysočina. Od 1. 1. 2009 její činnost převzala Základní škola Pacov, náměstí Svobody 321, okres Pelhřimov, která do školního roku 2015/2016 provozovala 2 třídy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školním roce 2016/2017 již jen jednu speciální třídu o kapacitě 6 žáků.

Základní škola Lukavec je plně organizovanou devítiletou školou, od roku 2003 je její součástí mateřská škola působící jako odloučené pracoviště. Od srpna 2001 ZŠ Lukavec sídlí v nových prostorách a patří k nejmodernějším školám v Kraji Vysočina.

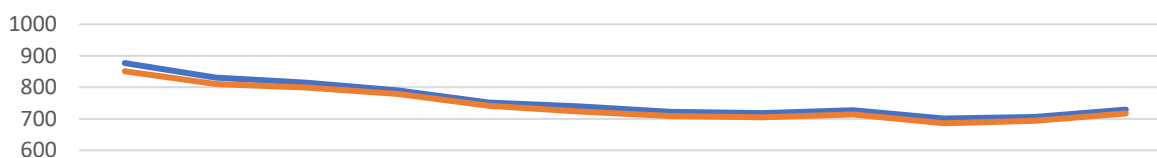
Základní škola a mateřská škola Obrataň byla v dřívějších letech školou plně organizovanou, od září 2005 fungovala jako malotřídní škola s prvním stupněm tvořeným dvěma třídami, od školního roku 2009/2010 je pouze jednotřídní, s 5 postupnými ročníky, které jsou členěny do skupin. Od 1. 1. 2016 je škola registrována jako základní škola speciální, s kapacitou 2 žáků.

Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.¹⁶

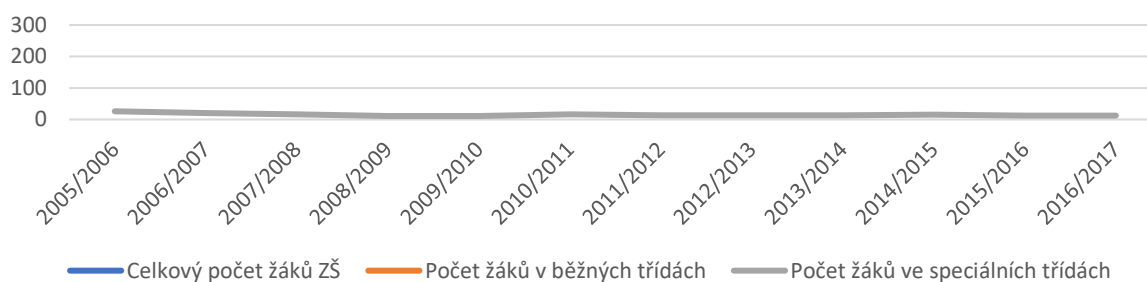
- **Vývoj počtu žáků v ZŠ**

Počet žáků základních škol v ORP Pacov od školního roku 2005/2006 do současnosti postupně klesal z cca 870 na cca 720 žáků, tj. pokles o zhruba 17 % (úbytek 150 žáků) během cca 10 let. Ve sledovaném období navštěvovalo základní školy v území ORP průměrně cca 760 žáků, z toho přibližně 15 (2 %) z nich speciální třídy. Nejvyšší počet žáků tradičně navštěvuje ZŠ v Pacově (ve

Vývoj počtu žáků v ZŠ

Graf 17: Vývoj počtu žáků v ZŠ

¹⁶ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-5 Základní vzdělávání (ZV 1 Vývoj počtu ZŠ)

sledovaném období průměrně cca 615 dětí), zhruba 120 žáků čítá ZŠ Lukavec, na ZŠ Obrataň připadá průměrně cca 25 dětí (V letech 2014/2015 a 2015/2016 chybí konkrétní údaje o ZŠ Obrataň, která neposkytla požadované podklady. Údaj o počtu žáků v roce 2016/2017 byl získán z internetových stránek ZŠ Obrataň.).

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

Největší základní školou v ORP Pacov je Základní škola Pacov s kapacitou 894 žáků. Základní škola Lukavec má kapacitu 240 žáků, nejmenší školou je ZŠ Obrataň s kapacitou 120 žáků. Kapacita Základní školy Pacov je využívána z cca 65 %, ZŠ Lukavec je obsazena zhruba ze 45 %, ZŠ Obrataň z cca 20 %.

Graf 18: Obsazenost ZŠ (počet žáků)

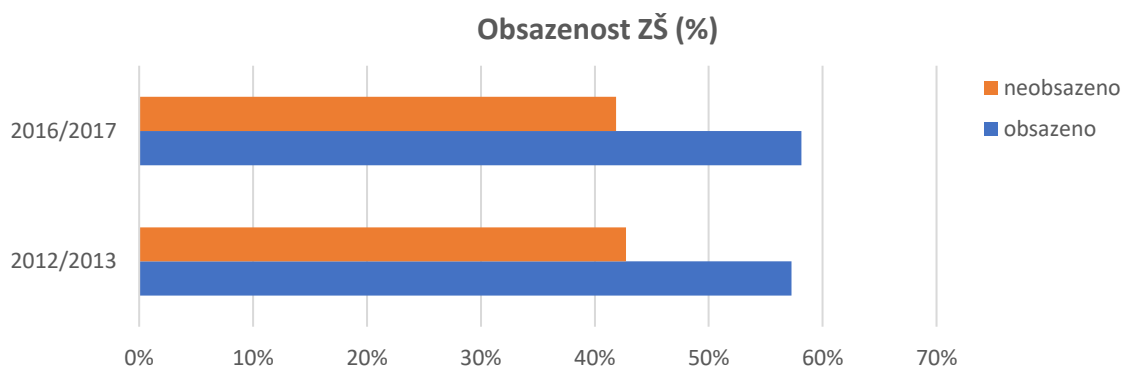
Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

Při srovnání kapacity a obsazenosti základních škol v ORP Pacov ve školním roce 2016/2017 a před 5 lety (2012/2013) dospějeme k téměř stejným hodnotám – kapacita zůstává beze změny, celkový počet žáků navštěvujících základní školy je ve školním roce 2016/2017 o 11 dětí vyšší. Průměrně je ve školním roce 2016/2017 obsazeno 58 % celkové kapacity základních škol v ORP.

Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.¹⁷

Graf 19: Obsazenost ZŠ (%)

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v MŠ

- **Vývoj počtu pracovníků v ZŠ**

V území ORP Pacov pracovalo v uplynulých cca 10 letech ve všech základních školách celkem průměrně kolem 60 učitelů (z toho přes 80 % zaujímají ženy). Nejvíce učitelů zaměstnává ZŠ Pacov (kolem 40), v ZŠ Lukavec pracuje v posledních letech 11 učitelů, v ZŠ Obrataň pouze 3 (z toho 1 ředitel, 2 učitelky). Počet učitelů základních škol ve sledovaném období průběžně klesá – při srovnání školního roku 2005/2006, kdy na školách vyučovalo celkem téměř 70 pedagogů, a školního roku 2015/2016 (přes 50 pedagogů) je to zhruba 20% pokles. Obdobně se snižuje i počet pracovních úvazků. Tato situace souvisí s ubýváním žáků ZŠ, jejichž počet ve sledovaném období klesl o cca 17 %.

Počet vychovatelů a výchovných poradců je v uplynulých 10 letech stabilní (celkem 12 až 14 vychovatelů, 3 až 4 výchovní poradci). V ZŠ Lukavec ve sledovaném období pracují 2 až 3 vychovatelé, 1 v ZŠ Obrataň, ostatní v ZŠ Pacov; vždy jsou to pracovníci interní. Výchovný poradce dlouhodobě působí v každé základní škole regionu s výjimkou ZŠ Obrataň. Jedná se vždy o pracovníky z řad učitelů, téměř výhradně ženy.

¹⁷ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-5 Základní vzdělávání (ZV2 Vývoj počtu žáků ZŠ)

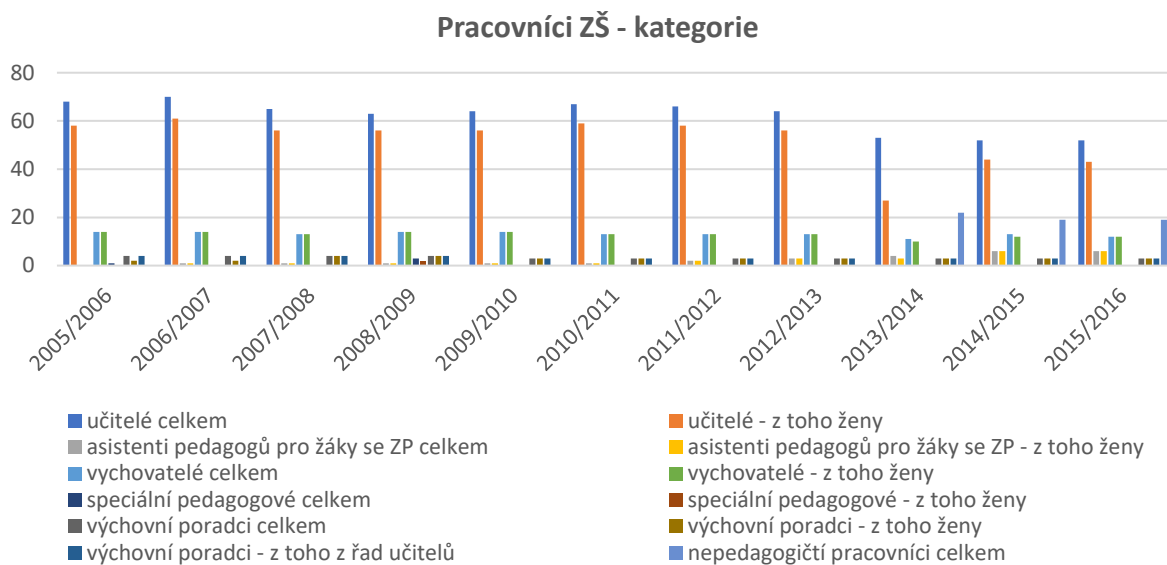
Ostatní pedagogičtí pracovníci, jejichž počet se ve sledovaném období několikanásobně zvýšil, jsou asistenti pedagogů. V letech 2006 až 2011 zde působil pouze 1 asistent pedagoga pro žáky se zdravotním postižením, a to v ZŠ Španovského 319 (dříve Zvláštní škola Pacov), jejíž činnost od 1. 1. 2009 převzala Základní škola Pacov, náměstí Svobody 321. Počet asistentů pedagogů (a jejich pracovních úvazků) dále postupně vzrůstá, ve školním roce 2015/2016 pracují již 3 asistenti pedagogů pro žáky se zdravotním postižením v ZŠ Lukavec, 3 asistenti v ZŠ Pacov, ve školním roce 2011/2012 a 2016/2017 uvádí 1 asistenta pedagogů také ZŠ Obrataň (v letech 2013/2014–2015/2016 údaje o pracovnících ZŠ Obrataň chybí – škola nedodala potřebné podklady, data r. 2016/2017 jsou čerpána z internetových stránek ZŠ). Jako asistenti pedagogů pracují ve sledovaných školách vždy ženy, a to pouze na částečný úvazek.

V ZŠ Španovského 319, Pacov (dříve Zvláštní škola Pacov) ve školním roce 2005/2006 působil 1 speciální pedagog, v roce 2008/2009 již 3 speciální pedagogové.

V základních školách regionu pracuje v posledních letech celkem přes 20 nepedagogických pracovníků – cca 12 v ZŠ Pacov, 7 v ZŠ a MŠ Lukavec, 3 v ZŠ a MŠ Obrataň. Jedná se o provozní a technickohospodářské pracovníky, školníky, uklízečky, kuchařky, topiče apod. Data o nepedagogických pracovnících jsou čerpána z výročních zpráv škol od školního roku 2013/2014 a z aktuálních internetových stránek škol. Údaje o pracovních úvazcích těchto pracovníků jsou k dispozici pouze za ZŠ Pacov.

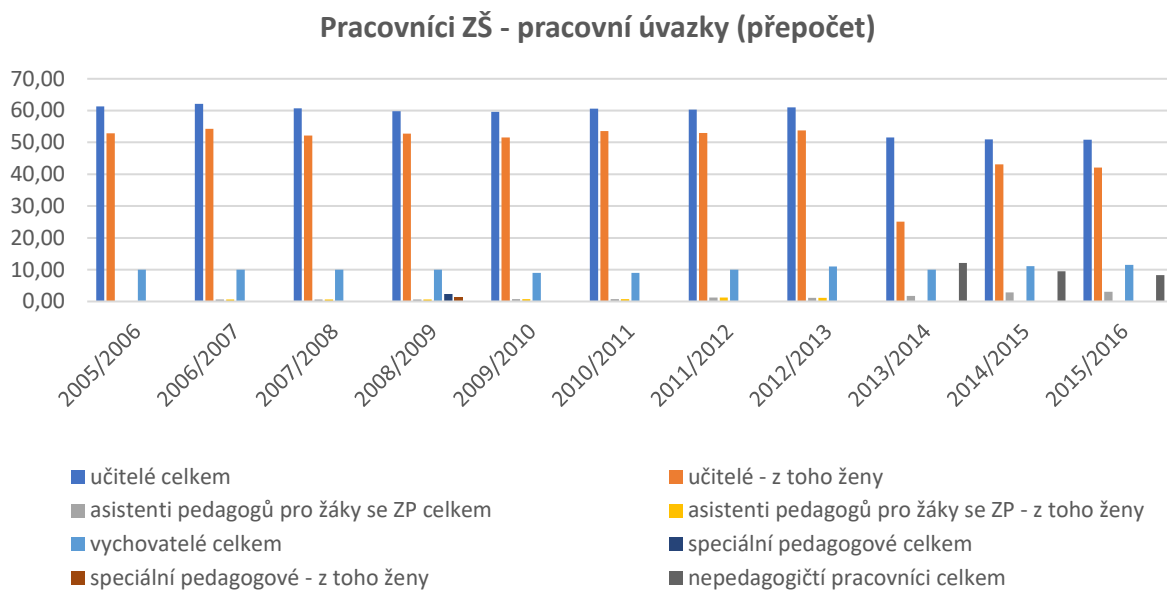

Graf 20: Pracovníci ZŠ – kategorie

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

Graf 21: Pracovníci ZŠ – pracovní úvazky (přepočet)

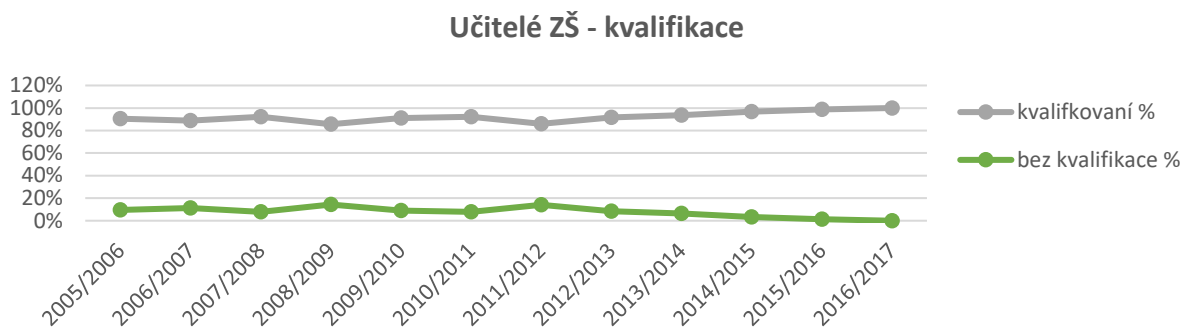

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

Kvalifikovanost učitelů se v období 2005/2006 až 2016/2017 dle dostupných údajů pohybovala v rozmezí cca 86 % (v letech 2008/2009 a 2011/2012) až po 100 % v roce 2016/2017, průměrně tedy kolem 92 %. Za roky 2005/2006 až 2008/2009 chybí údaje za ZŠ Pacov Španovského, v letech 2013/2014 až 2016/2017 nejsou k dispozici data za ZŠ Obrataň, za rok 2013/2014 chybí údaje za ZŠ Pacov Za Branou. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.¹⁸

Graf 22: Učitelé ZŠ – kvalifikace

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

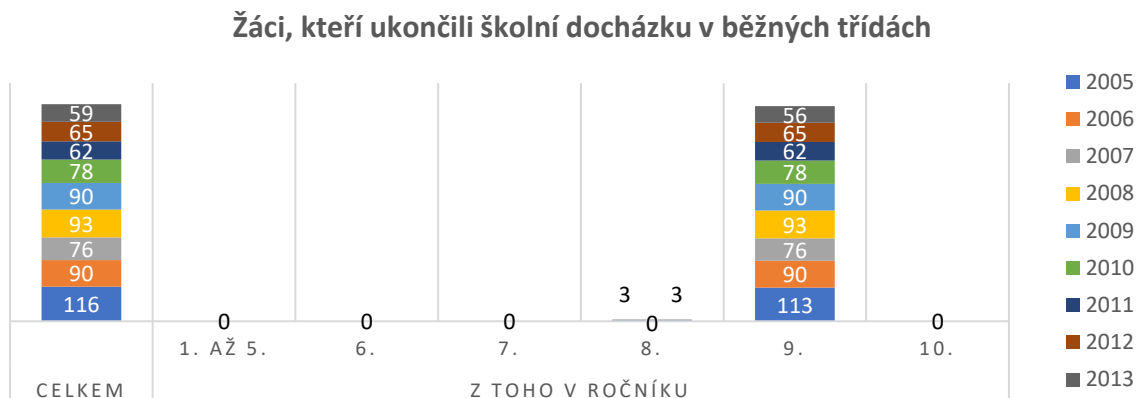
- **Docházka do škol a informace týkající se dokončení základního vzdělání**

V letech 2005 až 2013 téměř všichni žáci běžných tříd základních škol území ORP Pacov ukončili školní docházku v 9. ročníku, pouze v roce 2005 a 2013 vždy 3 žáci již v 8. ročníku. Ve speciálních třídách opět většina žáků ukončila školní docházku v 9. ročníku.

¹⁸ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-5 Základní vzdělávání (ZV3 Vývoj počtu pracovníků ZŠ)

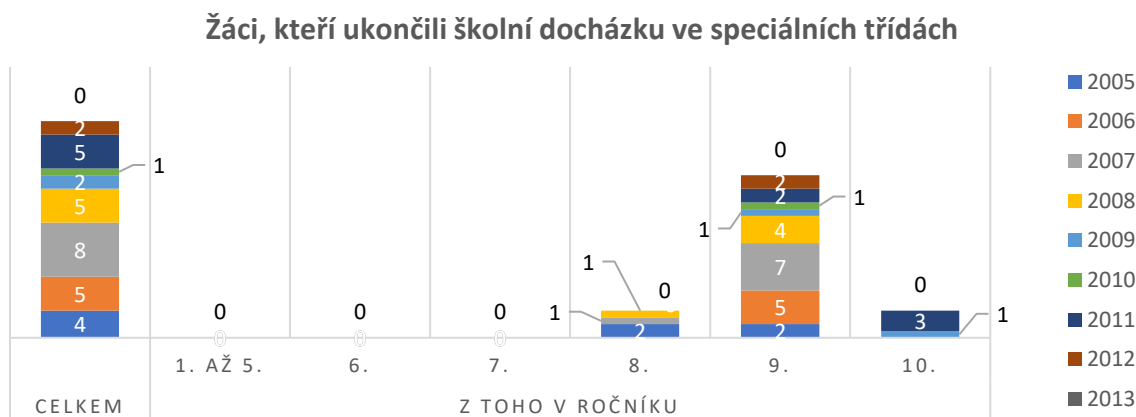

Graf 23: Žáci, kteří ukončili školní docházku v běžných třídách

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

Graf 24: Žáci, kteří ukončili školní docházku ve speciálních třídách

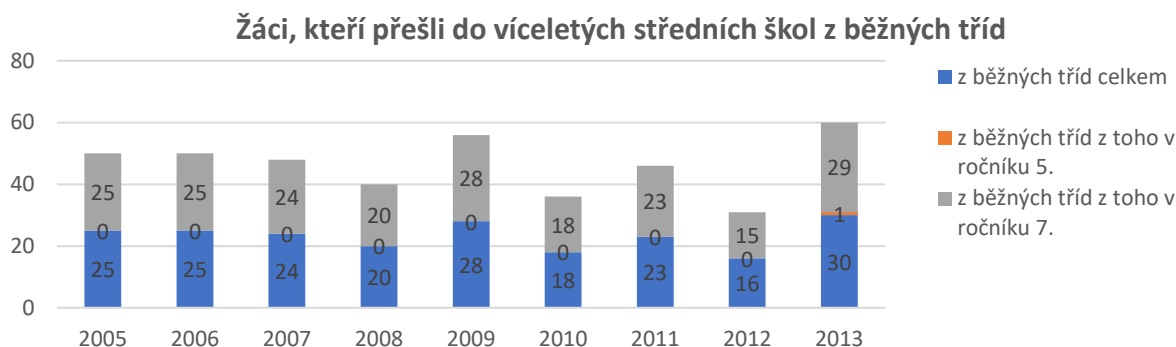
Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

Do víceletých středních škol ve sledovaném období každoročně přešlo celkem ze všech ZŠ na území ORP v průměru kolem 23 žáků, a to téměř všichni žáci z běžných tříd v 7. ročníku, v 5. ročníku pouze 1 žák. Ze speciálních tříd nepřešli do víceletých středních škol žáci žádní. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.¹⁹

Graf 25: Žáci, kteří přešli do víceletých středních škol z běžných tříd

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření v ZŠ

- **Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb ZŠ včetně jejich součástí**

Přehled zařízení, která jsou součástí ZŠ a jejich vývoj

¹⁹ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-5 Základní vzdělávání (ZV4 – Ukončení školní docházky)

Tabulka 9: Přehled zařízení ZŠ a jejich kapacita

Vzdělávací zařízení							Kapacita						úplná/ neúplná		
	ZŠO	ŠK	ŠD	ŠJ	ŠJ - VV	ŠJ- V	MŠO	MŠC	ZŠO	ŠK	ŠD	ŠJ		ŠJ- VV	ŠJ- V
Základní škola a mateřská škola Lukavec	1		1	1		1	60		240		75	300		60	úplná
Základní škola	1								240						
Mateřská škola							60								
Školní družina			1								75				
Základní škola a mateřská škola Obrataň	1		1	1		1	20		120		50	120		30	neúplná
Základní škola	1								120						
Mateřská škola							20								
Školní družina			1								50				
Základní škola Pacov	1	1	1			1			894	70	230			90	úplná
Školní družina											230				
školní klub									70						
Školní jídelna Pacov					1							850			
celkem zařízení	5	1	5	2	0	3	160	0	1614	140	710	420	0	180	0

Zdroj dat: MŠMT, Rejstřík škol a školských zařízení

Dvě základní školy v území jsou sloučené s mateřskými školami. Všechny tři školy v území disponují školní družinou, ZŠ Pacov navíc školním klubem pro II. stupeň. Kapacita ŠD a ŠK je vyhovující. V základní škole v Lukavci a Obratani je školní jídelna součástí ZŠ. Školní jídelna v Pacově zajišťuje stravování pro ZŠ Pacov a Gymnázium Pacov. Kapacity školních jídelen dostatečně pokrývají poptávku škol.

Investice do infrastruktury škol z EU

Tabulka 10: Investice v letech 2010-2015

Investice v letech 2010–2015	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy, učebny, místnosti, dvora atp.) ¹⁾	66,7 %	51,4 %	52,7 %
Celkový podíl škol, které v posledních 5 letech investovaly z EU do vnitřního vybavení školy ²⁾	100,0 %	92,2 %	90,0 %

Pozn.:

¹⁾ Počet ZŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do infrastruktury školy (stavby, rekonstrukce ...) alespoň v jedné z 15 konkrétních položek staveb a rekonstrukcí (viz následující tabulka "Stavby, rekonstrukce"), vztahený k celkovému počtu ZŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník.

²⁾ Počet ZŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do vnitřního vybavení v alespoň jedné z 19 konkrétních položek vybavení (viz tabulka "Vybavení"), vztahený k celkovému počtu ZŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník.

Zdroj dat: MŠMT

Tabulka 11: Stavby, rekonstrukce

Stavby, rekonstrukce	Podíl ZŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušné stavby/ rekonstrukce školy ¹⁾			Podíl ZŠ v rámci ORP plánujících stavět/ rekonstruovat ²⁾		Podíl ZŠ v rámci ORP, jejichž plán se bude týkat bezbariérovosti ³⁾
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	2016–2018	2019–2020	
1. Nová výstavba nebo přístavba budov	0,0 %	7,4 %	5,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	0,0 %	6,2 %	4,0 %	0,0 %	66,7 %	66,7 %
3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	0,0 %	33,1 %	32,9 %	33,3 %	0,0 %	0,0 %
4. Stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd	0,0 %	10,1 %	10,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny, informačního centra školy	33,3 %	3,5 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
6. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny cizích jazyků	0,0 %	5,8 %	6,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
7. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny fyziky	0,0 %	5,4 %	6,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
8. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny chemie	0,0 %	5,4 %	5,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
9. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny přírodopisu	0,0 %	4,3 %	4,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
10. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny informatiky	0,0 %	10,9 %	12,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
11. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny	0,0 %	8,6 %	6,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
12. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny uměleckých předmětů (např. hudebny apod.)	0,0 %	3,9 %	2,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
13. Stavební úpravy a rekonstrukce dílny/ cvičné kuchyňky	0,0 %	5,8 %	8,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
14. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu apod.	33,3 %	6,6 %	7,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
15. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnikného venkovního prostředí školy, např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.	0,0 %	14,8 %	14,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Pozn.:

¹⁾ Počet ZŠ v ORP / kraji / republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušných staveb a rekonstrukcí, vztažený k celkovému počtu ZŠ v ORP / kraji / republice, které vyplnily dotazník.

Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, kam investice z EU nejčastěji směřovaly.

²⁾ Počet ZŠ v ORP, které plánují stavět/rekonstruovat v daném období (ZŠ mohla zvolit jak období 2016–2018, tak období 2019–2020), vztažený k celkovému počtu ZŠ v ORP, které vyplnily dotazník.

Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, které ZŠ uváděly nejčastěji.

³⁾ Počet ZŠ v ORP, jejichž plán stavět/rekonstruovat se bude týkat bezbariérovosti, vztažený k celkovému počtu ZŠ v ORP, které vyplnily dotazník.

Zdroj dat: MŠMT

Tabulka 12: Vybavení

Vybavení	Podíl ZŠ, které v posledních 5 letech investovaly z EU do příslušného vybavení školy ¹⁾			Podíl ZŠ v rámci ORP plánujících pořízení vybavení ²⁾	
	v rámci ORP	v rámci kraje	v rámci ČR	2016–2018	2019–2020
1. Vybavení kmenových tříd	0,0 %	36,2 %	34,2 %	0,0 %	0,0 %
2. Vybavení polytechnických učeben (fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, kuchyňky apod.)	33,3 %	25,3 %	29,9 %	0,0 %	0,0 %
3. Vybavení jazykové učebny	0,0 %	15,2 %	17,3 %	0,0 %	0,0 %
4. Vybavení knihovny	66,7 %	28,4 %	32,4 %	0,0 %	0,0 %
5. Vybavení počítačové učebny (stolní počítače)	0,0 %	58,0 %	55,2 %	0,0 %	0,0 %
6. Vybavení mobilní počítačové učebny (např. notebooky, tablety)	33,3 %	34,2 %	41,5 %	33,3 %	0,0 %
7. Vybavení tělocvičny	0,0 %	9,3 %	6,5 %	0,0 %	0,0 %
8. Vybavení umělecké učebny	0,0 %	3,5 %	3,5 %	0,0 %	0,0 %
9. Vybavení dílny/cvičné kuchyňky	0,0 %	17,5 %	22,8 %	0,0 %	0,0 %
10. Vybavení školní jídelny, družiny, klubu apod.	0,0 %	7,8 %	7,2 %	0,0 %	0,0 %
11. Software pro ICT techniku	33,3 %	54,9 %	55,3 %	0,0 %	0,0 %
12. Nové didaktické pomůcky	0,0 %	33,5 %	38,0 %	0,0 %	0,0 %
13. Připojení k internetu ve třídách, na škole a ve školských zařízeních	0,0 %	21,8 %	24,8 %	0,0 %	0,0 %
14. Interaktivní tabule	66,7 %	70,8 %	66,7 %	33,3 %	33,3 %
15. Audiovizuální technika (televize, projektor apod.)	33,3 %	44,0 %	48,4 %	33,3 %	33,3 %
16. Stroje či jiné vybavení nad 40 tis. Kč (vyjma strojů řízených počítačem)	0,0 %	1,9 %	2,0 %	0,0 %	0,0 %
17. Vybavení bezbariérovým nábytkem, přístroji, elektronikou pro žáky se SVP	0,0 %	3,1 %	2,9 %	0,0 %	0,0 %
18. Kompenzační/speciální pomůcky pro žáky se SVP	0,0 %	8,9 %	12,3 %	0,0 %	0,0 %

19. Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na sdílení zkušeností z výuky, na rozvoj jednotlivých gramotností apod.	0,0 %	10,9 %	13,1 %	0,0 %	0,0 %
--	-------	--------	--------	-------	-------

Pozn.:

¹⁾ Počet ZŠ v ORP/kraji/republice, které v posledních 5 letech investovaly v rámci evropských projektů do příslušného vybavení, vztažený k celkovému počtu ZŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, kam investice z EU nejčastěji směřovaly.

²⁾ Počet ZŠ v ORP, které plánují pořízení příslušného vybavení v daném období (ZŠ mohla zvolit jak období 2016–2018, tak období 2019–2020), vztažený k celkovému počtu ZŠ v ORP, které vyplnily dotazník. Zeleně jsou zvýrazněné ty položky, které ZŠ uváděly nejčastěji.

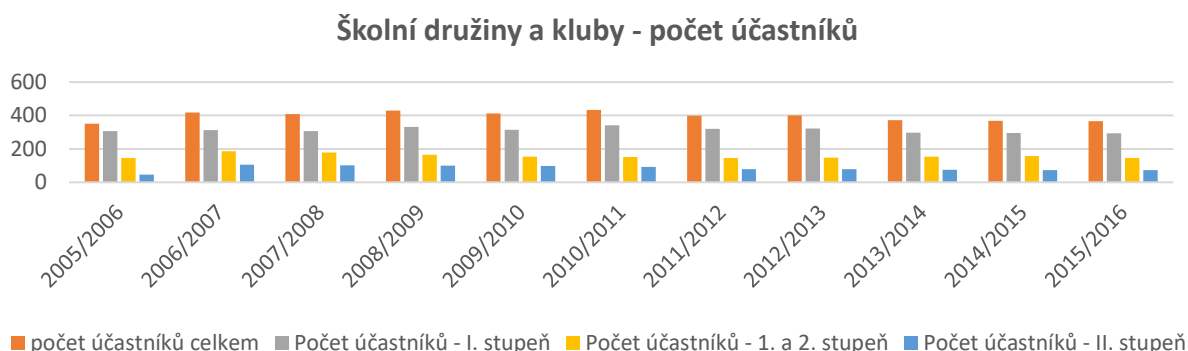
Zdroj dat: MŠMT

Dostupnost a rozbor školních družin a školních klubů

V území ORP Pacov působí při základních školách celkem 3 školní družiny a 1 školní klub. Školní družiny jsou dětem k dispozici ve všech ZŠ, školní klub pouze v ZŠ Pacov. Nejvíce oddělení školní družiny provozuje ZŠ Pacov (v posledních letech je to pravidelně 8 až 9 oddělení), ŠD Lukavec má dlouhodobě 2 oddělení, ZŠ Obrataň pouze 1 oddělení. Školní družiny jsou dětem dostupné každý pracovní den od 6.15 - 6.30 hod. do počátku vyučování, následně od konce vyučování do 16.00 hod. Školní klub při ZŠ Pacov je dětem otevřen od 6.45 do 8.00, odpoledne do 15.15 hod.

Celkový počet dětí navštěvujících školní družiny a školní klub se v rámci ORP dlouhodobě pohybuje okolo 400. Zhruba 300 dětí jsou žáci I. stupně ZŠ (tj. cca 75 %), z toho přibližně polovinu tvoří žáci 1. a 2. ročníků, II. stupeň je zastoupen průměrně 80 žáky. Kapacita školní družiny a školního klubu ZŠ Pacov a školní družiny ZŠ Lukavec je dlouhodobě plně využita, školní družina při ZŠ Obrataň je naplněna zhruba z poloviny.

Graf 26: Školní družiny a kluby – počet účastníků

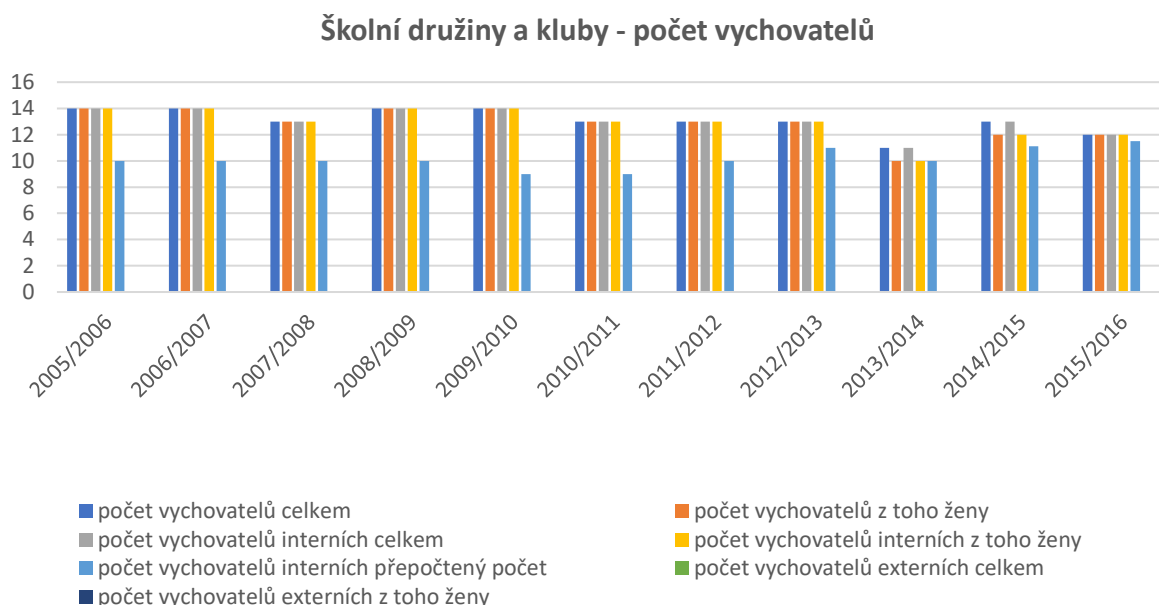

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření ZŠ

Ve školních družinách a školním klubu ZŠ v ORP Pacov pracovalo v uplynulých letech celkem cca 13 vychovatelů, z toho 2 až 3 v ZŠ Lukavec, 1 v ZŠ Obrataň, ostatní v ZŠ Pacov. Vždy se jedná o pracovníky interní. Jako vychovatelé zde působí výhradně ženy, pouze v letech 2013/2014 a 2014/2015 pracoval v ZŠ Pacov jako vychovatel 1 muž. Pracovní úvazky vychovatelů jsou v přepočtu dlouhodobě nižší než jejich fyzický počet – na 13 vychovatelů připadá cca 10 pracovních úvazků, tj. vychovatelé pracují ve většině případů na úvazky částečné.

Údaje o ostatních pedagogických pracovnících nebyly vzhledem k získaným datům vyhodnocovány. V letech 2013/2014 až 2015/2016 chybí údaje o školní družině ZŠ Obrataň, která neposkytl požadované podklady. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.²⁰

Graf 27: Školní družiny a kluby – počet vychovatelů

Dostupnost a rozbor součástí souvisejících s pohybovou aktivitou

ZŠ Pacov využívá pro sportovní aktivity vlastní tělocvičnu a dvě hřiště s umělým povrchem. Dále má k dispozici atletické hřiště a po domluvě také tělocvičnu Gymnázia Pacov, příp. sokolovnu.

²⁰ Příloha č. 6 Charakteristika školství PV1-5 Základní vzdělávání (ZV5 – Školní družiny a kluby)

ZŠ v Lukavci má vlastní tělocvičnu, travnaté hřiště a hřiště na odbíjenou.

ZŠ v Obratani využívá vlastní tělocvičnu a přilehlé travnaté hřiště.

Dostupnost a rozbor školních jídelen MŠ a ZŠ

Problematika stravování v mateřských a základních školách je řešena společně z důvodu úzkého propojení těchto zařízení díky existenci sloučených subjektů (ZŠ a MŠ Lukavec a ZŠ a MŠ Obrataň), které zajišťují stravování pro obě skupiny strávníků.

Ve správním území ORP Pacov zajišťuje stravování dětí z mateřských škol a žáků základních škol celkem 7 subjektů, z toho 4 samostatné mateřské školy (Kámen, Lukavec, 2 x Pacov), 2 sloučené základní a mateřské školy (Lukavec, Obrataň) a 1 samostatná školní jídelna (Pacov).

Mateřská škola Pacov, Jatecká 571, provozuje 1 jídelnu MŠ o kapacitě 105 strávníků a současně zajišťuje stravování pro Církevní mateřskou školu Jonáš, která sídlí ve stejném objektu.

Mateřská škola se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, v současné době sídlí v náhradních prostorách z důvodu výstavby nového areálu této MŠ, proto nyní zajišťuje stravování dětí prostřednictvím školní jídelny – vývařovny a školní jídelny – výdejny (obojí o kapacitě 100 strávníků), kapacita jídelny MŠ Za Branou při normálním provozu je 130 strávníků.

Mateřská škola Kámen a Mateřská škola Velká Chyška mají vlastní jídelnu MŠ, Kámen o kapacitě 60 strávníků, Velká Chyška 30 strávníků.

Základní škola a Mateřská škola Lukavec a Základní škola a mateřská škola Obrataň provozují jednak vlastní školní jídelnu pro strávníky ze ZŠ, jednak školní jídelnu – výdejnu pro potřeby MŠ. Kapacita školní jídelny ZŠ a MŠ Lukavec činí 300 strávníků, školní jídelny – výdejny 60 strávníků. Školní jídelna ZŠ a MŠ Obrataň disponuje kapacitou 120 strávníků, školní jídelna – výdejna slouží pro 30 strávníků.

Školní jídelna Pacov je samostatnou příspěvkovou organizací Města Pacov, která zajišťuje stravování pro žáky ZŠ Pacov a studenty Gymnázia Pacov. Aktuální celková kapacita jídelny činí 850 strávníků. V současné době všichni žáci ZŠ Pacov, kteří se stravují ve Školní jídelně Pacov, docházejí na obědy přímo do objektu jídelny, do února 2015 provozovala Školní jídelna Pacov navíc jídelnu – výdejnu o kapacitě 60 až 90 strávníků v budově ZŠ Pacov v Nádražní ulici (od března 2015 v této budově škola již není).

Ve všech výše uvedených zařízeních se stravují jak děti a žáci MŠ a ZŠ, tak pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci škol a zaměstnanci školních jídelen.

Celková kapacita všech zařízení školního stravování v území ORP Pacov souhrnně se pohybuje kolem 1700 strážníků, současný počet strážníků činí zhruba 1200 osob. Z údajů v příložených tabulkách²¹ vyplývá, že celková kapacita zařízení školního stravování v území ORP Pacov od roku 2005 do roku 2011 vzrůstala, od roku 2012 došlo k opětovnému snížení kapacity. Oproti tomu počet strážníků, a tedy i využití kapacity školních jídelen, postupně stále klesá. V současné době je využito zhruba 75 % celkové kapacity stravovacích zařízení regionu.

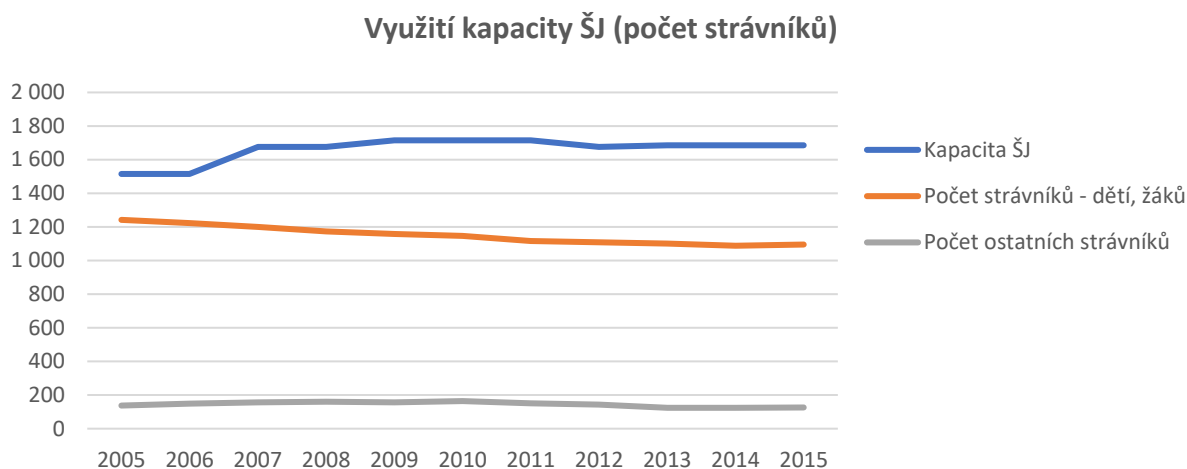
Dlouhodobě nejvyšší (plné) využití kapacity vykazuje jídelna MŠ se speciální třídou pro děti s vadami řeči Pacov, Za Branou 870, a školní jídelna – výdejna MŠ Obrataň. Naopak nejméně využitá je kapacita školní jídelny ZŠ Obrataň a MŠ Kámen (kolem 40 až 50 %).

Pozn.: Údaje o počtu strážníků a kapacitě zařízení školního stravování od roku 2005 do roku 2012 jsou čerpány z výkazů ÚIV a MŠMT, hodnoty dalších let vycházejí z vlastního šetření a výpočtů (tam, kde se nepodařilo získat konkrétní údaje, byly hodnoty stanoveny průměrem z hodnot let 2005/2012).

²¹ Příloha č. 6 Charakteristika školství ZSS1 – Zařízení školního stravování

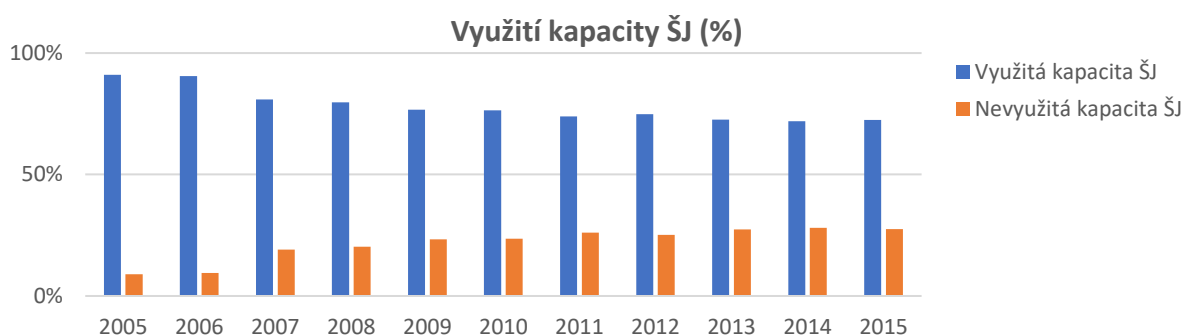

Graf 28: Využití kapacity ŠJ (počet strážníků)

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření ŠJ a ZŠ

Graf 29: Využití kapacity ŠJ (%)

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření ŠJ a ZŠ

Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Základní umělecké vzdělání v území ORP Pacov poskytuje Základní umělecká škola Pacov, Španovského 319, jejímž zřizovatelem je Město Pacov. Škola většinu vzdělávacích aktivit provozuje ve svém sídle v Pacově, současně má odloučené pracoviště také v prostorách ZŠ Lukavec (hudební obor).

ZUŠ Pacov poskytuje vzdělání v hudebním a výtvarném oboru, mimo to nabízí taneční průpravu pro děti a mládež. Celková kapacita školy činí 190 žáků, z toho 25 ve výtvarném oboru, 165 v hudebním oboru. Počet zájemců o přijetí do ZUŠ současnou kapacitu školy každoročně přesahuje. Vedení školy i

zřizovatel mají zájem o navýšení kapacity a dlouhodobě, ale zatím bezúspěšně o něm vyjednávají s Krajem Vysočina.

Ve škole stabilně působí celkem 10 kvalifikovaných učitelů, z toho 6 žen. Průměrný úvazek na 1 učitele činí cca 0,8. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.²²

Hospodaření MŠ a ZŠ

Mateřské a základní školy a školská zařízení na území ORP Pacov jsou financovány jednak státem, jednak zřizovateli (příslušnými obcemi, církví). Stát hradí tzv. přímé výdaje na vzdělávání prostřednictvím účelových dotací Kraje Vysočina (normativní metodou dle krajských normativů a počtu žáků, stravovaných ..., které školy a školská zařízení uvedou ve svých statistických výkazech), zřizovatelé hradí provozní výdaje ze svých daňových příjmů. Výdaje nad rozsah finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a z prostředků zřizovatele hradí školy a školská zařízení z dalších finančních zdrojů, zejména z vlastních příjmů, popřípadě z prostředků jiných osob.

Přímé výdaje na vzdělávání (finanční prostředky státního rozpočtu) jsou školám a školským zařízením poskytovány na úhradu mzdových prostředků, sociálního a zdravotního pojištění, přidělů do fondu kulturních a sociálních potřeb, ostatních nákladů vyplývajících z pracovněprávních vztahů, výdajů na učební pomůcky, na školní potřeby a na učebnice, výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Provozní výdaje hrazené zřizovateli zahrnují výdaje na úhradu energií, opravy majetku, odpisy majetku, nákup kancelářského, školního a hygienického materiálu, pohonných hmot, úhradu poštovního, služeb telekomunikací, nájemného, pojistného, pořízení nábytku do škol atd. Zřizovatel hradí také veškeré investiční výdaje.

Zdroj dat: Školský portál Kraje Vysočina

Hospodaření mateřských škol

²² Příloha č. 6 Charakteristika školství ZUV1 – Základní umělecké vzdělávání

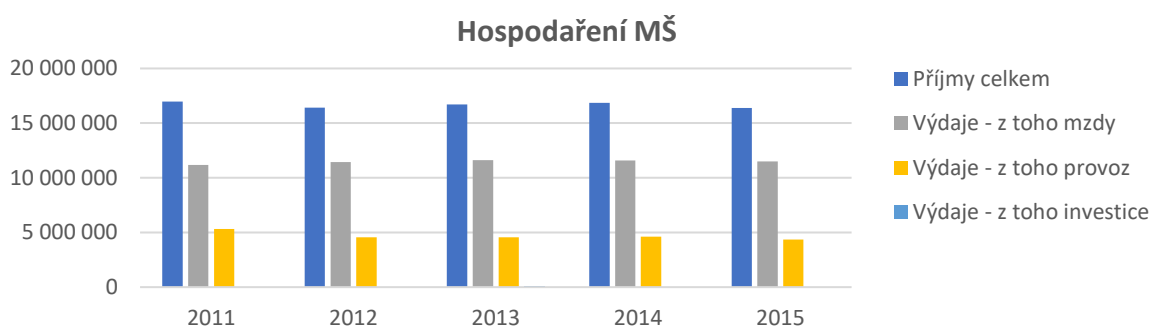

Celkem 6 mateřských škol v území ORP Pacov je zřizováno, a tedy i financováno obcemi (MŠ Kámen, Lukavec, Obrataň, Velká Chyška, MŠ Pacov Jatecká, MŠ Pacov Za Branou), 1 mateřská škola je zřizována a financována církví – Biskupstvím českobudějovickým (Církevní MŠ Jonáš).

Celkové příjmy mateřských škol v ORP Pacov v pětiletém období (2011 až 2015) dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2011, kdy se vyšplhaly k téměř 17 milionům Kč. Nejnižší hodnoty příjmy dosahují v r. 2015 (cca 16,4 mil. Kč). Průměrná výše celkových příjmů činí ve sledovaném období cca 16,7 mil. Kč. Mzdové prostředky zauímají cca 68 až 73 % celkových výdajů, výdaje na provoz činí cca 27 až 32 %, pouze přes půl procenta připadá na investiční výdaje.

Při hodnocení hospodaření MŠ nebyly zohledněny údaje o MŠ Obrataň, která požadované podklady neposkytla. Podrobná data jsou uvedena v příložených tabulkách.²³

Graf 30: Hospodaření MŠ

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření ZŠ, výroční zprávy

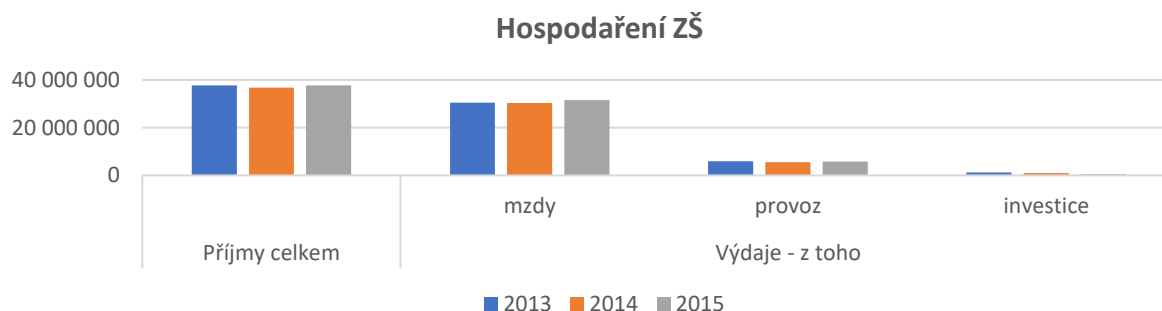
Hospodaření základních škol

Všechny základní školy, které v současné době působí v území ORP Pacov, jsou zřizovány obcemi, a jsou tudíž financovány jednak státem, jednak zřizovateli (Město Pacov, Městys Lukavec, Obec Obrataň).

²³ Příloha č. 6 Charakteristika školství H1 – Hospodaření MŠ

Graf 31: Hospodaření ZŠ

Zdroj dat: MŠMT, výkazy ÚIV, vlastní šetření ZŠ, výroční zprávy

Podrobná data v příložených tabulkách²⁴ zobrazují přehled příjmů a výdajů na mzdy, provoz a investice ZŠ Lukavec a ZŠ Pacov v letech 2013 až 2015, ZŠ Obrataň požadovaná data neposkytla. Zhruba 20 % uvedených příjmů a výdajů připadá na ZŠ Lukavec, 80 % na ZŠ Pacov. Investiční výdaje ve sledovaném období uvádí pouze ZŠ Pacov.

Přímé vzdělávací výdaje v oblasti předškolního a základního vzdělávání

V tabulkách uvedených v příloze²⁵ jsou zahrnuty výdaje na vzdělávání a školské služby poskytované v letech 2011 až 2016 mateřskými a základními školami, základní uměleckou školou a školní jídelnou, které jsou zřizované obcemi v rámci ORP Pacov. Jedná se o výdaje na výuku a další aktivity – např. zájmové a další vzdělávání, stravování, poradenské služby, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami apod.

Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

- **Střediska volného času, domy dětí a mládeže a jejich přehled**

Středisko volného času Síť sídlí a poskytuje vzdělávací činnost v Pacově, současně provozuje střediska mimo ORP Pacov (v Pelhřimově, Nové Cerekvi, ve Veselí nad Lužnicí). Data uvedená v příložené tabulce²⁶ se vztahují ke všem střediskům.

²⁴ Příloha č. 6 Charakteristika školství H2 – Hospodaření ZŠ

²⁵ Příloha č. 6 Charakteristika školství H3 – Přímé vzdělávací výdaje

²⁶ Příloha č. 6 Charakteristika školství NZV1 – Středisko volného času

Středisko volného času Síť poskytuje v ORP Pacov ve školním roce 2016/2017 celkem 28 zájmových kroužků. Z toho 24 kroužků probíhá pravidelně 1 x týdně, Keramika pro 1. stupeň kvůli velkému počtu zájemců 2 x týdně (1 x pro skupinu A, 1 x pro skupinu B), 3 kroužky pravidelně 1 x za 2 týdny. Kroužky probíhají v prostorách Církevní mateřské školy Jonáš, na faře v Pacově, v prostorách Základní školy Pacov a Gymnázia Pacov. Podrobný přehled kroužků je uveden v příložených tabulkách.²⁷

- **Neziskové organizace zabývající se vzděláváním působící v území**

V území ORP Pacov působí kolem 40 zájmových organizací zabývajících se neformálním vzděláváním a volnočasovými aktivitami dětí a mládeže. Zaměření činnosti těchto organizací je velmi různorodé, od udržování místních tradic, přes sport, turistiku, ochranu přírody, rybaření, jezdeckví, tanec, hudbu a zpěv, protipožární ochranu, až po činnost sdružení rodičů a přátel škol.

Některé subjekty provozují aktivity pro děti a mládež denně (NZSM Spirála, Spolek Rodinné centrum Sovička), většina organizací nabízí volnočasové aktivity pravidelně několikrát (obvykle jednou až dvakrát) týdně. Mnoho volnočasových akcí pro děti je pořádáno příležitostně, např. v návaznosti na roční období a související tradice, svátky, prázdniny (velikonoční a vánoční dílny, oslavy Dne dětí, letní tábory apod.).

Až na výjimky se jedná o organizace čistě dobrovolné, bez zaměstnanců. Dle rejstříku ekonomických subjektů uvádí vlastní zaměstnance pouze tři organizace, a to Farní charita Pacov provozující nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Spirála (kategorie 10 až 19 zaměstnanců), dále Spolek Rodinné centrum Sovička Pacov a TJ Slavoj Pacov (obojí kategorie 1 až 5 zaměstnanců).

Většina organizací je dle právní formy registrována jako spolek nebo pobočný spolek, jedna organizace je evidovanou církevní právnickou osobou. Dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) spadají tyto organizace do následujících kategorií: 84250 Činnosti v oblasti protipožární ochrany; 8899 Ostatní ambulantní nebo terénní sociální služby j. n.; 900 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti; 931 Sportovní činnosti; 93110 Provozování sportovních zařízení; 9319 Ostatní sportovní činnosti; 9499 Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných

²⁷ Příloha č. 6 Charakteristika školství NZVI – Středisko volného času

zájmů j. n.; 94991 Činnosti organizací dětí a mládeže; 94995 Činnosti environmentálních a ekologických hnutí; 94999 Činnosti ostatních organizací j. n.

Některé volnočasové aktivity jsou provozovány soukromými podnikatelskými subjekty (Stáj Horticon, Thoraya – orientální tance).

- **Veřejné knihovny**

Neformální vzdělávání dětí a mládeže zajišťují v území ORP Pacov mj. veřejné knihovny. Stěžejní roli zde hraje Městská knihovna Pacov, která je jedinou profesionální knihovnou zájmového regionu. Tato knihovna má specializované oddělení pro děti, které mohou zájemci využívat během školního roku 3 x týdně, o letních prázdninách 1 x týdně. V roce 2016 knihovna registrovala 428 dětských čtenářů (dětí do 15 let) a přes 11 000 výpůjček dětské naučné a krásné literatury. Knihovna nabízí řadu exkurzí, besed a tematických programů pro mateřské a základní školy a gymnázium – viz přílohy.²⁸ Čtenáři zde mohou dále využívat také počítače, tiskárnu s kopírkou a WIFI připojení k internetu. Knihovna zájemců nabízí také on-line knižní katalog a Smart katalog, což je atraktivní služba pro mnohé mladé čtenáře.

Neprofesionální knihovny mají v regionu dlouhou, mnohdy více než stoletou tradici. V území ORP Pacov najdeme celkem 17 neprofesionálních knihoven, přičemž 1 z nich v současné době z personálních důvodů nepracuje aktivně. Knihovna Městysu Lukavec provozuje 1 x týdně "Žákovskou knihovnu", ostatní knihovny nemají samostatná oddělení pro děti, ale v rámci knižního fondu nabízejí širokou škálu dětské literatury. Malým čtenářům knihovny v rámci svých služeb často zapůjčují také různé deskové apod. společenské hry, mají zde k dispozici veřejný internet, knihovny provozují meziknihovní výpůjční službu apod. Celkem 12 knihoven regionu nabízí on-line knižní katalog. Některé knihovny pořádají různé besedy, výstavky, nabízejí drobné výtvarné aktivity pro děti apod. Výpůjční doba knihoven je zpravidla 1 x týdně v odpoledních či podvečerních hodinách, několik knihoven je otevřeno 2 x týdně, příp. je po domluvě možné knihy zapůjčit i mimo oficiální výpůjční dobu. Podrobnější informace – viz tabulku v příloze.²⁹

²⁸ Příloha č. 6 Charakteristika školství NZV3 – Knihovny

²⁹ Příloha č. 6 Charakteristika školství NZV3 – Knihovny

2.1.5 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Dopravní dostupnost škol a školských zařízení v ORP je nutno členit z pohledu města Pacov a dalších obcí regionu.

Dopravní obslužnost Základní školy v Pacově je pro dojíždějící žáky zajištěna především prostřednictvím autobusových spojů (ICOM transport a.s., COMETT PLUS, spol. s r.o.), které do Pacova, jakožto spádového sídla, směřují z celého regionu ORP, příp. železničním spojením (vlaky Českých drah, a.s.) ve směru Tábor – Pelhřimov. Značným kladem z pohledu bezpečnosti a docházkové vzdálenosti dojíždějících žáků je autobusová zastávka situovaná přímo u budovy Základní školy Pacov v ulici Za Branou. Do školní budovy na náměstí Svobody docházejí dojíždějící žáci z autobusového nádraží vzdáleného cca 600 m. K vlakovému nádraží vzdálenému cca 2 km zajíždějí několikrát denně autobusy, k některým spojům musí cestující pěšky. Část žáků dojíždí do školy a ze školy autem s rodiči či jinými příbuznými a známými, kteří pracují v Pacově nebo přes něj projíždějí, příp. když děti navštěvují zájmové kroužky, díky nimž nestíhají odjezdy autobusů.

V případě pacovských mateřských škol je situace obdobná, přičemž v případě dětí dojíždějících samostatně autobusem mateřské školy zajišťují jejich doprovod od autobusové zastávky do školky a zpět k autobusu. Nedochozí tedy k tomu, že by děti navštěvující mateřskou školu byly bez dozoru.

Dostupnost Základní školy a Mateřské školy Lukavec není z hlediska veřejné dopravy pro dojíždějící děti a žáky optimální. Městys Lukavec proto zajistil jejich svoz a rozvoz obecním dopravním prostředkem. Obecní autobus a jeho časové dojezdy jsou řešeny s rodiči dojíždějících dětí a žáků.

Dopravní dostupnost Základní školy a mateřské školy Obrataň je z hlediska spojů veřejné dopravy dostačující. Obcí prochází páteřní komunikace ve směru Pelhřimov – Tábor, do obce jsou tak směřovány spoje lokálních i dálkových autobusových linek. Zároveň je zde vlakové spojení ve směru Tábor – Pelhřimov (vlaky Českých drah, a.s.) a dvě zastávky úzkorozchodné železnice Jindřichohradeckých místních drah, a.s., na trati Obrataň – Jindřichův Hradec. Problémem z hlediska bezpečnosti dojíždějících žáků je umístění autobusových zastávek v bezprostřední blízkosti vysoce frekventované silnice I. třídy a nutnost tuto silnici přecházet při cestě do školy (to se týká i místních žáků docházejících ze vzdálenějších částí obce). Nebezpečnost situace částečně zmírňují zpomalovací semaforey u přechodu pro chodce.

Obec Kámen a obec Velká Chyška nereflektují značné problémy v oblasti dopravy dětí do mateřské školy. Dovoz dětí je v případě potřeby zajišťován především soukromými dopravními prostředky rodičů.

V současné době je v Kraji Vysočina připravován nový dopravní systém, jehož cílem je optimalizace spoju veřejné hromadné dopravy. Jeho spuštění je plánováno na rok 2019.

2.1.6 Sociální situace

Sociálně patologické jevy

Sociálně patologické jevy jsou jevy společensky nežádoucí, protože porušují sociální, právní a morální normy společnosti. V dnešní době je pojem nahrazován termínem rizikové chování, což je chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu sociálních, zdravotních, výchovných a dalších rizik jak pro jednotlivce, tak pro společnost.

U dětí školního věku a mládeže se jedná zejména o šikanu, kyberšikanu, záškoláctví, vandalismus, agresivní chování, krádeže, rasismus a xenofobii, rizikové sexuální chování, sebepoškozování, lhaní a podvádění, závislosti na virtuálních drogách (internet, počítačové hry), zneužívání návykových látek (cigarety, alkohol, drogy), poruchy spojené se syndromem CAN aj.

Školská zařízení a školy jsou podle zákona č. 561/2004 Sb. povinny při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a předcházení vzniku rizikového chování.

- **Prevence rizikového chování na základních školách v ORP Pacov**

Cílem prevence rizikového chování u dětí a mládeže je výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování, zachování integrity osobnosti, odolnosti vůči negativním společenským jevům apod. Úkolem škol je v tomto směru bránit výskytu rizikového chování nebo maximálně omezovat škody působené jeho výskytem mezi žáky.

Základní školy v ORP Pacov mají zpracované Minimální preventivní programy (dále MPP), které se pravidelně každý rok aktualizují. Na jejich tvorbě se obvykle podílí většina pedagogických pracovníků a všichni s nimi musí být také seznámeni.

ZŠ Pacov ve výroční zprávě uvádí jako součást MPP také Program proti šikanování. Učitelé pravidelně na pedagogických radách projednávají především prevenci záškoláctví – neomluvené hodiny, prevenci šikany a kyberšikany, protidrogovou prevenci a problémové chování některých žáků. Ve škole působí výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Škola má ustanovenu výchovnou komisi. Problémy v chování žáků jsou řešeny s rodiči, příp. se zástupci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ v Pacově, s pracovníky PPP Pelhřimov, OSPOD nebo Policie ČR.

ZŠ v Lukavci má výchovnou poradkyni a metodičku prevence v jedné osobě. Vzhledem k tomu, že se tam v posledních letech neprojeví žádné zásadní problémy, pomoc výše uvedených institucí pedagogové nevyužívali. Vzhledem k několika integrovaným žákům s poruchami autistického spektra využili podporu a pomoc pracovníků, kteří se zabývají zmíněnou problematikou (např. Asociace pomáhající lidem s autismem). Co se týče prevence, podle poslední výroční zprávy této školy je nejlepší formou prevence práce v odpoledních kroužcích, tedy aktivní zaplnění volného času. V ZŠ v Obratani je jedna třída s pěti postupnými ročníky rozdělenými do skupin. Jedná se o žáky prvního stupně základní školy. Stejně jako ostatní školy má za cíl seznámit děti a jejich rodiče s informacemi v oblasti prevence rizikového chování žáků. Dle webových stránek vedou pedagogové žáky ke zdravému životnímu stylu, rozvoji osobnosti, vhodnému využití volného času (např. prostřednictvím kroužků) a k odmítání sebezníčujícího chování.

Všechny základní školy v ORP Pacov se snaží vytvářet takové podmínky, aby k negativním projevům v chování žáků docházelo co nejméně, a to prostřednictvím těchto nástrojů: třídnické hodiny, dozory o přestávkách, školní parlament, spolupráce s rodiči – třídní schůzky, projednávání jednotlivých případů na pedagogických radách, pobytové výjezdy a další činnosti vedoucí ke stmelení kolektivu a pozitivnímu klimatu v jednotlivých třídách. Pedagogové vedou žáky ke zdravému životnímu stylu průřezově vyučovacími předměty, a také prostřednictvím besed zaměřených na prevenci rizikového chování. V některých třídách byly realizovány dlouhodobé projekty, které byly spojeny se zážitkovými pobyty. Školy považují za důležitou zejména pravidelnost, systematickosti a návaznost preventivních aktivit.

Je nutné dodat, že zásadní vliv na dítě mají už od narození jeho rodiče. Ti jsou zodpovědní za to, jak se jejich dítě projevuje a chová v sociálních interakcích. Rodiče by v případě problémů neměli

delegovat zodpovědnost na školu, ale aktivně spolupracovat na vytváření zdravé osobnosti svých dětí. Podle zjištění z pacovské základní školy však spolupráce s rodiči mnohdy nefunguje tak, jak by bylo zapotřebí.

- **Jednotlivé typy rizikového chování, které se vyskytuje v základních školách ORP Pacov**

Lhaní, podvádění

Lhaní a podvádění při písemných a jiných pracích je běžnou součástí chování žáků ve všech školách, nejen v ORP Pacov. V prvním případě se jedná zejména o únik z nepříjemných situací, které by mohly žákům přinést problémy a neumí je řešit jinak. Ve školách se lhaní obvykle řeší poznámkami, které však ve výsledku nemají výrazně nápravný charakter.

Podvádění má s příchodem moderních technologií trochu jiný charakter než dříve. Přestože školy v ORP Pacov mají ve svých směrnicích zákaz používání mobilních telefonů v době vyučování, výjimečně se stane, že tyto přístroje nahradí běžné „taháky“. Internet může být pro některé žáky také velkým pomocníkem při podvodech. Díky němu se snadno dostanou např. k předem připraveným referátům. Pro pedagogy je časově náročné zjišťovat, zda je práce připravena opravdu žákem, nebo je stažena z internetu.

Záškoláctví

Záškoláctví je nejklaštější porucha chování, která je spojena jak se základním, tak středním školstvím. Žáci a studenti úmyslně, často bez vědomí rodičů, nechodí do školy a zameškávají tak vyučování. Záškoláctví může být spojeno se zneužíváním návykových látek, gamblingem, kriminalitou apod. Jeho příčiny jsou různé – špatné vztahy mezi žáky, nechuť k učení, strach z pedagogů, vliv party či rodiny apod. Může být jak impulzivní, tak účelové – předem plánované.

Na ZŠ Pacov bylo v posledních dvou letech záškoláctví řešeno min. ve dvou případech. Přestože se to děje jistě častěji, rodiče se v některých případech za své děti postaví a zameškané hodiny jim omluví. Je-li to nutné, škola využívá pomoc pracovníků místního odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Ostatní školy tuto organizaci v posledních dvou letech nevyužily. V ZŠ v Lukavci se záškoláctví podle slov výchovné poradkyně nevyskytuje.

Krádeže

Krádeže se objevují standardně ve všech školách. Je však nutné rozlišovat zcizení věci neuvědomělé

(nepromyšlené, zkratkovité), které se často děje v předškolním a mladším školním věku, a zcizení vědomé. Pro vědomé krádeže může být řada motivací. Děti mohou krást pro sebe (touží po věci, kterou jim rodiče nemohou pořídit), pro rodinu, a to s její podporou, pro partu, agresora (původce šikany), ukotvení své pozice v partě, prestiž apod. Na takové chování má obvykle zásadní vliv prostředí, kde dítě vyrůstá, a postavení v partě či kolektivu.

V současné době však nové zabezpečovací technologie umožňují tuto situaci zmírňovat. Např. v ZŠ Pacov jsou zavedeny osobní skříňky pro dva žáky a škola je během vyučování zvenku uzamčena. Podle metodičky prevence byly před tímto zabezpečením krádeže, zejména v šatnách, častější. Dnes se s nimi spíše nesetkávají. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví v posledních dvou letech krádeže u dětí mladších 15 let v ORP Pacov neřešil. Ve věkovém rozmezí 15 až 18 let to bylo ve 3 případech, v dalších dvou se jednalo o porušení domovní svobody.

Zneužívání návykových látek (cigarety, alkohol, drogy)

Podle výzkumu katedry psychologie Univerzity Palackého v Olomouci, který vyšel v roce 2014 a byl uskutečněn na 54 školách, zhruba 3 % dětí od 11 do 15 let kouří více než 5 cigaret denně. Při přepočtech na celkovou populaci se měsíčně opije zhruba 14 tisíc dětí v tomto věku. Experimenty s marihuanou jich potvrdilo 11 %. Autor projektu je přesvědčen, že se jedná o dolní hranici skutečného stavu.

Na výsledcích výzkumu můžeme vidět, že první setkání s návykovými látkami nezřídka přichází již na základní škole. Na místních základních školách sice v posledních dvou letech problémy s drogami nebyly zjištěny, ale to neznamená, že s nimi žáci nemají zkušenosti. To, jakým způsobem riskují své zdraví ve svém volném čase, nejsou pedagogové povinni sledovat. To je plně v kompetenci rodičů, kteří v některých případech nemají přehled o tom, co jejich potomci dělají.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví řešil v roce 2016 problém s alkoholem u dětí a mladistvých ve 4 případech, z toho u jednoho dítěte mladšího 15 let. V roce 2015 pracovníce odboru vedly 3 případy s jedinci ve věku 15 až 18 let, které se týkaly zneužívání návykových látek (nealkoholových). Přestože se čísla nezdají vysoká, pracovníce potvrzují, že problematika zneužívání drog má v regionu spíše rostoucí tendenci.

Agresivní chování

S agresivním chováním žáků se setkávají učitelé na všech základních školách v ORP Pacov. Není však

výjimkou, že se takové chování vyskytuje už v předškolních zařízeních. Agresivita žáků je směřována jak k jejich vrstevníkům (příp. mladším dětem), tak k pedagogům. Podle vyjádření některých pedagogů se v posledních letech agresivní chování stupňuje.

Agresivita se projevuje ve formě fyzických potyček, hádek, vulgarismů, slovních pomluv apod. Poslední tři uvedené jsou typické zejména pro dívky.

Podle zjištění ze ZŠ Pacov je agresivní chování častější u dětí ze sociálně slabých rodin, které vyrůstají v prostředí, kde trestání může být normou. V této škole jsou pro žáky v rámci prevence agresivního chování uskutečňovány jednorázové programy. Podle metodičky prevence je účinnější realizovat tyto programy spíše dlouhodobě, ale problémem jsou jak vysoké ceny, tak jejich začlenění do rozvrhu žáků, který je už tak nabitý. Škola se aktivně snaží v této oblasti vzdělávat i pedagogy.

V ZŠ v Lukavci, která je menšího „rodinného“ charakteru, jsou podle výchovné poradkyně žáci spíše bezproblémoví a prosociální. Pokud vznikne nějaký problém, je řešen dle MPP. Žáci mají prostor pro výběr adekvátního „trestu“, který schválí pedagog. Agresivnímu chování a vulgárnímu vyjadřování se snaží předcházet např. realizováním dozorovaných sportovních aktivit o přestávkách.

V ZŠ v Obratani jsou podle webových stránek nejčastěji řešenými problémy o přestávkách drobné potyčky, vulgární vyjadřování a nerespektování pravidel. S nevhodným chováním a vulgárním vyjadřováním se občas pedagogové setkávají i během vyučování.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví v Pacově řešil v posledních 2 letech se žáky do 15 let 3 případy nerespektování autority učitele.

Sebepoškozování

Sebepoškozování, k čemuž vede snížená schopnost vypořádat se s emocemi, je fenoménem posledních let, a to zejména u adolescentů. Často se těžko zjišťuje a pedagogové s jeho řešením nemají velké zkušenosti. V ZŠ Pacov se s ním v posledních dvou letech setkali ve 3 případech. Podle slov metodičky prevence někteří rodiče problémy tohoto typu u svých dětí spíše bagatelizují, místo aby je řešili s odborníky a zjistili pravý důvod jejich chování.

Sebepoškozování může mít řadu příčin. Na děti je dnes v mnoha případech kladen velký tlak, resp. musí toho zvládat více, než dokáží. Někteří rodiče mají vysoká očekávání na školní prospěch svých dětí, často je přehlcojí různými mimoškolními aktivitami a nemají na ně čas. Jiným extrémem může být psychické a fyzické týrání či zanedbávání dětí. Média a sociální sítě hrají v této problematice také

velmi významnou roli. Důvodů, které v dětech způsobují tlaky a nevladatelné emoce, jež ventilují formou sebepoškozování, může být mnoho, stejně jako způsobů, kterými to provádějí. Na ubližování si vzniká závislost podobně jako na alkoholu, protože přináší úlevu, vyplavení endorfinů a negativních emocí. Úleva je však krátkodobá, proto se sebepoškozující se jedinci točí v bludném kruhu. Důležité je, aby škola uměla v takových případech citlivě zasáhnout a pomoci žákům vyhledat odbornou pomoc.

Šikana

Určit, co je šikana, a co není, je pro mnohé pedagogy i rodiče nesnadné. Důležité je rozlišovat mezi tzv. škádlením (teasing) a šikanou. Při škádlení jde o nevinnou hru mezi spolužáky, často chlapci a dívkami, která nemá za cíl nikomu ublížit. Při šikaně už ovšem tento záměr je. Jde často o úmyslné ubližování, k němuž je používána manipulace a agrese. Šikana je častěji záležitostí dlouhodobou a platí u ní pravidlo, že útočník má buďto psychickou, nebo fyzickou převahu nad obětí. Ta vnímá útok vždy jako nepříjemný.

V ZŠ Pacov se v posledních dvou letech šikana řešila za pomoci odboru sociálních věcí a zdravotnictví v 1 případě. Neznamená to ovšem, že se neděla ve více případech. Šikana se často vyvíjí skrytě bez vědomí pedagogů či rodičů. Obvykle o ní ví celá třída, ale jednotlivci se bojí promluvit či pomoci, aby se nestali také její obětí. Proto je důležité, aby učitelé vnímali přímé i nepřímé varovné signály a včas reagovali. V pacovské ZŠ je v případě potřeby možné realizovat vrstevnický program, který provádí kvalifikovaná metodička prevence. V posledních 2 školních letech však nebyl uskutečněn, jelikož nebyl nezbytně nutný.

V ZŠ v Lukavci se šikana také objevila, a to na prvním stupni. Chování žáka škola řeší s odborníky.

Česká školní inspekce zjistila, že šikana má v posledních letech silně rostoucí tendenci. Zatímco ve školním roce 2012/2013 ji řešilo 31 % základních škol, v letech 2014/2015 už to bylo 41 % škol. V letech 2013-2015 ji tedy řešila téměř každá druhá škola (47, 2%). Zajímavé je, že v 92 % případů se jednalo pouze o první z pěti fází šikany (zrod ostrakismu), přibližně v polovině o druhou (fyzická agrese a přitvrzování manipulace). Třetí až pátá fáze (vytvoření jádra, přijetí norem, dokonalá šikana) byla řešena pouze v jednotkách škol.

Kyberšikana

Kyberšikanou se rozumí zneužití moderních komunikačních prostředků (mobilů, počítačů, internetu,

sociálních sítí aj.) s cílem někoho poškodit, znemožnit nebo mu ublížit. To v době, kdy téměř každý žák na druhém stupni ZŠ vlastní mobilní telefon (mnohdy připojený k internetu), není složitou záležitostí. Na ZŠ Pacov v posledních dvou letech kyberšikanu neřešili, i když bychom měli brát v úvahu, že se o ní pedagogičtí pracovníci nemusí vždy dozvědět. V letech předešlých se u žáků této školy problém objevil, stejně jako v ZŠ v Lukavci. Pacovská ZŠ v této oblasti spolupracuje s Nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Spirála v Pacově, které pro žáky 6. až 9. tříd realizuje program zabývající se prevencí tohoto rizikového jevu.

Vandalismus

V případě vandalismu jde o svévolné poškozování či ničení veřejného majetku bez zjevné příčiny. Ve škole se jedná zejména o ničení školních lavic a pomůcek, vyškrobávání nápisů do omítek a ničení majetku spolužáků. Mimo školu jde o ničení veřejného prostranství, graffiti apod. Motivací pro žáky může být mnoho – uvolnění napětí, potvrzení vlastní moci, zahrnutí nudy, vyjádření vlastního názoru na společnost, spolužáky, pedagogy apod. V ZŠ Pacov se s touto problematikou nijak masivně nesetkávají. ZŠ Obrataň uvádí na svých webových stránkách, že vandalismus je spíše problémem mimoškolním. ZŠ Lukavec se s vandalismem nesetkává.

Poruchy příjmu potravy

Mentální anorexie, bulimie nebo přejídání jsou záležitostmi zejména dívek a žen, přesto se nevyhýbají ani mužům. V dospělé populaci je poměr mužů a žen 1:10, u dětí je poměr chlapců vyšší. Všechna tato onemocnění jsou velmi nebezpečná. Pokud se neléčí včas, mohou způsobit metabolický rozvrat, ale i smrt. V ZŠ Pacov se v posledních dvou letech tento problém také objevil. V ostatních školách regionu se s ním nesetkali. Při zjištění, že žákyně nebo žák základní školy trpí poruchou příjmu potravy, je nutné zahájit včasnou spolupráci s rodinou, která u vzniku této nemoci často hraje velkou roli.

Rasismus a xenofobie

Rasismem a xenofobií se rozumí soubor projevů, které směřují k potlačení práv a zájmů menšin. Jde o zastávání rasové nerovnocennosti a podporu rasové nesnášenlivosti a netoleranci vůči menšinám a odlišnostem. Základní školy v ORP Pacov se rasovými problémy dosud nezabývaly, což ovšem, stejně jako u jiných uvedených typů rizikového chování, neznamená, že se s nimi příslušníci

menšin nesetkávají. Podle slov terénních pracovníků z lokality Hrádek u Pacova se romské děti občas s nepřijetím ze strany spolužáků potýkají.

Netolismus

Děti a teenageři jsou nejpočetnější skupinou lidí závislých na virtuálních drogách – televizi, počítačích, mobilních telefonech, sociálních sítích, chatování, hraní počítačových her apod. Čas strávený dětmi a teenagery na elektronických přístrojích se pohybuje často v řádu několika hodin denně. Žáci, kteří tyto přístroje nadužívají, chodí do školy mnohdy nepřipravení a unavení, čehož si všímají i pedagogové místních základních škol.

„Závislé“ děti často ztrácí přátele v realitě, nechodí příliš ven, nemají moc jiných zájmů, ztrácí sociální i komunikační dovednosti, rychlou výbavnost slov apod. K těmto záležitostem se přidružují i zdravotní problémy (zrak, nemoci páteře). Důležité je, aby rodiče hlídali čas trávený dětmi ve společnosti moderních komunikačních prostředků a nastavili jim jasné hranice. Při léčbě závislosti je pak zásadní, aby si dítě našlo jiný zájem, který je pro něj natolik zábavný, že nemusí utíkat na dlouhou dobu k mobilu nebo počítači.

Výskyt sociálně vyloučené lokality

Podle *Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (tzv. Gabalovy analýzy)*, kterou zpracovávala společnost GAC spol. s r. o. v období od ledna 2014 do května 2015, je v Kraji Vysočina 13 sociálně vyloučených lokalit, všechny mimo území ORP Pacov.

Aktualizovaná *Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji Vysočina pro roky 2016–2020* však uvádí, že v ORP Pacov takováto lokalita existuje, a to v Hrádku u Pacova. Podle ní žije v lokalitě 0-100 osob. Jejich počet není možné přesně specifikovat z důvodu časté migrace.

Krajská strategie nevycházela pouze z výše uvedené Gabalovy analýzy, ale také z analýz, které byly zpracovány v rámci projektu „Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit v Kraji Vysočina“. Oba zmíněné zdroje mají odlišný pohled na pojem „sociálně vyloučená lokalita“, proto se v nich také výsledné počty těchto oblastí liší. Krajská analýza, která jich zmiňuje 29, se více zaměřila na ty, v nichž žijí příslušníci romské komunity, a mapovala také menší lokality vč. ubytoven.

V Hrádku u Pacova působí od dubna 2014 (s téměř roční přestávkou) terénní sociální služba Oblastní charity Jihlava s názvem Terénní programy Sovy, která se zaměřuje i na práci s dětskými klienty. Podle

pracovníků této služby v lokalitě žilo v únoru 2017 cca 19 Romů, z toho 10 dětí do 15 let. Ti také potvrzují, že migrace je v místě častá.

Cílem služby je navštěvovat lokalitu 1 x týdně na 3 hodiny v počtu 2 pracovníků a 1 dobrovolníka. Pracovníci dětem pomáhají s individuální i skupinovou přípravou do školy a realizují s nimi volnočasové aktivity. Kromě toho např. v roce 2016 uskutečnili sbírkovou akci a děti z lokality vybavili školními pomůckami.

Další sociální službou, kterou mohou děti a mladí lidé v nepříznivé sociální situaci využívat, je nízkoprahové zařízení Spirála sídlící v Pacově. Jelikož je Spirála určena pro osoby ve věku od 11 do 23 let, mladší děti z lokality Hrádek ji v současnosti nemohou využívat, což TP Sovy uvádí jako problematické. Zařízení proto do budoucna zvažuje snížení věkové hranice.

Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu (nízkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.)

- **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Spirála (Farní charita Pacov)**

V ORP Pacov sídlí jediná ambulantní sociální služba zaměřená na děti a mladé lidi, a tou je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež SPIRÁLA, které zřizuje Farní charita Pacov. Spirála v Pacově funguje již od roku 2001, i když zpočátku působila jako komunitní centrum.

Služba je k dispozici 5 dní v týdnu v odpoledních hodinách, a to zdarma a na základě dobrovolné docházky. Je určena pro děti a mladé lidi ve věku 11-23 let z Pacovska, kteří např. zažívají obtížné životní situace, tráví svůj volný čas pasivně a nemají zájem o běžné organizované aktivity, vedou rizikový způsob života nebo se díky svému chování dostávají do konfliktních společenských situací.

Pracovníci jim prostřednictvím individuální a skupinové práce pomáhají řešit jejich problémy, formovat jejich životní postoje a hodnoty a snaží se pozitivně ovlivňovat jejich životní cestu.

Kromě výše uvedeného realizují besedy a jiné aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování, poskytují sociální poradenství, pomoc při vyplňování potřebných dokumentů, jednání s úřady, kontaktu se společností a v neposlední řadě nabízejí pestrou škálu možností trávení volného času, v nichž se mohou jednotlivci seberealizovat.

NZDM má striktně daná pravidla, která zakazují šikanu, agresivní chování, přístup pod vlivem návykových látek apod.

- **Rodinné centrum Sovička**

Posláním této organizace se sídlem v Pacově je posílení role rodiny a rodičovské výchovy ve společnosti. V rámci tohoto poslání má zejména podpůrnou, vzdělávací, terapeutickou a relaxační funkci. Rodinné centrum Sovička je místo, kde se rodiče (příp. prarodiče) s malými dětmi mohou neformálně scházet, vyměňovat si zkušenosti, zúčastňovat se různých programů či se aktivně podílet na jejich vytváření. Zejména matkám organizace umožňuje vyjít z izolace, posilovat sebevědomí, uplatnit své znalosti a dovednosti, udržovat profesní orientaci apod.

Pro děti jsou v rodinném centru připraveny pravidelné týdenní programy (herny, flétničky, cvičení, anglický jazyk aj.), během nichž se zdokonalují ve svých dovednostech, budují nová přátelství, získávají nové zkušenosti a informace. Organizace také pořádá výlety, pravidelné zábavné akce pro veřejnost (Den dětí, pálení čarodějnic, dětské karnevaly apod.) nebo besedy s odborníky.

V létě RC Sovička realizuje pravidelné týdny letní družiny (obdoba příměstského tábora). Nabízí také hlídání dětí.

- **Terénní programy Sovy (Oblastní charita Jihlava)**

Terénní programy Sovy jsou sociální službou určenou pro lidi žijící ve vysoké míře sociálního vyloučení. Jejím smyslem je zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, poskytování pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí osobám, které žijí v sociálně vyloučeném prostředí, lokalitách, komunitách s cílem prevence prohloubení sociálního vyloučení a s následným začleněním do společnosti.

TP Sovy působí od roku 2014 v lokalitě Hrádek u Pacova. Dospělým lidem služba nabízí základní sociální poradenství, doprovod při jednání na úřadech, pomoc s listinami, pomoc při vyřizování osobních dokladů, sociálních dávek, pomoc při získávání zaměstnání, při řešení dluhů, ztrátě bydlení, materiální pomoc atd.

S dětmi pracovníci realizují aktivity zaměřené na individuální a skupinovou přípravu do školy a volnočasové aktivity.

- **Klíč – centrum pro rodinu (Oblastní charita Pelhřimov)**

Klíč – centrum pro rodinu je terénní sociální služba, která je určena rodinám s nezletilými nebo nezaopatřenými dětmi ohroženými vnějšími i vnitřními vlivy (sociální vyloučení, nezaměstnanost, domácí násilí aj.), které nejsou schopny řešit vzniklou nepříznivou situaci vlastními silami; dále těhotným ženám v nesnázích a rodičům odloučeným od svých dětí.

KLÍČ pomáhá rodinám ke zlepšení jejich fungování – pomáhá jim uvědomit si a naplnit potřeby jednotlivých členů. Posláním služby je, aby se rodičům i dětem společně žilo lépe. Služba je poskytována převážně v bydlišti uživatelů (vč. ORP Pacov), a to bezplatně na základě jejich potřeb a možností.

Pracovníci pomáhají s výchovou a vzděláváním dětí, hospodařením rodiny (rozpočet, dluhy, dávky), doprovody a telefonáty (úřad, lékař, škola), hledáním zaměstnání, vhodného bydlení aj. Cíle služby jsou zejména pomoc se zajištěním nejdůležitějších potřeb rodiny; podpora rodičovských kompetencí; ochrana práva dítěte, které žije v sociálně znevýhodněném prostředí, na příznivý vývoj a řádnou výchovu; udržení dítěte v podmínkách funkční rodiny – prevence odebrání dítěte z rodiny; prevence sociálně patologických jevů – zejména týrání, zneužívání, zanedbávání a bezdomovectví; zvýšení sociálních kompetencí uživatelů – vedení uživatele k tomu, aby byl schopen předejít vzniku nepříznivé životní situace a samostatně řešit své běžné záležitosti; pomoc rodičům se zkontaktováním dítěte v náhradní výchově a jeho návratem; pomoc těhotným ženám v sociálně právní oblasti.

2.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání (úzká provázanost s KAPEM)

Na úrovni Kraje Vysočina je zpracováván Krajský akční plán vzdělávání v Kraji Vysočina, tzv. KAP. Ten řeší zejména rozvoj středních a vyšších odborných škol v Kraji Vysočina ve smyslu plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy v sekundárním a částečně i terciálním vzdělávání. Povinné priority MAP a KAP se vzájemně nepřekrývají, ale v rámci tvorby KAP je několik tzv. průřezových priorit, které vedle SŠ a VOŠ zahrnují i oblast předškolního a základního vzdělávání. Konkrétně jde o priority:

- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků;
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO – environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu);
- Kariérové poradenství v základních školách.

Mezi MAP a KAP probíhá přenos informací na úrovni průřezových priorit, které mohou být shodné, v rámci MAP jsou ale určeny pro ZŠ nebo MŠ. Je proto důležitý včasný přenos informací o plánovaných

aktivitách a potřebách škol. Pro tyto účely je vždy jeden člen realizačního týmu KAP zároveň členem řídicího výboru MAP. Tím by měl být zajištěn potřebný přenos informací mezi KAP a MAP na území Kraje Vysočina.

V území SO ORP Pacov se nacházejí dvě školy zajišťující sekundární vzdělávání, a to Gymnázium Pacov a Soukromá střední škola pedagogiky a sociálních služeb, s.r.o., v Obratani. Jedná se o školská zařízení umožňující střední vzdělávání a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Studenti mají v regionu na výběr studium gymnazijního zaměření nebo si mohou zvolit střední pedagogické vzdělávání. Většina studentů dojíždí do okolních ORP nebo větších sídel sousedních krajů. Vzhledem k velikosti území a sídelní struktury je přítomnost dvou středních škol nadstandardní.

Absolventi středních škol mají v území ORP Pacov šanci najít zaměstnání ve školství, stavebnictví, zemědělství, kožedělném, strojírenském a dřevozpracujícím průmyslu, obchodu, hotelnictví, potravinářství nebo zdravotnictví.

Tabulka 13: Seznam středních škol na území ORP Pacov

Vzdělávací zařízení	Základní údaje			Školy a školská zařízení			Kapacita		
	Počet subjektů	Sídlo	Zřizovatel	SŠ	SŠ soukromé	ZPDVPPS*	SŠ	SŠ soukromé	ZPDVPPS*
Gymnázium Pacov	1	Pacov	Město Pacov	1			200		
Soukromá střední škola pedagogiky a sociálních služeb, s.r.o.	1	Obrataň	Společnost s ručením omezeným		1	1		680	NEUVÁDÍ SE

Zdroj dat: MŠMT, Rejstřík škol a školských zařízení

* Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků – soukromé

Tabulka 14: Vazba mezi KAP Kraje Vysočina a MAP ORP Pacov

KAP Kraje Vysočina		MAP ORP Pacov	
Oblast podpory	Obecný cíl	Priorita	Cíl
1. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě	A.9 Rozvíjet podnikatelské dovednosti mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k podnikání	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti	2.3 Rozvoj klíčových kompetencí (občanské, sociální, kreativita a podnikavost aj.)
2. Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)	A.8 Rozvíjet matematické, technické a přírodovědné myšlení a tvořivost mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k vyučení či studiu v technických a přírodovědných oborech středních a vysokých škol	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti	2. 1 Rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO (technické obory, řemeslné obory, přírodovědné aj.)
3. Rozvoj kariérového poradenství	A.1 Zvýšit počet žáků základních a středních škol, kterým je poskytováno systematické poradenství a informace potřebné pro rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření, resp. o volbě vzdělávací dráhy	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti a Priorita III. Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů	2.4 Podpora osobnostně sociálního a profesního rozvoje pedagogických pracovníků a 3.1 Podpora efektivního systému spolupráce
4. Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání	A.7 Zmapovat, zpřístupnit a rozšířit nabídku vzdělávání dospělých na území kraje B.7 Zvyšovat kvalitu programů ve vzdělávání dospělých a profesionalitu pracovníků	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti	2.1 Rozvoj polytechnického vzdělávání, 2.2 Rozvoj pre/gramotností, 2.3 Rozvoj klíčových kompetencí, 2.4 Podpora osobnostně sociálního a profesního rozvoje pedagogických pracovníků
5. Podpora inkluze	B. 4 Zajistit rovnost přístupu ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním (včetně žáků z etnických menšin a imigrantů) B. 5 Vyhledávat a rozvíjet talentované děti, žáky a studenty	Priorita I., II., III., IV.	Inkluze je ve strategickém rámci průřezovým tématem, odrážejícím se všech cílech, je tedy horizontálním principem SR

6. Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)	A.8 Rozvíjet matematické, technické a přírodovědné myšlení a tvořivost mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k vyučení či studiu v technických a přírodovědných oborech středních a vysokých škol, (např. 2. modernizovat vybavení technicky zaměřených středních škol); B.2 V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků	Priorita I. Podpora zvýšení kvality infrastruktury předškolního a základního vzdělávání	1.1 Zajištění dostupnosti a vyhovujícího technického stavu škol a školských zařízení a souvisejících prostor s důrazem na zvyšování kvality výuky, 1.2 Zajištění moderního a vyhovujícího materiálního a technického vybavení škol a školských zařízení a souvisejících prostor s důrazem na zvyšování kvality výuky
7. Rozvoj výuky cizích jazyků	B.2 V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků B.6 Rozvíjet vzdělávání žáků v CJ a v používání ICT	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti a Priorita III. Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů	2.2 Rozvoj pre/gramotností (jazyková, digitální, čtenářská, matematická ...)
8. Zvyšování ICT kompetencí (včetně konektivity a bezpečného internetu)	B.2 V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků B.6 Rozvíjet vzdělávání žáků v CJ a v používání ICT	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti a Priorita III. Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů	2.2 Rozvoj pre/gramotností (digitální, mediální, informační, čtenářská, matematická ...)
9. Čtenářská a matematická gramotnost a obsah kurikula	B.2 V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků	Priorita II. Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti a Priorita III. Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů	2.2 Rozvoj pre/gramotností (čtenářská, matematická, jazyková, mediální, digitální, ...)

Zdroj dat: dokumentace KAP, Kraj Vysočina, vlastní zpracování

2.2 Specifická část analýzy

2.2.1 Témata MAP v řešeném území

Klíčová témata (povinná, doporučená, volitelná) dle závazných postupů tvorby MAP jsou řešena s ohledem na území ORP Pacov.

Hlavní důraz je kladen na podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a dětí a žáků se SVP. Horizontálním principem průřezově se prolínajícím všemi tématy je inkluzivní přístup a princip vzdělávání. U témat (opatření) je brán ohled na rozvoj potenciálu a osobnosti dětí a žáků do 15 let.

Aktivity probíhají na celé vertikální úrovni vzdělávání – děti/žáci/studenti, pedagogičtí pracovníci, vedoucí pracovníci škol, rodiče, a to napříč horizontálními vzdělávacími oblastmi a obory – péče o děti do tří let věku, předškolní a základní vzdělávání, neformální a zájmové vzdělávání včetně knihoven, muzeí, NNO a veřejnosti.

Témata v ORP Pacov:

Povinná opatření MAP

- Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-kvalita-inkluze
- Čtenářská a matematická gramotnost v ZV
- Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Doporučená opatření MAP (s vazbou na Krajské akční plány KAP – střední vzdělávání)

- Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)

Průřezová a volitelná opatření MAP

- Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Priority a cíle MAP ORP Pacov:

PRIORITA I Zajištění dostupnosti a zvýšení kvality infrastruktury předškolního vzdělávání:³⁰

- SC 1.1 Zajištění dostupnosti a vyhovujícího technického stavu škol, školských zařízení a souvisejících prostor (výstavba, stavební úpravy, modernizace) s důrazem na zvyšování kvality vzdělávání,
- SC 1.2 Zajištění moderního a vyhovujícího materiálního a technického vybavení škol, školských zařízení a souvisejících prostor s důrazem na zvyšování kvality vzdělávání.

PRIORITA II Podpora zvýšení kvality předškolního vzdělávání v klíčových kompetencích a pregramotnosti:

- SC 2.1 Rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO (technické, řemeslné a přírodovědné obory),
- SC 2.2 Rozvoj pre/gramotností (digitální, čtenářská, matematická, jazyková, mediální),
- SC 2.3 Rozvoj klíčových kompetencí (občanských, kulturní identity, kreativity a podnikavosti, iniciativy),
- SC 2.4 Rozvoj osobnostně sociálního a profesního růstu pedagogických pracovníků.

PRIORITA III Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů

- SC 3.1 Rozvoj efektivního systému spolupráce,
- SC 3.2 Rozvoj systému strategického a efektivního řízení pro zajištění bezpečného a stabilního klimatu škol.

PRIORITA IV Podpora zvýšení kvality neformálního a zájmového vzdělávání

- SC 4.1 Zajištění vyhovující infrastruktury za účelem zvýšení kvality poskytovaných služeb,
- SC 4.2 Rozvoj profesních a odborných kapacit a kvalit neformálního a zájmového vzdělávání,
- SC 4.3 Rozvoj efektivního systému spolupráce a podpora manažerských systémů.

³⁰ Každá priorita a její cíle jsou podrobněji rozpracovány ve 3. části dokumentu MAP Strategický rámec MAP.

Cíle MAP ve vazbě na povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se třemi úrovněmi vazby (1 - slabá, 2 – střední, 3 - silná)

Tabulka 15: Cíle MAP ve vazbě na povinná, doporučená a volitelná opatření

Opatření MAP		PRIORITA I		PRIORITA II				PRIORITA III.		PRIORITA 4		
		Cíl 1.1	Cíl 1.2	Cíl 2.1	Cíl 2.2	Cíl 2.3	Cíl 2.4	Cíl 3.1	Cíl 3.2	Cíl 4.1	Cíl 4.2	Cíl 4.3
Povinná opatření	Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost - inkluze - kvalita	xxx	xxx	xx	xx	xx	xxx	xxx	xxx			xx
	Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	xx	xx	x	xxx	x	x	x	x			xx
	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	xxx	xxx	xx	xx	xx	xxx	xxx	xxx	xx	xxx	xxx
Doporučená opatření	Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků	xx	xx	xx	xx	xxx	x	x	x	x	x	xx
	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	xx	xx	xxx	xx	x	x	x	x	x	x	xx
	Kariérové poradenství v základních školách		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Volitelná a průřezová opatření	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků	xx	xx	xx	xxx	xx	x	x	x	x	x	x
	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	xx	xx	xx	xxx	x	x	x	x	x	x	x
	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	x	x	x	x	xxx	xx	xx	xxx	x	x	x
	Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	x	x	x	x	xxx	x	x	x	x	x	xx

Zdroj dat: MŠMT, vlastní zpracování

2.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.

Cílem této analýzy je systematicky poznat základní charakteristiky cílových skupin v několika sledovaných oblastech. Při analýzách byla důležitá spolupráce se školami a školskými zařízeními, představiteli obcí a dalšími partnery. V rámci této činnosti proběhly individuální rozhovory a konzultace s cílovými skupinami a organizacemi, setkání s představiteli obcí a konzultace s odborem školství v ORP Pacov. Důležitá byla jejich ochota při dotazování a specifikaci některých klíčových informací.

Celkově z analýzy vyplývají jako klíčové cílové skupiny rodiče, děti a žáci škol a školských zařízení, pedagogičtí pracovníci, vedoucí pracovníci škol a představitelé obcí. Současně mají pochopitelně největší očekávání a kladou vysoké nároky na školy a školská zařízení především ve finanční oblasti a kvalitě vzdělávání. Jejich očekávání bývají často v rozporu. Zmíňme například fenomén slučování škol, který škole (potažmo zřizovateli) snižuje náklady, ale bohužel často také kvalitu. Pedagogičtí pracovníci preferují nižší počty dětí ve třídách, stejný zájem mají rodiče. Jedná se samozřejmě o přínos především pro děti a žáky, kterým tak jednotlivě může být věnována větší pozornost, podpořena seberealizace a je tak lépe uplatněn individuální přístup skloňovaný dnes ve všech pádech. V rozporu s tímto principem jsou školy, školská zařízení, obce a zřizovatelé, kteří vyšším počtem žáků/děti ve třídách snižují své náklady. Jako opatření a střední cestou této situace je při zvyšujícím se počtu žáků/děti alespoň udržet kvalitu, ale v lepším případě se jí snažit ještě pozvednout především v oblasti procesů a tzv. přidané hodnoty ve výuce.

Největší rizika nesou školy a školská zařízení a následně jejich zřizovatelé, v našem případě především obce. Týkají se jich hlavně rizika finanční, nepříznivého demografického vývoje nebo kvality vzdělávání. V tomto směru navázání rozmanitých forem spolupráce zvýší celkově kvalitu vzdělávání. Další rizika jsou spojována s pedagogickými pracovníky. Uvedme například významné ohrožení syndromem vyhoření a s ním spojený neprofesionální přístup, nízká motivace pedagogů ze strany vedení nebo vysoká fluktuace. Určitá rizika jsou spojena i s rodiči (neochota spolupracovat, nedůvěra). Další dotčené skupiny jsou zmíněny okrajově pro přehlednost a komplexnost analýzy.

Opatření jsou samozřejmě vázána na vlastníka rizika. Z tohoto pohledu řešení problematiky z velké části ulpívá na školách a školských zařízeních a stejnou ne-li větší měrou na jejich zřizovatelích, tj. obcích. Jedná se především o **zajištění finančních prostředků**, následně ale i zajištění kvality vzdělávání v oblasti vstupů, výstupů, procesů a tzv. přidané hodnoty. Další potřebu opatření vidíme ve finanční a morální **motivaci pedagogů** ze strany vedení a v podpoře jejich vzdělávání, **rozvoji pre/gramotností a klíčových kompetencí**, dostatečném **materiálním a technickém vybavení**, **podpoře spolupráce na všech vertikálních a horizontálních úrovních**, **informovanosti a strategického řízení** a **podpora neformálního a zájmového vzdělávání**. Součástí těchto opatření je i zajištění školního psychologa a rodilého mluvčího. Všechna opatření respektují inkluzivní přístup, podporu bezpečného klimatu ve školách a holisticky profesionální přístup a moderní principy ve vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

1.

Svazek obcí mikroregionu Strážistě

Náměstí Svobody 320, 395 01 Pacov

IČ: 709 68 721

Kontakt: info@straziste.cz

Tabulka 16: Analýza základních cílových skupin (očekávání, rizika, komunikace, opatření)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti, žáky v MŠ, ZŠ nebo mají zájem o MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitní vzdělávání (inovativní a moderní metody a formy výuky, bezpečné prostředí škol z hlediska dostupnosti, infrastruktury, vybavení; bezpečné prostředí a klima školy z hlediska psychické hygieny, kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci; respektující přístup mezi dětmi/žáky a učiteli; využívání výukových programů a nabídek pro školy, např. z muzeí, knihoven, od spolků; užší spolupráce škol, spolků, obcí a organizací vč. SŠ, gymnázií) - vyváženost rozvrhů a dodržování psychické hygieny (relaxační prostory, terénní výuka, venkovní učebny), přihlídnutí k dojíždějícím žákům – přizpůsobení výuky na navazující spoje (komunikace a spolupráce s dopravci) - kvalitní a vyvážené stravování (sledování moderních trendů, zdravé potraviny a zdravé pokrmy z nich, využívání regionálních produktů, alternativní stravování s přihlídnutím ke specifickým dietám a alergiím, vhodné rozvržení jídel v nabídce dne i celého týdne) - pestrá nabídka mimoškolních aktivit a činností - nabídka školních družin – prázdninový provoz, programy, příměstské tábory - přijatelné ceny za služby škol - dostatečná kapacita především v MŠ - zajištění zařízení pro děti, které nedovršily 3 let věku (zařízení jeslového typu, rodinné centrum apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná spolupráce rodiny se školou, neochota spolupracovat - neschopnost a neochota hradit náklady na školní aktivity zkvalitňující výuku, stravování a volný čas - neadekvátní požadavky ze strany rodičů - malá informovanost a nevyužívání aktivit škol a volnočasových aktivit - nedůvěra rodičů v malé regionální školy - nedůvěra rodičů v kvalifikovanost pedagogů - nedostatek míst MŠ pro děti - nedostupnost nebo nedostatek míst zařízení pro děti mladší 3 let 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní (třídní schůzky, SRPDŠ, školní rada, akce pro rodiče s dětmi, brigády a spolupráce na projektech školy, konzultace s pedagogy, dny otevřených dveří, prezentace na akcích...) - média (články ve zpravodajích, webové stránky škol, elektronická komunikace, případně informování v rádiu či TV ...) - osobní schůzka před zahájením docházky do MŠ a povinné školní docházky; spolupráce MŠ a ZŠ (rodiče se mohou zapojit) 	<ul style="list-style-type: none"> - prověřit a zkvalitnit informační kanály (webové stránky, přehled školních i mimoškolních i volnočasových aktivit, katalogizace a elektronizace dat) - motivovat rodiče k využívání nabídky škol a volnočasových aktivit (zlomení nedůvěry) - zkvalitnit PR škol - prověřit nabídku aktivit škol - vzdělávací aktivity pro rodiče - motivační aktivity pro zvýšení spolupráce rodiny a školy - prověřit neuspokojenou potřebu rodičů na dostatek volných míst pro děti v MŠ - zjistit zájem o zařízení jeslového typu a zařízení pro péči o děti do 3 let věku

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
školy a školská zařízení	<ul style="list-style-type: none"> - udržení nebo zvýšení stávající nabídky a standardu výuky na úrovni vstupů, procesů, přidané hodnoty a výstupů - naplněná kapacita - zájem žáků, rodičů o dění ve škole - zájem zřizovatele, sponzorů - dostatek finančních prostředků a jistota financování - zvýšení podpory ze strany státu, kraje, obce (finance, vhodně řešená legislativa) - zdravé prostředí a klima školy (vč. školního psychologa, výchovných poradců, kariérních poradců, kvalifikovanost a profesionalita pedagogických sborů) - "dobré jméno" školy a školského zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles nebo stagnace kvality vzdělávání na úrovni vstupů, procesů, přidané hodnoty a výstupů - nepříznivá demografická křivka, konkurence škol - nedostatečná kapacita MŠ - neochota Kraje Vysočina navýšit kapacitu ZUŠ - neochota ke spolupráci se zřizovatelem - neochota ke spolupráci s rodiči, žáky, dětmi - nedostatek financí - nedostatečné PR škol - nedostatek odborníků (např. asistenti pedagoga, školní psycholog) 	<ul style="list-style-type: none"> - školní rada - školní parlament - SRPDŠ - pedagogické porady - další standartní komunikace - jednání zřizovatelů a vedení škol 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelné setkávání a strategické plánování - zabezpečení kvality škol na úrovni vstupů, procesů, výstupů a přidané hodnoty* - zjistit potřebu školního psychologa a případné jeho zajištění - navýšení kapacity MŠ, ZUŠ - investice (snižování provozních výdajů, např. zateplení budov) - zvýšit důvěru veřejnosti ke kvalitám škol, zefektivnit PR škol

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	<p>MŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hrát si a objevovat - pestré sportovní, relaxační a tvořivé aktivity <p>ZŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zábavná, pestrá a hravá forma výuky (názornost, atraktivnost, simulační hry, projektové vyučování ...) - dostatek motivace a podpory od pedagogů - rozsah a kvalita vybavení - nadstavbová výuka (terénní výuka, vyučování v praxi) - pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit - minimální hodinové zatížení (minimální rozsah výuky) a vhodně nastavený rozvrh hodin 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečný zájem o kvalitnější vzdělávání a mimoškolní aktivity - neochota spolupracovat s pedagogy, rodiči - šikana (tolerovaná, neadekvátně řešená, nedůvěra k výchovným poradcům ...) - nevhodně zvolené obory, SŠ, neuplatnitelnost na trhu práce - nezvládnutá inkluze, nepříznivé psychické dopady - záškoláctví a další kázeňské prohřešky - přetížení žáků, nevhodné nastavení rozvrhů hodin, osnov 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní (komunikace s pedagogy, školní parlamenty, třídnické hodiny, školní časopis, SRPDŠ, žáci mezi sebou, akce školy ...) - média (internetové stránky, sociální sítě, plakátování, regionální zpravodaje, interaktivní projekty na webových stránkách pro žáky školy ...) - schránka důvěry, výchovní poradci, školní psycholog - respektující přístup a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - prověřit potřebu kariéerního poradenství - prověřit potřebu školního psychologa, fungování schránky důvěry a výchovných poradců - nastavit dostatečnou prevenci sociálně – patologických jevů - respektující partnerský přístup - prověřit fungování školního parlamentu, školního časopisu - zařídit pro školy školního psychologa a kariéerní poradenství - připravit přehledy s nabídkou školních i mimoškolních a volnočasových aktivit - aktivizační metody výuky, motivování dětí/žáků - bezpečné klima

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pedagogové a další zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitní pracovní podmínky (mzdové ohodnocení, motivace a podpora ze strany vedení, uznání společnosti) - kvalitní pracovní prostředí (atmosféra) - mzdové ohodnocení (osobní) za mimoškolní, nadstavbové aktivity k výuce - podpora pro celoživotní vzdělávání, DVPP - spolupráce s dětmi/žáky a rodiči - zájem o vzdělávání ze strany dětí/žáků, ale i rodičů - vhodně a efektivně nastavená pracovní doba (rozvrhy) - kvalitní a efektivní profesionální podpora (asistenti, školní psycholog, PPP, SPC ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - neprofesionální přístup (tolerování a nevhodné řešení šikany, nedostatečný individuální přístup k dětem, žákům, nepříznivé psychické dopady, ...) - neochota k celoživotnímu vzdělávání, DVPP - nedostatečná schopnost navázat s rodiči spolupráci - neochota podílet se na nadstavbových a mimoškolních aktivitách - nedostatek prostoru pro zkvalitňování procesů a přidané hodnoty - ohrožení syndromem vyhoření - nedostatek mužů ve školství - vysoká fluktuace (stoupající věk pedagogů) - vysoká administrativa - nedostatek motivace a podpory zaměstnavatele 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní (třídní schůzky, SRPDŠ, školní rada, akce pro rodiče s dětmi, brigády a spolupráce na projektech školy, pedagogické porady, dny otevřených dveří, školní ples, prezentace na akcích...) - média (standardní) - konzultace ŠPZ (PPP, SPC, školní psycholog, výchovní poradci, preventisti ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - finanční a morální motivace pedagogů ze strany vedení, zřizovatelů - inspirace dobrými příklady praxe - podpora a financování celoživotního vzdělávání a DVPP - profesionální konzultace ze strany školního psychologa a jiných odborníků - navázání spolupráce s organizacemi a spolky - navázání efektivní spolupráce s dětmi/žáky, rodiči (respektující přístup) - odměny/výhody za nadstavbové a mimoškolní aktivity - osobnostní sociální a profesní rozvoj (psychohygienu)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitní řízení školy - efektivní hospodaření školy a využívání prostředků - optimalizovat výdaje na provoz a investice - poskytování kvalitního vzdělání, úspěšná inkluze – uspokojení občanů - dostatečně řešené PR škol a školských zařízení - zájem obyvatel ze spádových obcí o služby školy - spolupráce s okolními obcemi (odkud žáci/děti dojíždí) - efektivní komunikace školy a obce (výroční zprávy, zpětné vazby, konzultace, porady a pravidelné schůzky s odborem školství, strategické plánování ...) - dostatečné a vhodně řešené dopravní spojení z/do obce a škol odkud žáci a děti dojíždí (četnost a časy) - informovanost od obce a školy, která je spádová nebo kam žáci/děti dojíždí - zajištění MŠ a ZŠ pro své občany - minimální nebo žádné příspěvky od obcí (jež nemají školy) na provoz a mzdy ZŠ a MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> - neefektivní řízení školy - nízká kvalita vzdělání, nedostatek nebo nevyužití kapacity MŠ a ZŠ, nedostatek financí, neochota ke spolupráci, nedostatek kvalitních pedagogických pracovníků, malá informovanost o škole ...) - nedostatek financí na běžný provoz a opravy - nedostatek financí na investice, vybavení, inkluzi - nedostatečný zájem o školu v daném území - rušení spojů, dopravní obslužnosti, nedostatečná infrastruktura - nepříznivý demografický vývoj a změny legislativy 	<ul style="list-style-type: none"> - školní rada, SRPDŠ, výkazy a výroční zprávy - společná jednání ředitelů i za účasti zřizovatelů - výroční zprávy, výkaznictví - strategické plánování a řízení - projektové záměry 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelná společná jednání zřizovatelů s vedením škol - využívání financování v rámci fondů EU - zjištění zájmu škol o služby školám (vzdělávání pedagogů a žáků, výukové programy, exkurse, terénní programy apod.) - podpora PR škol - zjištění kvality a efektivnosti škol
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	<ul style="list-style-type: none"> - udržet zařízení (být alternativou) - nabízet specializace - získat podporu - spolupráce s ostatními školami, zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek zdrojů - velká specializace – nedostatek zájemců o služby zařízení - nezájem obce 	<ul style="list-style-type: none"> - jednání s obcemi, školami a ostatními školskými zařízeními - PR a další propagační aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - motivovat zaměření ze strany obce - podpora rozvíjení služeb pro občany

Zdroj dat: vlastní zpracování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

** (finanční a morální motivace zaměstnanců ze strany vedení, podpora financování vzdělávání zaměstnanců, zavádění inovativních metod a forem výuky, mimoškolní aktivity, navázání spolupráce se školami, muzei, spolky, financování investičních aktivit – technický stav budov, vybavenost apod.)*

3. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tabulka 17: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Změna energetického managementu, využití fondů, vlastní podnikatelské aktivity, vytváření finančních rezerv	Zřizovatelé škol a školských zařízení
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Využití fondů EU, vytváření finančních rezerv, aktivity spolupráce, sponzoring	Zřizovatelé škol a školských zařízení
Nedostatek financí na platy	2	4	8	Legislativa, nastavení normativů, efektivní alokace finančních prostředků	Stát
Nedostatek financí na projekty spolupráce a nadstavbové aktivity	2	3	6	Využití fondů EU, projektových záměrů a aktivit spolupráce	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Rizika financování z fondů EU (administrativa, sankce, předfinancování)	3	3	9	Zvýšení informovanosti, nabídka možností, vzdělávání	Žadatel o dotace; svazek obcí; MAS; zřizovatelé škol a školských zařízení
Nedostatečné využívání finančních prostředků z fondů EU	3	3	9	Zvýšení informovanosti, nabídka možností, vzdělávání	Svazek obcí; zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení; MAS
Finanční náročnost inkluzivního a individuálního přístupu	3	4	12	Využití fondů EU, aktivity a projekty spolupráce (např. vysoké a střední školy)	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Organizační riziko					
Nedostatek dětí/příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	3	9	Výhledové studie, podpora trendů vyšší porodnosti, strategické plánování a spolupráce	Zřizovatelé škol a školských zařízení

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Konkurence škol, přetahování žáků, nevhodné rozmístění v území	3	3	9	Spolupráce škol a obcí, strategické plánování	Zřizovatelé škol a školských zařízení
Nedostatek kvalifikovaného a profesionálního personálu a následná kvalita výuky	3	4	12	Vzdělávání, zvýšení profesní motivace, zlepšení pracovních podmínek, možnosti seberozvoje a seberealizace	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení; kraj
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	Jednání o obnově spojů, spolupráce obcí, zajištění vlastních dopravních prostředků	Obce a zřizovatelé; kraj
Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	2	4	8	Dojednání spolupráce, strategické plánování, snižování finančního podílu	Obce a zřizovatelé
Nedostatečná kapacita MŠ	3	2	6	Rozšíření kapacity výstavbou nové MŠ	Zřizovatelé škol; obce
Nedostatečná kapacita ZUŠ Pacov	3	2	6	Žádat Kraj Vysočina o navýšení kapacity	Zřizovatelé ZUŠ
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů, inkluzivní vzdělávání)	4	3	12	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce a zřizovatelé
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku (slučování škol ...)	3	4	12	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce a zřizovatelé
Technické riziko					
Nevyhovující technický stav budov ZŠ, MŠ	3	5	15	Využití fondů EU	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	4	12	Využití fondů EU, upozornění státu na	Zřizovatelé škol a školských zařízení;

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
				nenaplněvané ustanovení zákona ve věci přispívání na učební pomůcky a vybavení	školy a školská zařízení
Bezbariérovost, bezpečnost, hygienické podmínky	3	5	15	Využití fondů EU (projekty spolupráce – snazší dosažení finančních prostředků)	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Věcné riziko					
Neefektivní řízení školy, nedostatečná komunikace mezi vedením školy a pedagogy	3	4	12	Vytvoření komunikační strategie, poradenský servis, efektivita výběrového řízení, vzdělávání, zvýšení profesní motivace	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Nízká kvalita výuky	3	4	12	Zvýšení profesní a osobní motivace zaměstnanců škol, vzdělávání, seberozvoj a seberealizace pedagogických pracovníků, sledování kvality výuky ze strany obce ve spolupráci s ČŠI, prověření nabídky škol a personálního obsazení, vzdělávání pedagogů, podpora a rozvoj procesů a tzv. přidané hodnoty ve výuce	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Nezájem rodičů o spolupráci	3	3	9	Vzdělávání rodičů, vysvětlování problematiky vzdělávání, zefektivnit PR škol, zefektivnit prostředky informování rodičů, zefektivnit přístup školy – spolupráce ZŠ a MŠ	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení; obce

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, nezáměr o vzdělávání a spolupráci ...)	4	4	16	Finanční a morální motivace, vzdělávání pedagogických pracovníků, informování, vyhledávání lídrů, podpora osobnostního, sociálního a profesního rozvoje	Školy a školská zařízení
Nezdravé klima škol	3	4	12	Prevence sociálně-patologických jevů, vzdělávání, respektující a partnerský přístup	Školy a školská zařízení
Nedostatečná informovanost o volnočasových aktivitách	2	3	6	Zefektivnit prostředky informování veřejnosti, katalogizace dat	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Absence školního psychologa a nedostatečná spolupráce ŠPZ	4	3	12	Zajištění školního psychologa, finanční účast zřizovatele, meziobecní spolupráce, zajištění dostupnosti ŠPZ	Zřizovatelé škol a školských zařízení; školy a školská zařízení
Nezáměr dětí/žáků o zapojení se do aktivit škol	3	5	15	Motivace a zapojení žáků např. nabídkou i ze strany pedagogů; pestrá, hravá a zajímavá výuka; motivování učitelé, vzdělávání, partnerský přístup	Školy a školská zařízení
Rizika sociálně-patologických jevů, šikana, záškoláctví ...	3	3	9	Preventivní programy, spolupráce s odborníky, nízkoprahovým zařízením Spirála, vzdělávání pedagogických pracovníků	Školy a školská zařízení

Zdroj dat: vlastní zpracování

3.1 Východiska pro strategickou část

3.1.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

- nevyhovující technický stav škol a školských zařízení a souvisejících prostor
- nedostatečná kapacita MŠ, ZUŠ
- nevyhovující a zastaralé materiální a technické vybavení škol a školských zařízení a souvisejících prostor
- nedostatečný rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO (technické, řemeslné a přírodovědné obory)
- nedostatečný rozvoj gramotností (digitální, čtenářská, matematická, jazyková, mediální)
- nedostatečný rozvoj klíčových kompetencí (občanských, kulturní identity, kreativity a podnikavosti, iniciativy)
- nedostatečná podpora profesního růstu pedagogických pracovníků (syndrom vyhoření, nízký osobnostně sociální růst, nedostatečná informovanost, nezájem o sebevzdělávání a seberozvoj, nesystémové DVPP pro každého pracovníka a příprava na spolupráci ve výuce (asistenti pedagoga, psycholog ...))
- nízká efektivita systému spolupráce (v oboru vzdělávání, napříč úrovněmi vzdělávání, spolupráce s podnikateli, místní a zahraniční úrovni, přechod z MŠ do ZŠ a z I. st. na II. st. zejména pro děti/žáky se SVP, ze ZŠ na Gymnázium a jiné SŠ, nedostačující metodické a odborné zázemí – personální a ŠPZ)
- nedostatečně rozvinutý systém strategického a efektivního řízení pro zajištění bezpečného klima škol (vnější, vnitřní) – např. zvyšování administrativní zátěže škol a školských zařízení (stávající, ale i nově spojena s inkluzivním vzděláváním) a absence právního servisu školám (orientace v legislativě ve vzdělávání); nízká informovanost a mediální dezinformovanost (inkluze) a orientace škol v možnostech využití dotačních zdrojů (neznalost, vysoká administrativa, nezájem pedagogů, obava a zažitá autocenzura); formální fungování školské rady a SRPŠ
- nedostatečně rozvinutý a nevyvážený systém hodnocení kvality vzdělávání (vedoucí a pedagogičtí pracovníci, děti/žáci)
- nevyhovující infrastruktura (technický stav budov, materiální a technická vybavenost, dostupnost) v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání

- nedostatečný rozvoj profesních a odborných kapacit a kvality neformálního a zájmového vzdělávání, nízká efektivita systému spolupráce mezi aktéry formálního, neformálního a zájmového vzdělávání, rodiči a veřejností (prestiž a mzdové ohodnocení neodpovídá výkonům ...)
- nízká a pouze vnější motivace dětí/žáků, učitelů a rodičů k angažovanosti, aktivitě a zájmu o vzdělávání
- vysoké počty dětí/žáků ve třídách a současně zvyšující se nároky na individuální a inkluzivní přístup včetně přijímání dvouletých dětí do MŠ
- nedostatek finančních prostředků na investice a mzdy zejména v malých obcích (zátěž rozpočtů obcí, nízká schopnost konkurenceschopnosti, v dotační politice nezohledněna problematika malých venkovských škol)
- nedostatečně nastavené mechanismy pro kontrolu plnění kvality vzdělávání na úrovni vstupů, procesů, výstupů a tzv. přidané hodnoty

3.1.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Každá prioritní oblast má definované své specifické cíle (dále SC) odpovídající principům SMART. V rámci všech priorit a cílů se prolínají horizontální principy, jelikož žádné z navržených opatření (potažmo projektových žádostí) nesmí být s nimi v rozporu. Jak uvádí Evropské strukturální a investiční fondy (2012), programy a projekty musí dodržovat dvě horizontální priority, a to rovné příležitosti a nediskriminace a udržitelný rozvoj. V souhrnu jde o dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí a rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. Žádná z priorit není být v rozporu s uvedenými horizontálními principy.

V rámci nastavení novely školského zákona³¹ inkluzivní vzdělávání/přístup chápeme jako průřezový princip, který je uplatněn horizontálně v návrhu priorit (rovné příležitosti). Každá priorita, cíl, opatření

³¹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

či projektový záměr je v souladu s tímto principem, který vychází i evropských principů rovných příležitostí.

Prioritní oblasti³²:

- podpora zvýšení kvality infrastruktury předškolního a základního vzdělávání
- podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a gramotnosti
- rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů
- podpora zvýšení kvality neformálního a zájmového vzdělávání

3.1.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (PRIORITA I)

Zajištění dostupnosti a zvýšení kvality infrastruktury předškolního a základního vzdělávání

- 1.1 Zajištění vyhovujícího technického stavu škol a školských zařízení a souvisejících prostor (*výstavba, stavební úpravy, modernizace*) s důrazem na zvyšování kvality výuky
- 1.2 Zajištění moderního a vyhovujícího materiálního a technického vybavení škol a školských zařízení a souvisejících prostor s důrazem na zvyšování kvality výuky

SILNÉ STRÁNKY

- Systematické plánování a významná podpora vzdělávání a investic ze strany zřizovatelů
- Profesionální tým pro zpracování projektových žádostí v oblasti vzdělávání a jejich vysoká úspěšnost a ochota k diskusi, předkládání podnětů a potřeb, zkušenosti aktérů z realizace projektů
- Stabilizovaná a dostupná síť škol a školských zařízení pokrývající území

SLABÉ STRÁNKY

- Nedostatečná prostorová, materiální a technická vybavenost (zastaralost, absence) pro zvýšení kvality vzdělávání v oblasti rozvoje inkluzivního vzdělávání a zvyšování klíčových kompetencí a gramotností
- Nevyhovující technický stav budov škol a školských zařízení (vysoká energetická náročnost budov, nekompletní bezbariérovost)
- Nízká informovanost a orientace škol v možnostech využití dotačních zdrojů

³² Prioritní oblasti včetně cílů jsou podrobně popsány v 3. části dokumentu MAP Strategický rámeček.

(neznalost, vysoká administrativa, obava a
zažitá autocenzura)

PŘÍLEŽITOSTI

- Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím rozvoje infrastruktury (vybavenost, technický stav, dostupnost)
- Vytvoření vyhovujícího prostředí pro rozvoj inkluzivního vzdělávání, zvyšování klíčových kompetencí a gramotností u dětí i pedagogických pracovníků a implementace inovativních přístupů ke vzdělávání
- Zajištění informačních systémů v oblasti financování vzdělávání a investic z operačních programů

HROZBY

- Zaostávání ve vybavenosti, trendech a inkluzi zvyšující kvalitu vzdělávání v důsledku nízkých investic
- Nevyužití dotačních možností a nenaplnění podstaty projektů (indikátorů, udržitelnosti, vracení finančních prostředků) v důsledku neztotožnění aktérů s projekty, neochoty spolupráce, autocenzury, stereotypů, nadměrné administrativy či podceňování potřeby profesionálního přístupu k KK a inkluzi)
- Neznalost vývoje demografie a budoucích počtů dětí se SVP ve vztahu k zajištění kompenzačních pomůcek, bezbariérovosti, případně i nedostatku kapacit

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (PRIORITA II)

Podpora zvýšení kvality vzdělávání v klíčových kompetencích a v gramotnosti

- 2.1 Rozvoj polytechnického vzdělávání a EVVO (technické obory, řemeslné obory, přírodovědné aj.)
- 2.2 Rozvoj gramotností (digitální, čtenářská, matematická, jazyková, mediální)
- 2.3 Rozvoj klíčových kompetencí (občanských, kulturní identity, kreativity a podnikavosti, iniciativy)
- 2.4 Podpora profesního růstu pedagogů (syndrom vyhoření, koučink a mentoring, supervize, metody efektivní komunikace – žák/dítě a rodič, posilování sociálního růstu, osobnostní a sociální výcviky)

SILNÉ STRÁNKY

- Systematické plánování vzdělávání a významná podpora ke zvýšení vzdělávání

SLABÉ STRÁNKY

- Nízká informovanost a orientace škol v možnostech využití dotačních zdrojů

<p>v klíčových kompetencích a v gramotnosti ze strany zřizovatelů</p> <ul style="list-style-type: none">• Profesionální tým pro zpracování projektových žádostí v oblasti vzdělávání a jejich vysoká úspěšnost a ochota k diskusi, předkládání podnětů a potřeb, zkušenosti aktérů z realizace projektů• Ochota k diskusi, spolupráci, vzdělávání a předkládání podnětů	<p>(neznalost, vysoká administrativa, obava a zažitá autocenzura)</p> <ul style="list-style-type: none">• Nevyhovující podmínky pro individuální přístup (děti/žáci se SVP, rozvoj KK a inkluze) a velké počty dětí/žáků ve třídách• Nedostatečná úroveň kvality vzdělávání na úrovni profesní vybavenosti učitelů pro inkluzivní vzdělávání a pro rozvoj klíčových kompetencí a gramotností
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none">• Vytvoření vyhovujících podmínek pro zvyšování klíčových kompetencí a gramotností a implementace inovativních přístupů ke vzdělávání (zpestření a zpřístupnění výuky)• Zajištění informačních systémů, zvýšení orientace škol v možnostech využití dotačních zdrojů a zapojení odborníků a expertů do vzdělávání• Podpora vzdělávání v oblasti rozvoje klíčových kompetencí a gramotností včetně profesního rozvoje pedagogických pracovníků (DVPP, mentoring, koučink, příklady dobré praxe, supervize, prevence syndromu vyhoření a zvýšení psychohygieny)	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none">• Zaostávání v trendech a rozvoji klíčových kompetencí a gramotností zvyšující kvalitu vzdělávání• Nevyužití dotačních možností a nenaplnění podstaty projektů (indikátorů, udržitelnosti, vracení finančních prostředků) v důsledku neztotožnění aktérů s projekty, neochoty spolupráce, autocenzury, stereotypů, nadměrné administrativy či podceňování potřeby profesionálního přístupu k KK a inkluzi)• Nevyhovující úroveň klíčových kompetencí a gramotností u dětí/žáků (nízká úspěšnost na trhu práce a konkurenceschopnost)

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (PRIORITA III)

Rozvoj spolupráce a podpora manažerských a inovativních systémů

- 3.1 Podpora efektivního systému spolupráce (v oboru vzdělávání, napříč úrovněmi vzdělávání, spolupráce s podnikateli, místní a zahraniční úrovní)
- 3.2 Rozvoj systému strategického a efektivního řízení pro zajištění bezpečného klima škol (vnější, vnitřní)
- 3.3 Rozvoj systému hodnocení kvality vzdělávání (vedoucí a pedagogičtí pracovníci, děti/žáci)

SILNÉ STRÁNKY

- Systematické plánování vzdělávání a významná podpora ze strany zřizovatelů
- Profesionální tým pro zpracování projektových žádostí v oblasti vzdělávání a jejich vysoká úspěšnost a ochota k diskusi, předkládání podnětů a potřeb, zkušenosti aktérů z realizace projektů
- Ochota k diskusi a spolupráci; navázaná spolupráce na úrovni některých MŠ, ZŠ a dalších aktérů, zkušenosti při spolupráci na projektech

SLABÉ STRÁNKY

- Nízká informovanost, orientace, sdílení a spolupráce škol a dalších aktérů v území
- Nevyhovující inovativní a manažerské systémy řízení škol (nadměrná administrativa, bariéry v komunikaci a spolupráci apod.)
- Nedostatečná úroveň kvality spolupráce mezi školami navzájem (přechod z MŠ do ZŠ), mezi školami a zákonnými zástupci dětí/žáků (pasivita rodičů, neefektivní komunikační systémy a marketing škol) a odborníky v území (nízký počet profesních a odborných kapacit v území)

PŘÍLEŽITOSTI

- Zvýšení informovanosti, rozvoj sdílení a spolupráce všech aktérů ke zvýšení kvality vzdělávání (nastavení efektivního systému spolupráce, zapojení expertů a odborníků, projekty spolupráce)
- Rozvoj inovativních a manažerských systémů (snížení administrativy, rozvoj komunikace a spolupráce včetně odstranění bariér apod.)
- Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím rozvoje zdravého a bezpečného klimatu škol a zefektivnění systému hodnocení (vedoucí a pedagogičtí pracovníci, děti/žáci)

HROZBY

- Zaostávání v trendech a rozvoji spolupráce, hodnocení a bezpečného klimatu škol zvyšující kvalitu vzdělávání (neochota spolupracovat, inovovat, implementovat, nevyužití potenciálu spolupráce s rodiči a dalšími aktéry)
- Nevyužití dotačních možností a nenaplnění podstaty projektů (indikátorů, udržitelnosti, vracení finančních prostředků) v důsledku neztotožnění aktérů s projekty, neochoty spolupráce, autocenzury, stereotypů, nadměrné administrativy či podceňování potřeby profesionálního přístupu k KK a inkluzi
- Nedostatečné odborné a profesní kapacity lidských zdrojů v území (asistenti pedagoga, speciální pedagogičtí pracovníci, školní psycholog, pedagogičtí lídři apod.)

NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ (PRIORITA IV)

Rozvoj kvalitního neformálního a zájmového vzdělávání

- 4.1 Zajištění vyhovující infrastruktury (technický stav budov, materiální a technická vybavenost, dostupnost) za účelem zvýšení kvality poskytovaných služeb a vzdělávání

- 4.2 Rozvoj profesních a odborných kapacit a kvality neformálního a zájmového vzdělávání (vzdělávání, podpora zavádění inovativních, moderních a efektivních metod a principů)
- 4.3 Rozvoj efektivního systému spolupráce (aktéři formálního, neformálního a zájmového vzdělávání, rodiče, veřejnost) – sdílená centra

SILNÉ STRÁNKY

- Pestrá a kvalitní nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež
- Významná podpora spolků a dalších organizací neformálního a zájmového vzdělávání ze strany obcí, případně zřizovatelů
- Zájem o vzdělávání, informování, spolupráci a sdílení včetně využití finančních prostředků z dotačních zdrojů

SLABÉ STRÁNKY

- Nevyhovující a nedostatečné materiální, prostorové a technické vybavení
- Nedostatečná informovanost, spolupráce a profesní rozvoj lidských zdrojů v oblasti vzdělávání
- Náročná administrativa projektů, vysoká míra stereotypů mezi aktéry

PŘÍLEŽITOSTI

- Zapojení expertů a odborníků a navázání spolupráce s aktéry formálního i neformálního a zájmového vzdělávání
- Informační systém pro celé zájmové území a všechny aktéry a další marketingové aktivity
- Vzdělávací aktivity včetně sdílení dobré praxe

HROZBY

- Nedostatečné odborné a profesní kapacity v území
- Nedostatek finančních prostředků pro investiční i neinvestiční záměry
- Nízká kvalita neformálního a zájmového vzdělávání a zaostávání v trendech neformálního a zájmového vzdělávání

Všechny zajímá vzdělávání v oblasti pracovní právní, pedagogické, zdravotní a marketingu (PR). Všichni mají zájem o zajištění vybavení digitálního – kamery, dataprojektory, fotoaparáty, reproduktory, tiskárny apod. Většinou chybí dostatečné úložné prostory. Většina uvítá navázání či rozšíření spolupráce, a to především se školami.

4. Strategický rámec MAP

Strategický rámec MAP obsahuje vizi, priority, cíle a seznam prioritizace témat v území včetně investičních záměrů pro IROP a OP VVV. Tento dokument je uveden v příloze 7 jako součást celkového dokumentu MAP.

5. Akční plán MAP

Akční plán MAP obsahuje návrh opatření pro jednotlivé cíle a seznam aktivit jednotlivých škol a aktivit spolupráce. Tento dokument je uveden v příloze 8 jako součást celkového dokumentu MAP.

6. Implementační část MAP

Implementační část MAP obsahuje popis řízení a organizační zajištění MAP, aktualizace MAP, monitoring a vyhodnocování realizace MAP, popis způsobů a procesů zapojení dotčené veřejnosti do tvorby MAP. Tento dokument je uveden v příloze 9 jako součást celkového dokumentu MAP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov včetně jeho příloh (Příloha 7 Strategický rámec MAP, Příloha 8 Akční plán MAP a Příloha 9 Implementační část MAP) schválil Řídící výbor MAP dne 16. 4. 2018.

.....
předseda Řídícího výboru MAP

Ing. Lukáš Vlček

7. Zdroje všech částí MAP

1. MĚSTO PACOV, 2016. *Strategie rozvoje města Pacov a jeho místních částí na období 2016–2022*. Pacov: Město Pacov.
2. SVAZEK OBCÍ MIKROREGIONU STRAŽIŠTĚ, 2016. *Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Pacov*. Pacov: Svazek obcí mikroregionu Stražiště.
3. SVAZEK OBCÍ MIKROREGIONU STRAŽIŠTĚ, 2015. *Strategie území správního obvodu ORP Pacov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu servis samosprávám (2015–2024)*. Pacov: Svazek obcí mikroregionu Stražiště.³³
4. VIA RUSTICA, z.s., 2016. *Komunitně vedená strategie místního rozvoje území MAS Via rustica z.s. pro programové období 2014–2020*.
5. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2014a. *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020* [online]. MŠMT. [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/Strategie_2020_web.pdf
6. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2014b. *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* [online]. MŠMT. [cit. 2017-10-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/34429/>
7. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2014c. *Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období 2014–2020* [online]. MŠMT. [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/talentovana-mladez>
8. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2015c. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020* [online]. MŠMT. [cit. 2016-09-17]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3>
9. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2015d. *Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018* [online]. MŠMT. [cit. 2017-10-23].

³³ V textu je používána zkrácená podoba názvu strategie „Strategie území správního obvodu ORP Pacov“ a zkrácený název organizace SOM Stražiště.

- Dostupné z:
http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/apiv_2016_2018.pdf
10. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2017. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* [online]. MŠMT. [cit.2017-01-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/39793/>
 11. ČESKO. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, ©2013. *Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020* [online]. MMR. [cit.2016-10-12]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Podpora-regionu/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>
 12. REGIONÁLNÍ ROZVOJ, ©2017. *Metodická podpora regionálního rozvoje – Koncepční dokumenty* [online]. [cit. 2017-05-26]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/koncepcni-dokumenty.html>
 13. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2015a: *Postupy KAP* [online]. MŠMT. [cit. 2016-07-05]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Vyzva_KAP/Prilohac_2_Postupy_KAP.pdf
 14. ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, ©2015b. *Postupy zpracování MAP* [online]. MŠMT. [cit. 2017-21-01]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/Vyzva_MAP/Priloha_2_Postupy_MAP.pdf
 15. KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA, ©2015. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji Vysočina 2016* [online]. Krajský úřad Kraje Vysočina. [cit. 2017-05-27]. Dostupné z: http://www.kr-vysocina.cz/assets/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4072723
 16. KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA, ©2017. *Krajský akční plán rozvoje vzdělávání* [online]. Krajský úřad Kraje Vysočina. [cit. 2017-05-26]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/krajsky-akcni-plan-rozvoje-vzdelavani/ds-303392>³⁴
 17. ŽÁK, Vojtěch, 2006. *Zjišťování parametrů kvality výuky fyziky* [online]. Praha. Disertační práce. Univerzita Karlova, Matematicko-fyzikální fakulta, Katedra didaktiky fyziky. Dostupné z: http://kdf.mff.cuni.cz/vyzkum/materialy/zjistovani_parametru_kvality.pdf

³⁴ Krajské akční plány dosud nejsou dokončeny, čerpala jsem z rozpracované verze 26. 5. 2017.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zdroje kapitoly Sociální situace:

rozhovor s metodičkou prevence ZŠ Pacov

rozhovor s výchovnou poradkyní ZŠ Lukavec

rozhovor s pracovníci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Pacov

Výroční zprávy ZŠ Pacov, ZŠ Lukavec

MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2310-5.

<http://www.zsobratan.cz/index.php/preventivni-program>

<http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-ditete/vandalismus.shtml>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Netolismus>

<https://psychologie.cz/proc-si-ublizujeme/>

<https://www.proyouth.eu/csfiles/prirucka-pro-skolni-praxi.pdf>

http://www.csicr.cz/html/TZ_prevence_sikany/html5/index.html?&locale=CSY&pn=7

<http://oldwww.upol.cz/nc/aktualita/clanek/mezi-ceskymi-adolescenty-roste-spotreba-alkoholu-a-tabaku-rizikove-chovani-souvisi-s-osobno/>

<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/377/3074/Vymezeni-rizikoveho-chovani>

www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/Analyza_socialne_vyloucenych_lokalit_GAC.pdf

www.kr-

vysocina.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450008&id_dokumenty=4071313

Rozhovor s pracovníky Terénních programů Sovy

Seznam zkratk

ADD	Porucha pozornosti bez hyperaktivity
ADHD	Porucha pozornosti s hyperaktivitou
CAN	Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte
ČJ	Český jazyk
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
EU	Evropská unie
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
IMKA	Implementace kariérního systému učitelů
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT (ICT)	Informační technologie
IVP	Individuální vzdělávací plán
JMŠ	Jídelna mateřské školy
KAP	Krajský akční plán
MAP	Místní akční plán
MAS	Místní akční skupina
MKČR	Ministerstvo kultury České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPP	Minimální preventivní programy
MŠ	Mateřská škola
MŠC	Mateřská škola církevní
MŠO	Mateřská škola obecní
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚ	Městský úřad
NNO	Nestátní neziskové organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OP	Operační program
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PLPP	Plán pedagogické podpory
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PPUČ	Projekt Podpora práce učitelů
PS	Pracovní skupina
PV	Předškolní vzdělávání
RC	Rodinné centrum
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP ZUV	Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání
ŘV	Řídící výbor
SC	Specifický cíl
SEV	Středisko environmentální výchovy
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SOM	Svazek obcí mikroregionu
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SPU	Specifické poruchy učení

SPUCH	Specifické poruchy učení a chování
SR	Strategický rámec
SRPDŠ	Sdružení rodičů a přátel školy
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Středisko výchovné péče (zařízení ŠPZ)
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
ŠJ	Školní jídelna
ŠJ – V	Školní jídelna – výdejna
ŠJ – VV	Školní jídelna – vývařovna
ŠD	Školní družina
ŠK	Školní klub
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠVP	Školní vzdělávací program
TP	Terénní programy
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání ³⁵
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZŠO	Základní škola obecní
ZUŠ	Základní umělecké školy

³⁵ ÚIV byl zrušen k 31. 12. 2011. Agendu dále přebírá MŠMT.

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel území ORP Pacov v letech 2007 až 2016 dle věkových skupin.....	10
Graf 2: Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel území ORP Pacov ve věku 15 a více let.....	11
Graf 3: Zájem o témata psychologie a pedagogika	29
Graf 4: Zájem o témata ZŠ – specifická nabídka.....	30
Graf 5: Zájem o témata MŠ – specifická nabídka	30
Graf 6: Zájem o témata MAP.....	31
Graf 7: Zájem o témata v oblasti komunikace.....	32
Graf 8: Preferované formy vzdělávání	32
Graf 9: Výsledky dotazníkového šetření – rodiče a veřejnost.....	34
Graf 10: MŠ dle charakteru	40
Graf 11: MŠ dle zřizovatele	40
Graf 12: Vývoj počtu dětí v MŠ.....	41
Graf 13: Obsazenost MŠ (%).....	43
Graf 14: Pracovníci MŠ – kategorie	44
Graf 15: Pracovníci MŠ – pracovní úvazky.....	44
Graf 16: Kvalifikovanost pracovníků MŠ	45
Graf 17: Vývoj počtu žáků v ZŠ	49
Graf 18: Obsazenost ZŠ (počet žáků).....	50
Graf 19: Obsazenost ZŠ (%)	51
Graf 20: Pracovníci ZŠ – kategorie.....	53
Graf 21: Pracovníci ZŠ – pracovní úvazky (přepočet)	53
Graf 22: Učitelé ZŠ – kvalifikace	54
Graf 23: Žáci, kteří ukončili školní docházku v běžných třídách.....	55
Graf 24: Žáci, kteří ukončili školní docházku ve speciálních třídách	55
Graf 25: Žáci, kteří přešli do víceletých středních škol z běžných tříd.....	56
Graf 26: Školní družiny a kluby – počet účastníků.....	60
Graf 27: Školní družiny a kluby – počet vychovatelů.....	61
Graf 28: Využití kapacity ŠJ (počet strávníků)	64
Graf 29: Využití kapacity ŠJ (%)	64
Graf 30: Hospodaření MŠ.....	66
Graf 31: Hospodaření ZŠ.....	67

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled koncepčních a strategických dokumentů ve vazbě na priority MAP	20
Tabulka 2: Hlavní oblasti podporované z OP a další oblasti podporované z OP v předškolním vzdělávání.....	24
Tabulka 3: Hlavní oblasti podporované z OP a další oblasti podporované z OP v základním vzdělávání	26
Tabulka 4: Přehled vzdělávacích zařízení v ORP Pacov	38
Tabulka 5: Přehled mateřských škol a jejich kapacita	45
Tabulka 6: Přehled mateřských škol a jejich kapacita	46
Tabulka 7: Stavby, rekonstrukce	46
Tabulka 8: Vybavení	47
Tabulka 9: Přehled zařízení ZŠ a jejich kapacita	57
Tabulka 10: Investice v letech 2010-2015	57
Tabulka 11: Stavby, rekonstrukce	58
Tabulka 12: Vybavení	59
Tabulka 13: Seznam středních škol na území ORP Pacov.....	82
Tabulka 14: Vazba mezi KAP Kraje Vysočina a MAP ORP Pacov	83
Tabulka 15: Cíle MAP ve vazbě na povinná, doporučená a volitelná opatření.....	87
Tabulka 16: Analýza základních cílových skupin (očekávání, rizika, komunikace, opatření)	90
Tabulka 17: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	96

Seznam příloh

1. Příloha 1 Dotazníkové šetření MŠMT
2. Příloha 2 Dotazníkové šetření rodiče a veřejnost
3. Příloha 3 Dotazníkové šetření pedagogičtí pracovníci
4. Příloha 4 Dotazníkové šetření vedení škol
5. Příloha 5 Výstupy školní parlament a třídnické hodiny
6. Příloha 6 Charakteristika školství
7. Příloha 7 Strategický rámec MAP
8. Příloha 8 Akční plán MAP
9. Příloha 9 Implementační část MAP